

Care este legea aplicabilă?

Atunci când sunteți implicat într-un litigiu într-o cauză ale cărei fapte nu sunt toate legate de aceeași țară, este necesară stabilirea legii aplicabile de către instanță în luarea unei hotărâri pe fondul cauzei.

Pe măsură ce comerțul internațional și turismul se extind, crește și riscul ca o întreprindere sau o persoană să fie implicată într-un litigiu prezentând un element internațional. Elementul internațional se poate datora faptului că părțile sunt de naționalități diferite, locuiesc în țări diferite sau au încheiat un contract privind o tranzacție care se desfășoară în străinătate.

În eventualitatea unui litigiu, nu este suficient să se determine care instanță are [competența judiciară](#) internațională de a soluționa cauza și a pronunța o hotărâre; de asemenea, trebuie să se stabilească care este legea aplicabilă pentru soluționarea fondului cauzei.

Pentru informații detaliate de la nivel național, selectați drapelul țării care vă interesează.

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

Ultima actualizare: 18/01/2019

Care este legea aplicabilă? - Belgia

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)
 - 1.2 [Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - 1.3 [Principalele convenții bilaterale](#)
- 2 [Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.1 [Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - 2.2 [Retrimiteria](#)
 - 2.3 [Schimbarea punctului de legătură](#)
 - 2.4 [Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.5 [Proba legii străine](#)
- 3 [Normele privind conflictul de legi](#)
 - 3.1 [Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - 3.2 [Obligații extracontractuale](#)

- 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria
 - 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența
-

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Sursele obligatorii ale dreptului intern belgian sunt legislația, principiile generale de drept și dreptul cutumiar. Legislația este adoptată, în mod necesar, de o autoritate publică; principiile generale de drept sunt obligatorii din punct de vedere juridic deoarece societatea este convinsă de valoarea lor juridică; dreptul cutumiar constă în uzanțele nescrise și practicile general acceptate.

În Belgia, instanțele nu sunt obligate să respecte precedentul: jurisprudența, la fel ca avizele academice, are autoritate însă nu este obligatorie. Hotărârile judecătorești sunt valabile numai între părțile în cauză respectivă și nu sunt obligatorii pentru alți judecători care se pronunță în cauze similare. Cu excepția Curții Constituționale (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*), nicio instanță nu poate solicita altor instanțe să respecte un precedent pe care aceasta îl stabilește. Inclusiv o decizie a Curții de Casație (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*), care poate să anuleze o hotărâre judecătorească pronunțată de o instanță inferioară și să o trimită spre reexaminare, nu oferă instrucțiuni care să oblige instanța care examinează cauza din nou. Numai în cazul în care Curtea de Casație pronunță o decizie pentru a doua oară în aceeași cauză, conținutul deciziei respective devine obligatoriu pentru instanța chemată să pronunțe o hotărâre definitivă.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Serviciul Public Federal pentru Afaceri Externe are o bază de date care oferă o privire de ansamblu asupra convențiilor bilaterale și multilaterale semnate începând cu 1987:

<https://diplomatie.belgium.be/fr/traites>

<https://diplomatie.belgium.be/nl/verdragen/>

<https://diplomatie.belgium.be/de/vertrage/>

<https://diplomatie.belgium.be/en/treaties/>

Textul a numeroase convenții aflate în vigoare în Belgia este publicat în Monitorul Oficial belgian (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*), disponibil în format electronic din 1997: <http://justice.belgium.be/>

În plus, textul mai multor convenții, chiar dacă acestea au fost încheiate înainte de 1997, poate fi consultat pe același site web, la rubrica „*Législation consolidée*”, „*Geconsolideerde Wetgeving*” (2 800 de articole la 1 august 2004).

Belgia este, în principiu, un stat suveran care deține autoritatea supremă asupra celor aflați sub jurisdicția instanțelor sale de judecată. Cu toate acestea, având în vedere globalizarea tot mai accentuată a societății, Belgia are din ce în ce mai multe obligații în temeiul normelor adoptate de organizații și instituții supranaționale și internaționale. În special, Uniunea Europeană (UE), Organizația Națiunilor Unite (ONU), Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și Consiliul Europei și-au pus amprenta asupra legislației belgiene prin tratatele și regulamentele adoptate (care pot să fie sau să nu fie aplicabile în mod direct) și prin impunerea unor directive și a unor procese de armonizare juridică pentru a obliga statele membre ale acestor organizații să-și alinieze sistemele juridice interne.

Convențiile privind drepturile omului direct aplicabile în Belgia sunt Convenția europeană a drepturilor omului și Carta socială europeană, ambele adoptate de Consiliul Europei. Textele corespunzătoare la nivelul Organizației Națiunilor Unite sunt Pactul cu privire la drepturile civile și politice și, respectiv, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

În calitate de organizație supranațională, Uniunea Europeană (UE) are o influență semnificativă asupra statelor sale membre, inclusiv Belgia. Principalele instrumente juridice ale UE sunt regulamentele, care se aplică direct, și directivele, care trebuie transpuse de către statele membre.

Numeroase instituții și organizații sunt active în dezvoltarea diverselor domenii de drept, cum ar fi dreptul internațional privat, dreptul penal internațional și dreptul economic și comercial internațional. Printre acestea se numără: Organizația Națiunilor Unite, Uncitral, Conferința de la Haga de drept internațional privat, Unidroit, Consiliul Europei, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană, Comisia Internațională de Stare Civilă, Organizația Maritimă Internațională (OMI), IATA (transport aerian), Uniunea Benelux etc.

1.3 Principalele convenții bilaterale

Atât autoritățile federale, cât și autoritățile din statele componente ale Belgiei pot încheia convenții bilaterale cu alte țări sau regiuni ale lumii, atât timp cât obiectul acestora se încadrează în domeniul de aplicare a propriilor lor competențe. Cele mai multe dintre aceste convenții sunt încheiate cu țările învecinate sau cu țări cu care Belgia are relații comerciale apropiate sau importante.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

Legea din 16 iulie 2004 de stabilire a Codului de drept internațional privat a fost publicată în Monitorul Oficial la 27 iulie 2004 (<http://justice.belgium.be/>). Aceasta poate fi consultată pe același site web, la rubrica „*Législation consolidée*”, „*Geconsolideerde Wetgeving*”.

Această fișă informativă prezintă situația existentă în temeiul Codului de drept internațional privat. Dispozițiile codului referitoare atât la competența internațională, cât și la efectele hotărârilor judecătorești străine și ale instrumentelor autentice se aplică acțiunilor introduse după intrarea în vigoare a legii, precum și hotărârilor judecătorești și instrumentelor autentice emise după intrarea în vigoare a legii. Cauzele anterioare care nu intră sub incidența măsurilor tranzitorii prevăzute în cod sunt reglementate de o gamă largă de acte legislative și de o jurisprudență și o doctrină substanțiale. Următoarele site-uri web pot fi utile:

- <http://www.law.kuleuven.be/ipr>

- <http://www.ipr.be/>

- <http://www.dipr.be/>

Codul se aplică numai în măsura în care cauza nu este reglementată de convenții internaționale, de legislația Uniunii Europene sau de o legislație specifică.

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Judecătorii belgieni aplică nu numai legislația belgiană. Deseori, aceștia trebuie să pronunțe hotărâri pe baza unei legi străine.

Dreptul internațional privat belgian prevede că legea străină se aplică pe baza interpretării acceptate în țara străină; în cazul în care instanța nu poate stabili ea însăși conținutul legii străine, aceasta poate solicita cooperarea părților. În cazul în care este în mod clar imposibil pentru instanță să stabilească conținutul legii străine într-un termen rezonabil, aceasta trebuie să aplice legislația belgiană (articolul 15 din Cod).

2.2 Retrimiteria

De la adoptarea codului, trimiterea nu mai este general acceptată (articolul 16 din cod). Cu toate acestea, codul conține o excepție pentru legea aplicabilă persoanelor juridice (articolul 110) și o posibilă trimitere la legislația belgiană privind capacitatea persoanelor fizice (a se vedea mai jos).

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Un factor de legătură poate varia în timp (de exemplu, cetățenia) sau în spațiu (de exemplu, reședința obișnuită).

Codul de drept internațional privat urmărește să specifice norma aplicabilă în situațiile cele mai frecvente în care se înregistrează o schimbare a factorului de legătură.

În ceea ce privește efectele căsătoriei, de exemplu, primul factor de legătură în temeiul codului este reședința obișnuită a soților în momentul în care sunt invocate efectele (articolul 48).

În cazul filiației, codul specifică faptul că legea aplicabilă este legea cetățeniei deținute la momentul nașterii copilului de persoana a cărei paternitate sau maternitate este pusă în discuție (articolul 62).

Drepturile reale imobiliare sunt reglementate de legea statului unde sunt situate bunurile imobile în momentul în care este invocat dreptul respectiv. Cu toate acestea, codul specifică faptul că dobândirea sau pierderea unor astfel de drepturi este reglementată de legea statului unde sunt situate bunurile la momentul producerii actelor sau faptelor invocate drept temei pentru dobândirea sau pierderea dreptului în cauză (articolul 87).

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Normele comune privind conflictul de legi nu se aplică într-o serie de cazuri definite în cod.

1. În mod excepțional, legea desemnată de cod nu este aplicabilă atunci când este evident că, având în vedere toate circumstanțele, situația prezintă doar o legătură foarte slabă cu Belgia și este foarte strâns legată de un alt stat. În acest caz, se aplică legea statului respectiv (articolul 19).
2. Normele de aplicare imediată sau cele de drept public din dreptului belgian care reglementează o situație internațională, indiferent de legea desemnată de normele privind conflictul de legi, rămân aplicabile (articolul 20).
3. Există o excepție în ceea ce privește ordinea publică internațională care permite să nu aplice anumite aspecte ale unei legi străine în cazul în care efectul acestora ar fi inadmisibil în sistemul juridic belgian (articolul 21).

2.5 Proba legii străine

Instanța belgiană poate cere părților să stabilească conținutul și domeniul de aplicare a legii străine. De asemenea, instanța poate aplica Convenția europeană în domeniul informației asupra dreptului străin, semnată la Londra la 7 iunie 1968. În cazul în care sunt solicitate dovezi autentice, partea va fi invitată să prezinte o declarație, cunoscută sub denumirea de *certificat de coutume*, în cadrul căreia autoritatea străină oferă dovezi autentice cu privire la normele care sunt sau au fost aplicabile în țara sa.

3 Normele privind conflictul de legi

În cazul în care instanța belgiană este competentă în temeiul normelor deja menționate, aceasta trebuie în continuare să analizeze ce lege ar trebui să aplice în litigiul în cauză. Acesta decide asupra acestui aspect în conformitate cu dreptul internațional privat belgian. În funcție de obiectul litigiului, există mai mulți factori care pot lega cauza de un anumit sistem juridic. Codul de drept internațional privat este structurat pe tematici și indică factorul de legătură relevant în funcție de domeniu. Unele dintre aceste domenii sunt discutate mai jos.

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Acest domeniu este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 593/2008 din 17 iunie 2008, cunoscut sub denumirea de „Regulamentul Roma I”. Codul de drept internațional privat extinde aplicarea Convenției anterioare de la Roma din 1980 la aspectele contractuale pe care aceasta le-a exclus din domeniul său de aplicare. Codul ar trebui să fie adaptat, în cel mai scurt timp, pentru a ține seama de situația rezultată în urma înlocuirii convenției anterioare de la Roma cu Regulamentul Roma I.

Anumite aspecte excluse din domeniul de aplicare a regulamentului sunt reglementate, cu toate acestea, de norme specifice, fie

- în temeiul convențiilor internaționale (în special, Convenția de la Geneva din 7 iunie 1930 pentru soluționarea anumitor conflicte de legi în ceea ce privește cambiele și biletele la ordin, precum și Convenția de la Geneva din 19 martie 1931 pentru soluționarea anumitor conflicte de legi în ceea ce privește cecurile), fie

- în temeiul unor dispoziții specifice prevăzute în cod (în special articolul 124 privind trusturile și articolul 111 privind acordurile de parteneriat).

În sfârșit, trebuie notat faptul că, în temeiul articolului 25 din regulament, anumite convenții internaționale se aplică în continuare, și anume:

- Convenția de la Budapesta din 21 iunie 2001 privind contractele pentru transportul de mărfuri pe căile navigabile interioare,
- Convenția internațională de la Londra din 28 aprilie 1989 privind asistența,
- Convențiile internaționale pentru unificarea anumitor reguli în materie de coliziuni și de asistență și de salvare maritimă, semnate la Bruxelles la 23 septembrie 1910, și protocolul de semnare, anexat la acestea.

3.2 Obligații extracontractuale

Acest domeniu este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 864/2007 din 11 iulie 2007, cunoscut sub denumirea de „Regulamentul Roma II”. Codul de drept internațional privat extinde domeniul de aplicare a regulamentului la aspecte excluse din domeniul său de aplicare.

Anumite aspecte care nu sunt acoperite de regulament sunt reglementate, cu toate acestea, de norme specifice. Prin urmare, obligația care derivă dintr-un act de calomnie sau dintr-o încălcare a dreptului la viață privată sau a drepturilor referitoare la personalitate este reglementată de legea statului în care fapta sau prejudiciul a avut loc sau a amenințat că va avea loc, la alegerea solicitantului, cu excepția cazului în care persoana responsabilă stabilește că aceasta nu ar fi putut prevedea că prejudiciul va avea loc în statul respectiv (articolul 99).

Ar trebui notat faptul că, în temeiul articolului 28 din regulament, anumite convenții internaționale continuă să se aplice, și anume:

- Convenția de la Haga din 4 mai 1971 privind legea aplicabilă accidentelor de circulație,
- Convenția internațională privind unificarea anumitor reguli privind jurisdicția civilă în materie de coliziune, Convenția internațională privind unificarea anumitor reguli privind jurisdicția penală în materie de coliziune sau alte incidente de navigație și Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli privind arestarea navelor maritime, toate semnate la Bruxelles la 10 mai 1952,
- Convenția internațională privind asistența, Londra, 28 mai 1989,
- Convenția privind eliberarea brevetelor europene, München, 5 octombrie 1973,
- Convenția internațională din 29 mai 1933 pentru unificarea anumitor reguli privitoare la sechestrul asigurător al aeronavelor;
- Convențiile internaționale pentru unificarea anumitor reguli în materie de coliziuni și de asistență și de salvare maritimă, semnate la Bruxelles la 23 septembrie 1910, și protocolul de semnare, anexat la acestea.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Cu excepția cazului în care Codul de drept internațional privat prevede altfel, legea aplicabilă în litigiile privind statutul personal și capacitatea este legea statului al cărui cetățean este persoana respectivă.

În ceea ce privește capacitatea persoanelor fizice, codul include o dispoziție privind trimiterea parțială: acest aspect va fi reglementat de legislația belgiană dacă legea străină prevede aplicarea legislației belgiene (articolul 34 din Cod).

În conformitate cu principiul general, legea aplicabilă în ceea ce privește stabilirea numelui de familie și a prenumelui este legea statului al cărui cetățean este persoana respectivă (articolul 37).

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Ca regulă generală pentru stabilirea legii aplicabile, articolul 62 din Codul de drept internațional privat prevede că stabilirea și contestarea paternității sau a maternității unei persoane este reglementată de legea statului al cărui cetățean este persoana în cauză la momentul nașterii copilului sau, în cazul în care stabilirea paternității sau a maternității rezultă dintr-un act voluntar, la momentul actului respectiv.

3.4.2 Adopția

Condițiile pentru stabilirea unei adopții sunt reglementate de legea națională a persoanei care adoptă sau de legea națională comună a persoanelor care adoptă. În cazul în care persoanele care adoptă au aceeași cetățenie, condițiile sunt reglementate de legea locului unde acestea au reședința obișnuită sau, în lipsa acesteia, de legea belgiană.

Legea aplicabilă diferitelor acorduri necesare este cea a statului unde persoana adoptată își are reședința obișnuită. Cu toate acestea, în cazul în care legea respectivă nu solicită consimțământul persoanei adoptate sau nu prevede adopția, consimțământul persoanei adoptate va fi reglementat de legea belgiană (articolele 67 și 68 din Codul de drept internațional privat).

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

În ceea ce privește legea aplicabilă căsătoriei, Codul de drept internațional privat face o distincție între:

1. promisiunea de căsătorie: legea statului pe teritoriul căruia viitorii soți își vor avea reședința obișnuită sau, în lipsa acesteia, legea statului ai cărui cetățeni sunt cei doi viitori soți sau, în lipsa acesteia, legea belgiană (articolul 45 din cod);
2. încheierea căsătoriei: legea națională a fiecăruia dintre soți, cu posibila excepție a căsătoriei între persoane de același sex în sensul că dispoziția din cadrul unei legi străine care interzice o astfel de căsătorie va fi exclusă în cazul în care oricare dintre soți este cetățean al unui stat a cărui lege permite o astfel de căsătorie sau își are reședința obișnuită într-un astfel de stat (articolul 46 din cod);
3. formalitățile: legea statului în care s-a încheiat căsătoria (articolul 47 din cod);
4. efectele căsătoriei: legea statului pe teritoriul căruia soții își au reședința obișnuită sau, în lipsa acesteia, legea statului a cărui cetățenie este deținută de ambii soți sau, în lipsa acesteia, legea belgiană (articolul 48 din cod).

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

În ceea ce privește parteneriatele sau orice formă de conviețuire care face obiectul înregistrării, legea belgiană face distincție între relațiile dintre coabitânți care creează o legătură echivalentă căsătoriei și relațiile care nu creează o legătură echivalentă căsătoriei.

Legea aplicabilă în primul caz este legea care se aplică căsătoriei (a se vedea mai sus), în timp ce legea aplicabilă relațiilor de conviețuire care nu creează o legătură echivalentă căsătoriei este legea statului în care a fost înregistrată pentru prima dată relația de conviețuire.

Nu există dispoziții specifice care reglementează relațiile de conviețuire neînregistrate.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 din 20 decembrie 2010 se aplică în ceea ce privește divorțul și separarea.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere se referă la Protocolul de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere. Regula generală desemnează legea statului pe teritoriul căruia creditorul își are reședința obișnuită. Cu toate acestea, există norme speciale între copii și părinți, pentru persoanele cu vârsta sub 21 ani în relațiile lor cu alte persoane decât părinții lor, între soți și foști soți și între persoane a căror căsătorie a fost anulată. Protocolul cuprinde, de asemenea, o dispoziție care permite părților să desemneze legea aplicabilă.

În plus, Convenția de la Haga din 24 octombrie 1956 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere față de copii se aplică în relațiile dintre Belgia și un stat care este parte la aceasta fără să fi ratificat Protocolul de la Haga din 23 noiembrie 2007 menționat mai sus.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Partenerii pot alege legea care să reglementeze regimul lor matrimonial. Opțiunile sunt limitate la legea statului pe teritoriul căruia partenerii își au prima reședință obișnuită după încheierea căsătoriei **sau** legea națională a unuia dintre soți (articolul 49 din Codul de drept internațional privat).

În absența alegerii legii aplicabile, regimul matrimonial este reglementat de legea statului unde partenerii își au prima reședință obișnuită după încheierea căsătoriei. În cazul în care aceștia au avut reședințe obișnuite care nu s-au aflat pe teritoriul aceluiași stat, legea aplicabilă este cea a statului ai cărui cetățeni erau ambii parteneri la momentul încheierii căsătoriei. În alte cazuri, legea aplicabilă este legea statului unde a fost încheiată căsătoria (articolul 51 din cod).

3.7 Testamente și succesiuni

Acest domeniu este reglementat de Regulamentul (UE) nr. 650/2012 din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

3.8 Proprietatea reală

Locul unde se află proprietatea este utilizat, de asemenea, pentru a stabili legea aplicabilă (articolul 87 din Codul de drept internațional privat).

3.9 Insolvența

Falimentul este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență. Principiul de bază în regulamentul este acela că există o singură procedură principală de insolvență universală, urmată eventual de proceduri teritoriale secundare.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 05/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Republica Cehă

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.
Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: [cs](#).

CUPRINS

- [1 Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - [1.1 Normele de drept intern](#)
 - [1.2 Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - [1.3 Principalele convenții bilaterale](#)
- [2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - [2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - [2.2 Retrimiteria](#)
 - [2.3 Schimbarea punctului de legătură](#)
 - [2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - [2.5 Proba legii străine](#)
- [3 Normele privind conflictul de legi](#)
 - [3.1 Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - [3.2 Obligații extracontractuale](#)
 - [3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă \(nume, domiciliu, capacitate\)](#)
 - [3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția](#)
 - [3.4.1 Stabilirea filiației](#)
 - [3.4.2 Adopția](#)
 - [3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere](#)
 - [3.5.1 Căsătoria](#)
 - [3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-](#)
 - [3.5.3 Divorțul și separarea judiciară](#)
 - [3.5.4 Obligațiile de întreținere](#)
 - [3.6 Regimul proprietății matrimoniale](#)
 - [3.7 Testamente și succesiuni](#)
 - [3.8 Proprietatea reală](#)

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Principala măsură națională în ceea ce privește normele privind conflictul de legi este Legea nr. 91/2012 privind dreptul internațional privat.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Selecție a principalelor convenții internaționale multilaterale care reglementează legea aplicabilă:

Convenția de la Varșovia pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, Varșovia 1929

Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR), 1956

Convenția de la Guadalajara pentru unificarea unor norme privind transportul aerian internațional efectuat de o persoană alta decât transportatorul contractual, 1961

Convenția de la Viena privind răspunderea civilă pentru daune nucleare, 1963

Convenția de la Haga privind legea aplicabilă accidentelor rutiere, 1971

Convenție Convenția privind contractul de transport rutier internațional de călători și bagaje (CVR), 1973

Convenția asupra prescripției în materie de vânzare internațională de mărfuri, 1974

Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la transportul de mărfuri pe mare, 1978

Convenția de la Roma privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, 1980

Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, Viena 1980

Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF), 1980

Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, Haga, 1996

Convenția pentru unificarea anumitor norme referitoare la transportul aerian internațional, Montreal 1999

Convenția de la Haga privind protecția internațională a adulților, 2000

Protocolul de la Haga privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere, 2007 (UE în ansamblul său este parte)

1.3 Principalele convenții bilaterale

Selecție a principalelor acorduri internaționale bilaterale care reglementează legea aplicabilă:

Acordul dintre Republica Cehoslovacă și Republica Populară Albania privind asistența judiciară în materie civilă, penală și de dreptul familiei, 1959

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Socialistă Federativă Iugoslavia privind reglementarea relațiilor juridice în cauze de drept civil, de dreptul familiei și de drept penal, 1964 (aplicabil tuturor statelor desprinse din fosta Iugoslavia)

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Populară Bulgaria privind asistența judiciară și reglementarea raporturilor juridice în materie civilă, penală și de dreptul familiei, 1976

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Populară Mongolia privind furnizarea de asistență judiciară și raporturile juridice în materie civilă, penală și de dreptul familiei, 1976

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Cuba privind asistența judiciară reciprocă în materie civilă, penală și de dreptul familiei, 1980

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice privind asistența judiciară și raporturile juridice în materie civilă, penală și de dreptul familiei, 1982 (se aplică Federației Ruse și multora dintre celelalte state desprinse din fosta URSS)

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Socialistă Vietnam privind asistența judiciară în materie civilă și penală, 1982

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Populară Polonă privind asistența judiciară și reglementarea raporturilor juridice în materie de drept civil, dreptul familiei, ocuparea forței de muncă și drept penal, 1987

Acordul dintre Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Populară Ungară privind asistența judiciară și reglementarea raporturilor juridice în materie civilă, penală și de dreptul familiei, 1989

Acordul dintre Republica Cehă și România privind asistența judiciară în materie civilă, 1994

Acordul dintre Republica Cehă și Ucraina privind asistența judiciară în materie civilă, 2001

Acordul dintre Republica Cehă și Republica Uzbekistan privind asistența judiciară și raporturile juridice în materie civilă și penală, 2002

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Acest aspect este reglementat de articolul 23 din Legea privind dreptul internațional privat.

Instanța aplică legea străină din oficiu. Legea respectivă se aplică în același mod ca în țara în care aceasta este în vigoare. Dispozițiile legii aplicate sunt dispozițiile care ar fi aplicate pentru luarea unei decizii în cauza respectivă în țara în care legea este în vigoare, indiferent de clasificarea acestora sau de statutul de drept public, cu condiția ca acestea să nu fie în contradicție cu dispozițiile legii cehe care trebuie aplicată.

Instanța stabilește, din oficiu, partea din legislația străină care urmează să fie aplicată. Instanța sau autoritatea publică care decide în cazurile care intră sub incidența legii respective ia toate măsurile necesare pentru a stabili legea în cauză.

2.2 Retrimiteria

Acest aspect este reglementat, în termeni generali, de articolul 21 din Legea privind dreptul internațional privat.

Trimiterea este acceptată, cu excepția relațiilor bazate pe dreptul contractelor și pe dreptul muncii. În cazul în care legea aplicabilă a fost aleasă de către părți, dispozițiile privind conflictul de legi pot fi luate în considerare numai în cazul în care acest lucru rezultă din acordul părților.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

În general, un anumit criteriu este evaluat numai atunci când un fapt semnificativ din punct de vedere juridic este în curs de evaluare. Normele specifice privind conflictul de legi pot, bineînțeles, să soluționeze o chestiune în anumite momente - a se vedea, de exemplu, normele privind drepturile reale menționate la punctul 3.8.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Acest aspect este reglementat, în termeni generali, de articolul 24 din Legea privind dreptul internațional privat.

Legea aplicabilă, în conformitate cu Legea privind dreptul internațional privat, nu trebuie să fie aplicată în circumstanțe cu totul excepționale în care, după o analiză corectă și motivată a unui rezumat al tuturor circumstanțelor cauzei, în special a așteptărilor justificate ale părților cu privire la aplicarea unei alte legi, aceasta ar părea disproporționată și contrară unei soluționări echitabile și rezonabile a relației dintre părți. În aceste condiții și în cazul în care drepturile altor persoane nu sunt afectate, legea care se aplică este cea care reflectă o astfel de soluționare.

2.5 Proba legii străine

Acest aspect este reglementat de articolul 23 din Legea privind dreptul internațional privat.

Instanța stabilește, din oficiu, partea din legea străină care urmează să fie aplicată. Instanța sau autoritatea publică care decide în cazurile care intră sub incidența legii respective ia toate măsurile necesare pentru a stabili legea în cauză.

În cazul în care instanța sau autoritatea publică care decide în cazurile care intră sub incidența legii respective nu este familiarizată cu conținutul legii străine, aceasta poate solicita avizul Ministerului Justiției în vederea stabilirii acestuia.

În cazul în care legea străină nu poate fi stabilită într-un termen rezonabil sau în cazul în care această stabilire este imposibilă, se aplică legislația cehă.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Obligațiile contractuale sunt reglementate de articolele 87 și 89 din Legea privind dreptul internațional privat. Această categorie se limitează la acele obligații contractuale sau aspecte ale acestora care nu intră în domeniul de aplicare a legislației UE sau a acordurilor internaționale, cu excepția cazului în care legislația sau acordurile respective permit includerea acestora în legea menționată. Aceasta este, prin urmare, o dispoziție reziduală.

Contractele sunt reglementate de legea statului cu care contractul prezintă cele mai strânse legături, cu excepția cazului în care părțile au ales legea aplicabilă. Alegerea unei legi trebuie să fie efectuată în mod expres sau trebuie să rezulte fără echivoc din dispozițiile contractului sau din circumstanțele cauzei.

Contractele de asigurare sunt reglementate de legea statului în care titularul poliței își are reședința obișnuită. Părțile pot alege legea aplicabilă unui contract de asigurare.

În cazul acordurilor de asigurare care fac obiectul Regulamentului Roma I, legea menționată utilizează opțiunea pe care statele membre o au în temeiul articolului 7 alineatul (3) din respectivul regulament care permite părților să aleagă orice lege aplicabilă în măsura permisă de regulament.

Raporturile juridice create ca urmare a contractelor legale unilaterale sunt reglementate, în conformitate cu articolul 90 din lege, de legea statului în care partea care încheie contractul legal unilateral își are reședința obișnuită sau sediul social la momentul încheierii contractului legal, cu excepția cazului în care a fost aleasă o altă lege aplicabilă.

3.2 Obligații extracontractuale

Articolul 101 din Legea privind dreptul internațional privat prevede, în principal în legătură cu domeniul de aplicare a Regulamentului Roma II, o măsură privind conflictul de legi doar pentru obligațiile necontractuale care decurg dintr-o încălcare a drepturilor private și a celor referitoare la personalitate, inclusiv calomnia. Aceste obligații sunt reglementate de legea statului în care are loc încălcarea. Partea vătămată poate, cu toate acestea, să opteze pentru aplicarea legii statului în care (a) partea vătămată își are reședința obișnuită sau sediul social, (b) autorul încălcării își are reședința obișnuită sau sediul social, sau (c) încălcarea a produs un rezultat, cu condiția ca autorul încălcării să fi putut să prevadă acest lucru.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Acest aspect este reglementat de articolul 29 din Legea privind dreptul internațional privat.

Cu excepția cazului în care legea prevede altfel, personalitatea juridică și capacitatea juridică sunt reglementate de legea statului în care o persoană își are reședința obișnuită. Cu excepția cazului în care legea prevede altfel, este suficient dacă persoana fizică care efectuează un act juridic are capacitatea de a încheia acte juridice în temeiul legii care se aplică în locul în care persoana fizică efectuează actul respectiv.

Măsura privind numele persoanelor fizice este reglementată de legea statului al cărui cetățean este persoana respectivă.

Persoana în cauză poate, cu toate acestea, să opteze pentru aplicarea legii statului în care aceasta își are reședința obișnuită.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Stabilirea și contestarea relațiilor părinte-copil sunt reglementate de articolul 54 din Legea privind dreptul internațional privat. Acestea fac obiectul legii statului al cărui cetățean este copilul prin naștere; în cazul în care un copil dobândește mai multe cetățenii la naștere, se aplică legislația cehă. Atunci când acest lucru este în interesul superior al copilului, se aplică legea statului în care mama copilului își avea reședința obișnuită la momentul nașterii. În cazul în care copilul își are reședința obișnuită în Republica Cehă și atunci când acest lucru este în interesul superior al copilului, stabilirea și contestarea relațiilor părinte-copil fac obiectul legislației cehe. O relație părinte-copil poate fi stabilită în conformitate cu legea statului în care este declarată relația părinte-copil. În cazul în care o relație părinte-copil este contestată în alt stat, în cadrul unei proceduri judiciare sau extrajudiciare în conformitate cu legea statului respectiv, iar relația părinte-copil este stabilită cu privire la o altă persoană, acest lucru este suficient pentru a stabili o relație părinte-copil cu privire la persoana respectivă.

Legea aplicabilă relațiilor dintre părinți și copii în materie de întreținere se stabilește în conformitate cu Protocolul de la Haga privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere (2007). În alte cazuri care implică drepturi și obligații parentale și măsuri pentru protecția persoanei sau a bunurilor copilului, legea aplicabilă se stabilește în conformitate cu Convenția de la Haga privind competența, dreptul aplicabil, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor (1996).

3.4.2 Adopția

Acest aspect este reglementat de două articole din Legea privind dreptul internațional privat: 61 și 62.

Pentru adopție, este necesar să se îndeplinească condițiile prevăzute de legea statului al cărui cetățean este persoana adoptată și de legea statului al cărui cetățean este părintele adoptiv. În cazul în care părinții adoptivi au cetățenii diferite, trebuie îndeplinite condițiile prevăzute de sistemele juridice determinate de cetățeniile ambilor părinți, precum și de legea statului al cărui cetățean este persoana adoptată. În cazul în care, în temeiul acestor norme, ar trebui să se aplice legea unei alte țări care nu permite adopția sau o permite numai într-un număr extrem de limitat de cazuri, se aplică legislația cehă, atât timp cât părintele adoptiv sau cel puțin unul dintre părinții adoptivi sau persoana adoptată își au reședința obișnuită în Republica Cehă.

Efectele adopției sunt reglementate de legea statului a cărui cetățenie o dețin toate părțile la momentul adopției sau, dacă nu este cazul, de legea statului în care toate părțile își au reședința obișnuită la momentul adopției sau, dacă nu este cazul, de legea statului al cărui cetățean este persoana adoptată.

Pentru relațiile dintre un părinte adoptiv și o persoană adoptată sau dintre părinții adoptivi în materie de drepturi și obligații parentale, creșterea copilului și întreținere, se aplică legea stabilită în temeiul acordurilor internaționale menționate la punctul 3.4.1 în ceea ce privește relațiile părinte-copil.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Acest aspect este reglementat de articolele 48 și 49 din Legea privind dreptul internațional privat.

Capacitatea unei persoane de a se căsători, precum și condițiile de valabilitate a căsătoriei fac obiectul legii statului al cărui cetățean este persoana respectivă.

Forma căsătoriei face obiectul legii aplicabile în locul în care are loc căsătoria.

O căsătorie încheiată la o ambasadă a Republicii Ceha în altă țară face obiectul legislației ceha.

Relațiile personale dintre soți sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt cele două persoane în cauză. În cazul în care aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite, relația este reglementată de legea statului în care ambii soți își au reședința obișnuită sau, dacă nu este cazul, de legea cehă.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Articolul 67 din Legea privind dreptul internațional privat reglementează legea aplicabilă în ceea ce privește parteneriatele și relațiile similare, precum și efectele acestora, capacitatea de a le încheia, procedurile pentru încheierea acestora sau pentru desfacerea, anularea sau invalidarea acestora și în ceea ce privește soluționarea chestiunilor personale și patrimoniale dintre parteneri.

Toate aceste aspecte sunt reglementate de legea statului în care parteneriatul sau relația similară este sau a fost încheiat(ă).

Legislația cehă nu include nicio măsură privind conflictul de legi în ceea ce privește coabitarea.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Articolul 50 din Legea privind dreptul internațional privat reglementează legea aplicabilă divorțului și anulării unei căsătorii sau pentru stabilirea faptului dacă o căsătorie este sau nu nulă. Republica Cehă nu participă la cooperarea consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de drept și prin urmare, nu are obligații în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului.

Divorțul este reglementat de legea statului care guvernează relația personală dintre soți în momentul inițierii procedurii. (Relațiile personale dintre soți sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt aceștia. În cazul în care aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite, aceste relații sunt reglementate de legea statului în care ambii soți își au reședința obișnuită sau, dacă nu este cazul,

de legea cehă.) În cazul în care, conform acestei norme privind conflictul de legi, este necesar să se aplice legea unei alte țări care nu permite divorțul sau care permite divorțul numai în circumstanțe cu totul excepționale, se aplică legislația cehă atât timp cât cel puțin unul dintre soți este cetățean al Republicii Ceha sau cel puțin unul dintre soți își are reședința obișnuită în Republica Cehă.

În ceea ce privește anularea unei căsătorii sau stabilirea faptului dacă o căsătorie este sau nu nulă, capacitatea de a încheia o căsătorie, precum și forma încheierii acesteia sunt evaluate în temeiul legilor aplicabile acestora la momentul în care a fost încheiată căsătoria.

Legislația cehă nu include o măsură privind conflictul de legi în ceea ce privește separarea.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Obligațiile de întreținere între soți și foști soți sunt reglementate de legea stabilită în conformitate cu Protocolul de la Haga privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere (2007).

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Acest aspect este reglementat de articolul 49 din Legea privind dreptul internațional privat.

Regimurile matrimoniale ale soților sunt reglementate de legea statului în care ambii soți își au reședința obișnuită; dacă nu este cazul, acestea sunt reglementate de legea statului al cărui cetățeni sunt ambii soți; și, dacă nu este cazul, de legislația cehă.

Înțelegerea contractuală cu privire la drepturile de proprietate matrimoniale este reglementată de legea aplicabilă regimurilor matrimoniale la momentul încheierii acordului. Dacă nu este cazul, soții pot conveni, de asemenea, în ceea ce privește înțelegerea contractuală cu privire la drepturile de proprietate matrimoniale, ca regimurile lor matrimoniale să fie reglementate fie de legea statului a cărui cetățenie este deținută de unul dintre soți, de legea statului în care unul dintre soți are reședința obișnuită, de legea statului în care se află bunul imobil în cauză sau de legislația cehă. În cazul în care acordul este încheiat în altă țară, trebuie întocmit un act notarial de autentificare a acordului sau un document similar.

3.7 Testamente și succesiuni

Legea aplicabilă în ceea ce privește succesiunea persoanelor decedate la 17 august 2015 sau ulterior acestei date este reglementată de **Regulamentul (UE) nr. 650/2012**.

Acest aspect este reglementat de articolele 76 și 77 din Legea privind dreptul internațional privat. Această măsură se aplică succesiunii persoanelor care au decedat la 16 august 2015 sau înainte de această dată (cu excepția cazului în care legea aplicabilă este reglementată în mod diferit de o convenție internațională bilaterală).

Regimul juridic al succesiunii este reglementat de legea statului în care testatorul își avea reședința obișnuită la momentul decesului. În cazul în care testatorul era cetățean al Republicii Ceha și cel puțin unul dintre moștenitorii acestuia își are reședința obișnuită în Republica Cehă, se aplică legislația cehă.

Capacitatea de a întocmi sau de a anula un testament, precum și efectele viciilor din cadrul unui testament și manifestările acestora sunt reglementate de legea statului al cărui cetățean era testatorul la momentul întocmirii testamentului sau în care acesta își are reședința obișnuită. O determinare similară a legii aplicabile este efectuată în ceea ce privește capacitatea de a lăsa sau de a anula alte tipuri de moșteniri pentru cauză de moarte și în ceea ce privește stabilirea celorlalte tipuri de moșteniri admisibile pentru cauză de moarte.

Un testament este valabil din punct de vedere al formei dacă forma acestuia respectă legea statului a) al cărui cetățean era testatorul la momentul întocmirii testamentului sau la momentul decesului acestuia, (b) pe teritoriul căruia a fost întocmit testamentul, (c) în care testatorul își avea reședința obișnuită la momentul întocmirii testamentului sau la momentul decesului acestuia, (d) care trebuie aplicată pentru regimul juridic al succesiunii sau care ar fi trebuit să fie aplicată pentru un astfel de regim la momentul întocmirii testamentului sau (e) în care se află bunurile imobile implicate. Aceste norme se aplică, de asemenea, în ceea ce privește forma anulării unui testament. Aceste norme se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis*, formei acordurilor asupra succesiunii viitoare și asupra altor moșteniri pentru cauză de moarte, cu condiția ca testatorul să fie parte la acordul asupra succesiunii viitoare. Acestea se aplică, de asemenea, formei anulării unui acord asupra succesiunii viitoare sau asupra altor moșteniri pentru cauză de moarte.

Testatorul poate specifica în cadrul unui testament ca, în locul legii aplicabile în mod normal, regimul juridic al succesiunii să fie reglementat de legea statului în care acesta își are reședința obișnuită la momentul întocmirii testamentului, inclusiv pentru o moștenire sub forma unui bun imobil, sau să fie reglementat de legea statului al cărui cetățean este acesta la momentul redactării

testamentului. Părțile la un acord succesoral pot să aleagă un regim juridic al succesiunii dintre aceste sisteme juridice, cu condiția ca testatorul să fie una din părțile la acordul succesoral. Acest lucru este valabil de asemenea, *mutatis mutandis*, în cazul altor moșteniri la momentul decesului.

În temeiul Regulamentului privind succesiunea, în cazul în care, conform legii aplicabile succesiunii în conformitate cu regulamentul, nu există niciun moștenitor pentru niciun activ sau niciun legatar în conformitate cu moștenirea pentru cauză de moarte sau nicio persoană fizică care să fie moștenitor, aplicarea legii astfel stabilite nu exclude dreptul unui stat membru sau al unei entități desemnate de un anumit stat membru în acest scop să își însușească, de drept, activele din cadrul unei moșteniri care sunt situate pe teritoriul său, în cazul în care creditorii au dreptul la plata datoriilor restante din activele rămase. În legislația cehă, acest aspect este reglementat de articolul 1634 din Codul civil. Conform acestuia, în cazul în care nu există un moștenitor care să preia succesiunea inclusiv în temeiul normelor privind succesiunea *ab intestat*, aceasta este transferată statului, care este considerat succesorul legal. Statul are același statut față de celelalte părți în calitate de succesor în conformitate cu beneficiul de inventar. În temeiul articolului 78 din Legea privind dreptul internațional privat, bunurile și drepturile testatorului localizate în Republica Cehă sunt transferate Republicii Cehe, în cazul în care nu există un succesor al acestuia; deciziile în această materie țin de competența instanțelor cehe. Statul sau altă unitate teritorială sau instituție existentă nu este considerat(ă), în acest sens, succesor al acestuia, cu excepția cazului în care este stabilit(ă) drept succesor în testament.

3.8 Proprietatea reală

Acest aspect este reglementat de articolele 69-79 din Legea privind dreptul internațional privat.

Regula generală este aceea că drepturile de fond aferente bunurilor imobile sau bunurilor mobile corporale sunt reglementate de legea locului unde se află bunurile. Tot în conformitate cu această lege se stabilește dacă bunul este mobil sau imobil. Pentru anumite bunuri și pentru anumite aspecte ale drepturilor reale, legea conține, cu toate acestea, norme speciale privind conflictul de legi - a se vedea mai jos:

Drepturile reale asupra navelor și aeronavelor care sunt înregistrate într-un registru public, a căror instituire și expirare sunt reglementate de legea statului unde este ținut registrul.

Instituirea și expirarea drepturilor reale asupra bunurilor mobile corporale sunt reglementate de legea locului unde se aflau bunurile la momentul în care a avut loc evenimentul care a condus la crearea sau la expirarea dreptului respectiv.

Instituirea și expirarea dreptului de proprietate asupra bunurilor mobile corporale care sunt transferate pe baza unui acord sunt reglementate de legea care reglementează acordul care stă la baza creării sau a expirării dreptului de proprietate.

În cazul în care o procedură juridică care urmează să constituie baza pentru instituirea și expirarea drepturilor reale asupra bunurilor mobile corporale este efectuată după începerea transportului bunului și pe durata transportului, instituirea și expirarea în cauză sunt reglementate de legea locului de unde au fost expediate bunurile. În cazul în care, cu toate acestea, instituirea și expirarea drepturilor reale asupra bunului în cauză se fac prin intermediul gestionării unui certificat care trebuie să fie prezentat în scopul predării bunului și manipulării acestuia, se aplică legea locului unde se află certificatul la momentul gestionării acestuia.

Dispozițiile privind înscrierile în registrele publice și listele similare valabile în locul în care se află bunurile mobile sau imobile se aplică, de asemenea, în cazul în care temeiul juridic pentru instituirea, expirarea, limitarea sau transferul dreptului înregistrat este evaluat în temeiul unui alt sistem juridic.

Acceptarea este reglementată de legea în vigoare în locul unde se află localizat bunul la începutul perioadei de acceptare. Titularul poate, cu toate acestea, să facă trimitere la legea statului în care are loc acceptarea, în cazul în care - din momentul în care bunurile au ajuns în statul respectiv - sunt îndeplinite toate condițiile necesare pentru obținerea acceptării în conformitate cu legea statului respectiv.

3.9 Insolvența

Acest aspect este reglementat de articolul 111 din Legea privind dreptul internațional privat. Prevederile în materie de conflict de legi din Regulamentul privind insolvența se aplică, *mutatis mutandis*, cu excepția cazurilor care intră sub incidența regulamentului respectiv.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în

legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 06/03/2019

Care este legea aplicabilă? - Estonia

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [et](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: [en](#).

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)
 - 1.2 [Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - 1.3 [Principalele convenții bilaterale](#)
- 2 [Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.1 [Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - 2.2 [Retrimiterea](#)
 - 2.3 [Schimbarea punctului de legătură](#)
 - 2.4 [Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.5 [Proba legii străine](#)
- 3 [Normele privind conflictul de legi](#)
 - 3.1 [Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - 3.2 [Obligații extracontractuale](#)
 - 3.3 [Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă \(nume, domiciliu, capacitate\)](#)
 - 3.4 [Stabilirea filiației, inclusiv adopția](#)
 - 3.4.1 [Stabilirea filiației](#)
 - 3.4.2 [Adopția](#)
 - 3.5 [Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere](#)
 - 3.5.1 [Căsătoria](#)
 - 3.5.2 [Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-](#)
 - 3.5.3 [Divorțul și separarea judiciară](#)
 - 3.5.4 [Obligațiile de întreținere](#)
 - 3.6 [Regimul proprietății matrimoniale](#)
 - 3.7 [Testamente și succesiuni](#)
 - 3.8 [Proprietatea reală](#)
 - 3.9 [Insolvența](#)

1.1 Normele de drept intern

Aspectele legate de legea aplicabilă sunt reglementate în principal de [Legea privind dreptul internațional privat \(denumită în continuare PILA\)](#). Partea generală a Legii privind Codul civil a reglementat legea aplicabilă înainte de intrarea în vigoare a PILA la 1 iulie 2002; în prezent, PILA se aplică în locul acesteia, în aproape toate cauzele, în temeiul Legii privind dreptul obligațiilor, al Părții generale a Legii privind Codul civil, precum și al articolului 24 din Legea de punere în aplicare a PILA.

În plus, prioritatea normelor care decurg din legislația aplicabilă a UE față de legislația națională trebuie să fie luată în considerare, împreună cu principiul care rezultă din articolul 123 din Constituția Republicii Estonia, conform căruia, atunci când legile sau alte prevederi legislative ale Estoniei sunt în conflict cu un tratat internațional ratificat de Parlamentul Estoniei, se aplică prevederile tratatului internațional. Estonia a semnat, de asemenea, patru acorduri privind asistența juridică cu Rusia, Ucraina, Polonia, Letonia și Lituania, care reglementează, de asemenea, aspecte legate de legea aplicabilă.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

- Convenția de la Haga privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare, semnată la Haga la 5 octombrie 1961;
- Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, semnată la Roma la 19 iunie 1980;
- Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, semnată la Haga la 19 octombrie 1996;
- Protocolul privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere, semnat la Haga la 23 noiembrie 2007.

Mai multe informații sunt disponibile în [Riigi Teataja](#) (Monitorul Oficial).

1.3 Principalele convenții bilaterale

- Acordul dintre Republica Estonia, Republica Letonia și Republica Lituania privind asistența juridică și raporturile juridice, semnat la Tallinn, la 11 noiembrie 1992.
- Acordul dintre Republica Estonia și Federația Rusă privind asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, penală și de dreptul familiei, semnat la Moscova, la 26 ianuarie 1993.
- Acordul dintre Republica Estonia și Ucraina privind asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă și penală, semnat la Kiev, la 15 februarie 1995.
- Acordul dintre Republica Estonia și Republica Polonia privind asistența juridică și raporturile juridice în materie de drept civil, dreptul muncii și drept penal, semnat la Tallinn, la 27 noiembrie 1998.

Mai multe informații sunt disponibile în [Riigi Teataja](#) (Monitorul Oficial).

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

În cazul în care o lege, un acord internațional sau o tranzacție impune aplicarea unei legi străine, instanțele vor aplica această lege, indiferent dacă s-a cerut sau nu aplicarea acestei legi. Cu alte cuvinte, obligația instanțelor de a aplica o lege străină nu depinde de faptul dacă o parte a solicitat sau nu acest lucru [articolul 2 alineatul (1) din PILA].

În unele cauze aflate pe rolul instanțelor civile în care părțile aveau dreptul de a ajunge la un acord privind alegerea legii aplicabile, instanțele estoniene au aplicat legea estoniană în locul legii străine, dat fiind că părțile au renunțat implicit la dreptul lor de a alege legea străină.

2.2 Retrimiteria

În cazul în care PILA impune aplicarea legii străine (trimitere), se aplică normele de drept internațional privat din țara relevantă. În cazul în care normele respective impun aplicarea legii estoniene (remitere), se aplică normele de drept material estonian [articolul 6 alineatul (1) din PILA].

Prin urmare, dacă legea străină retrimite la legea estoniană, se aplică normele de drept material estonian.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Crearea sau epuizarea unui drept real (*in rem*) trebuie să fie determinate în conformitate cu legea țării în care se afla bunul la momentul creării sau al epuizării dreptului *in rem* [articolul 18 alineatul (1) din PILA]. Prin urmare, în cazul în care locul situării bunului se schimbă după crearea sau epuizarea unui drept *in rem*, legea aplicabilă acestuia se modifică, de asemenea.

Capacitatea juridică activă și pasivă a unei persoane fizice cade sub incidența legii țării în care aceasta își are domiciliul [articolul 12 alineatul (1) din PILA]. Prin urmare, dacă se modifică țara de domiciliu a unei persoane, legea aplicabilă capacității sale juridice pasive și active se modifică, de asemenea. Cu toate acestea, legea prevede, de asemenea, faptul că o schimbare a domiciliului nu limitează capacitatea juridică activă dobândită deja [articolul 12 alineatul (3) din PILA].

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Legea străină nu este aplicată dacă aceasta intră în mod evident în contradicție cu principiile esențiale ale dreptului estonian (ordinea publică). În astfel de cazuri, se aplică legea estoniană (articolul 7 din PILA).

Faptul dacă legea străină prevede sau nu o normă de drept care nu există în dreptul estonian nu este decisiv în astfel de cazuri; în schimb, în temeiul clauzei privind ordinea publică, legea estoniană se aplică în locul legii străine în cazul în care aplicarea legii străine ar intra în mod clar în contradicție cu principiile esențiale ale dreptului estonian.

Legislația aplicabilă obligațiilor contractuale prevede, de asemenea, că dispozițiile capitolului relevant din PILA nu aduc atingere aplicării acelor dispoziții din dreptul estonian care sunt aplicabile, indiferent de legea care reglementează contractele (articolul 31 din PILA). Articolul 32 alineatul (3) din lege subliniază, în continuare, că alegerea părților ca legea străină să reglementeze un contract, indiferent dacă acestea au ales sau nu și jurisdicția străină, nu este de natură, în cazul în care toate elementele relevante pentru contract la momentul efectuării alegerii respective au legătură cu o singură țară, să aducă atingere aplicării acelor norme din legislația țării respective de la care nu se poate deroga prin contract (norme imperative).

2.5 Proba legii străine

Deși se prevede, ca principiu general, că instanțele judecătorești trebuie să aplice legea străină în situațiile în care acest lucru este impus de o lege, de un acord internațional sau de o tranzacție, indiferent dacă o astfel de aplicare este sau nu solicitată [articolul 2 alineatul (1) din PILA], autoritățile și instanțele pot solicita asistență din partea părților sau a autorităților publice în ceea ce privește stabilirea legii străine care trebuie aplicată.

În timp ce părțile pot depune documente la instanțe pentru a stabili conținutul legii străine, instanțele nu sunt obligate să adere la astfel de documente [articolul 4 alineatul (2) din PILA]. Instanțele judecătorești au, de asemenea, dreptul de a solicita asistență din partea Ministerului Justiției sau din partea Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Estonia, precum și de a colabora cu experți [articolul 4 alineatul (3) din PILA].

Părțile la o procedură civilă trebuie să dovedească legea în vigoare numai în afara Republicii Estonia, a dreptului internațional sau a dreptului cutumiar în măsura în care instanța nu are cunoștință de o astfel de lege în conformitate cu articolul 234 din Codul de procedură civilă. De asemenea, instanța poate utiliza și alte surse de informații și poate efectua alte acte pentru a determina conținutul legii, astfel cum se descrie în alineatul anterior cu referire la articolul 4 din PILA.

Dreptul instanțelor de a solicita informații în vederea determinării conținutului legii care trebuie aplicată se bazează pe principiul contradictorialității în procedura civilă. Acest principiu este exprimat, în special, la articolul 5 alineatele (1) și (2) din Codul de procedură civilă, unde se prevede că procedurile din cadrul unei acțiuni sunt desfășurate pe baza faptelor și a cererilor depuse de părți în cadrul acțiunii, precum și că părțile au drepturi și șanse egale de a-și susține cererile și de a infirma sau a contesta documentele depuse de partea adversă. În acest sens, o parte poate alege faptele pe care le prezintă în vederea susținerii cererii sale, precum și mijloacele de probă necesare pentru a dovedi faptele respective.

De asemenea, legea permite excepții prin care dreptul estonian este aplicabil atunci când conținutul legii străine nu poate fi stabilit într-un termen rezonabil, în pofida tuturor eforturilor [articolul 4 alineatul (4) din PILA].

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

În mod similar cu alte aspecte de drept internațional privat, legea care reglementează contractele este reglementată de PILA în Estonia, cu excepția cazului în care se prevede altfel în legislația internațională. Legea care reglementează un contract poate fi stabilită pe baza unui acord între părți sau, în cazul în care PILA nu le acordă părților dreptul să aleagă legea aplicabilă, pe baza legii aplicabile determinate utilizând criteriile stabilite.

PILA le permite părților să convină asupra alegerii legii, prevăzând că contractele trebuie să fie reglementate de legea țării convenite de către părți; de asemenea, aceasta prevede că părțile pot alege legea care reglementează întregul contract sau o parte a acestuia în cazul în care contractul poate fi divizat într-o asemenea manieră [articolul 32 alineatele (1) și (2) din lege]. Cu toate acestea, alegerea legii printr-un acord între părți nu aduce atingere punerii în aplicare a normelor imperative ale legii aplicabile. Articolul 32 alineatul (3) din lege stipulează că alegerea părților ca legea străină să reglementeze un contract, indiferent dacă acestea au ales sau nu și jurisdicția străină, nu este de natură, în cazul în care toate elementele relevante pentru contract la

momentul efectuării alegerii respective au legătură cu o singură țară, să aducă atingere aplicării acelor norme din legislația țării respective de la care nu se poate deroga prin contract (norme imperative).

În cazul în care părțile nu au ales legea care reglementează un contract, contractul este reglementat de legea țării cu care acesta prezintă legăturile cele mai strânse. În cazul în care contractul este divizibil și o parte din contract prezintă în mod independent legături mai strânse cu o altă țară, partea respectivă poate fi reglementată de legea acelei alte țări [articolul 33 alineatul (1) din PILA].

În scopul determinării țării cu care contractul prezintă legăturile cele mai strânse, legea prevede că un contract se consideră a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care partea care trebuie să îndeplinească obligația caracteristică a contractului are, la data încheierii contractului, domiciliul sau, în cazul organului de conducere al părții respective, sediul. În cazul în care contractul este încheiat în cadrul activității comerciale sau profesionale a părții care trebuie să îndeplinească obligația caracteristică a contractului, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat sediul comercial principal al părții respective. În cazul în care contractul impune ca obligația caracteristică a contractului să fie îndeplinită într-un sediu comercial, altul decât sediul principal, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat un alt astfel de alt sediu comercial [articolul 33 alineatul (2) din PILA].

În cazul bunurilor imobile și al contractelor de transport, sunt prevăzute derogări de la norma generală privind locul de executare a unui contract. În cazul în care obiectul unui contract este un drept asupra bunurilor imobile sau un drept de a folosi bunuri imobile, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat bunul imobil respectiv; în cazul unui contract de transport, contractul se presupune a prezenta legăturile cele mai strânse cu țara în care este situat sediul comercial principal al transportatorului la momentul în care s-a încheiat contractul. În afară de condiția privind sediul comercial principal al transportatorului, este necesar ca locul de plecare sau de destinație sau, în cazul unui contract de transport de bunuri, sediul comercial principal al expeditorului sau locul de încărcare sau de descărcare să se afle, de asemenea, în aceeași țară [articolul 33 alineatele (4) și (5) din PILA].

Se aplică norme speciale pentru contractele încheiate cu consumatorii, contractele de muncă și contractele de asigurare (articolele 34-47 din PILA).

3.2 Obligații extracontractuale

Legislația estoniană prevede diferite motive pentru alegerea legii în funcție de natura obligației extracontractuale în cauză.

Cererile împotriva îmbogățirii fără justă cauză care rezultă din îndeplinirea unei obligații sunt reglementate de legea țării care reglementează raportul juridic efectiv sau presupus pe baza căruia a fost îndeplinită obligația; cererile împotriva îmbogățirii fără justă cauză care rezultă din încălcarea unui drept al unei alte persoane sunt reglementate de legea țării în care s-a săvârșit încălcarea. În alte cazuri, cererile care rezultă din îmbogățirea fără justă cauză sunt reglementate de legea țării în care s-a produs îmbogățirea fără justă cauză [articolul 48¹ alineatele (1)-(3) din PILA].

Cererile rezultate din gestiunea de afaceri (*negotiorum gestio*) sunt reglementate de legea țării în care gestionarul de afaceri (*negotiorum gestor*) a efectuat actul, iar cererile care decurg din îndeplinirea obligațiilor unei alte persoane sunt reglementate de legea care reglementează astfel de obligații [articolul 49 alineatele (1)-(2) din PILA].

Ca regulă generală, cererile care rezultă din cauzarea nelegală de prejudicii sunt reglementate de legea țării în care a avut loc actul sau evenimentul pe care se bazează cererea. În cazul în care consecințele nu devin evidente în țara în care a avut loc actul sau evenimentul pe care se bazează cererea, legea țării în care au survenit consecințele actului sau ale evenimentului se aplică la cererea părții prejudiciate [articolul 50 alineatele (1)-(2) din PILA]. Cu toate acestea, se aplică o restricție în ceea ce privește despăgubirile acordate pentru cauzarea nelegală de prejudicii. În cazul în care o cerere rezultată din cauzarea nelegală de prejudicii este reglementată de legea străină, astfel de despăgubiri dispuse în Estonia nu trebuie să fie semnificativ mai mari decât despăgubirile prevăzute de legea estoniană pentru prejudicii similare (articolul 52 din PILA).

Legea permite, de asemenea, părților să convină să aplice legea estoniană după producerea unui eveniment sau după executarea unui act din care rezultă o obligație extracontractuală. Alegerea legii nu aduce atingere drepturilor terților (articolul 54 din PILA).

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Nicio normă distinctă privind legea aplicabilă nu se aplică numelor de persoane în temeiul dreptului estonian.

Dreptul estonian se aplică în ceea ce privește stabilirea domiciliului unei persoane fizice (articolul 10 din PILA). Cetățenia unei persoane fizice este stabilită în temeiul legii țării a cărei cetățenie este urmează a fi decisă; dacă o persoană fizică are cetățenii

multiple, se aplică cetățenia țării cu care persoana are legăturile cele mai strânse; și, în cazul unui apatrid, al unei persoane a cărei cetățenie nu poate fi stabilită sau al unui refugiat, se utilizează domiciliul persoanei în locul cetățeniei acesteia [articolul 11 alineatele (1)-(3) din PILA].

Legea țării de domiciliu a unei persoane fizice se aplică capacității juridice pasive și active a acesteia, însă o schimbare de domiciliu nu limitează capacitatea juridică activă dobândită deja [articolele 12 alineatele (1)-(2) din PILA].

O normă specială precizează situațiile în care o persoană poate invoca incapacitatea; cu toate acestea, operațiunile care decurg din dreptul familiei sau din dreptul succesoral și operațiunile privind bunurile imobile situate într-o altă țară sunt exceptate de la normă [articolul 12 alineatul (4) din PILA]. Cu toate acestea, norma generală prevede că, în cazul în care o persoană încheie o tranzacție fără însă să a avea capacitate juridică activă sau în timp ce capacitatea sa juridică activă este restricționată în temeiul legii țării sale de domiciliu, persoana respectivă nu are dreptul să invoce incapacitatea în cazul în care are capacitate juridică activă în conformitate cu legea țării în care a încheiat tranzacția. Norma generală nu se aplică dacă cealaltă parte a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de lipsa de capacitate juridică activă a persoanei [articolul 12 alineatul (3) din PILA].

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Relațiile de dreptul familiei între un părinte și un copil sunt reglementate de legea țării de domiciliu a copilului (articolul 65 din PILA). Drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor derivă din filiația copiilor, care se stabilește în conformitate cu procedura stabilită prin lege; filiația nu este supusă respectării normelor distincte privind legea aplicabilă.

Filiația se stabilește sau se contestă în conformitate cu legea țării de domiciliu a copilului la momentul nașterii sale; cu toate acestea, în cazuri speciale, filiația poate, de asemenea, să fie stabilită sau contestată în conformitate cu legea țării de domiciliu a unui părinte sau a țării de domiciliu a copilului la momentul contestației (articolul 62 din PILA).

3.4.2 Adopția

Adopția este reglementată de legea țării de domiciliu a părintelui adoptiv. Adopția de către soți este reglementată de legea care reglementează consecințele juridice generale ale căsătoriei la momentul adopției [articolul 63 alineatul (1) din PILA]. Aceasta înseamnă că adopția de către soți este reglementată, în principal, de legea țării de domiciliu comune a soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], dar legea enumeră, de asemenea, o serie de motive alternative pentru alegerea legii în cazurile în care soții nu au o țară de domiciliu comună [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

În cazul în care adopția unui copil în temeiul legii țării de domiciliu a copilului necesită consimțământul acestuia sau al unei alte persoane aflate într-o relație care ține de dreptul familiei cu copilul, legea țării respective se aplică consimțământului [articolul 63 alineatul (2) din PILA].

În cazul în care adopția este reglementată de o lege străină sau în cazul în care un copil este adoptat pe baza hotărârii unei instanțe străine, legea precizează separat că o astfel de adopție are același efect în Estonia ca cel pe care îl are în conformitate cu legea în temeiul căreia a fost adoptat copilul (articolul 64 din PILA). De asemenea, trebuie subliniat faptul că, atunci când este adoptat un copil al cărui domiciliu este în Estonia, toate celelalte condiții pentru adopție care decurg din dreptul estonian trebuie, de asemenea, să fie respectate, astfel cum prevede legea țării de domiciliu a copilului sau a soților [articolul 63 alineatul (3) din PILA].

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Consecințele juridice generale ale unei căsătorii trebuie să fie stabilite îndeosebi de legea țării în care se află domiciliul comun al soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], însă legea enumeră, de asemenea, o serie de motive alternative pentru alegerea legii aplicabile în cazurile în care soții nu au o țară de domiciliu comună: aceeași cetățenie, ultima țară de domiciliu comună în cazul în care unul dintre soți locuiește încă în aceeași țară sau, în lipsa celor deja menționate, se aplică legea țării cu care soții au legăturile cele mai strânse din orice alt punct de vedere [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

Dreptul estonian se aplică în cazul procedurii de căsătorie în Estonia. O căsătorie care a avut loc într-o țară străină este considerată a fi valabilă în Estonia dacă a fost încheiată în conformitate cu procedura adecvată prevăzută de legea țării în care s-a încheiat căsătoria și dacă a îndeplinit condițiile materiale prealabile încheierii unei căsătorii, specificate de legile țărilor de domiciliu ale ambilor soți [articolul 55 alineatele (1)-(2) din PILA].

Ca regulă generală, condițiile prealabile pentru încheierea unei căsătorii și obstacolele din calea căsătoriei, precum și consecințele care decurg din aceasta sunt reglementate de legea țării de domiciliu a viitorilor soți [articolul 56 alineatul (1) din PILA]. O căsătorie

anterioară a unui viitor soț sau a unei viitoare soții nu reprezintă un obstacol în calea încheierii unei noi căsătorii în cazul în care căsătoria anterioară a încetat printr-o decizie formulată sau recunoscută în Estonia, chiar dacă decizia respectivă nu este conformă cu legea țării de domiciliu a viitorului soț sau a viitoarei soții [articolul 56 alineatul (3) din PILA].

Se aplică o normă specială în cazul cetățenilor estonieni în ceea ce privește legea aplicabilă condițiilor prealabile căsătoriei; aceasta prevede că, în cazul în care un cetățean estonian nu îndeplinește o condiție prealabilă necesară pentru căsătorie în conformitate cu legea țării sale de domiciliu, se aplică legea estoniană dacă persoana îndeplinește condiția prealabilă necesară pentru căsătorie în conformitate cu legea estoniană [articolul 56 alineatul (2) din PILA].

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Legea estoniană nu prevede norme privind legea aplicabilă pentru concubinaj sau parteneriat. Pentru stabilirea legii aplicabile ar trebui aplicate normele din PILA prevăzute pentru raporturi juridice similare. În funcție de natura concubinajului sau a parteneriatului, pot fi adecvate normele aplicabile obligațiilor contractuale sau relațiilor de dreptul familiei.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Divorțurile sunt acordate conform legii care reglementează consecințele juridice generale ale căsătoriei și care este aplicabilă la momentul lansării procedurii de divorț [articolul 60 alineatul (1) și articolul 57 din PILA]. Aceasta înseamnă că divorțurile sunt reglementate în primul rând de legea țării în care se află domiciliul comun al soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], însă legea enumeră, de asemenea, o serie de motive alternative pentru alegerea legii aplicabile în cazurile în care soții nu au o țară de domiciliu comună: aceeași cetățenie, ultima țară de domiciliu comună în cazul în care unul dintre soți locuiește încă în aceeași țară sau, în lipsa celor deja menționate, se aplică legea țării cu care soții au legăturile cele mai strânse din orice alt punct de vedere [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

Ca excepție, legea estoniană poate fi aplicată în locul legii străine în cazul în care un divorț nu este permis în temeiul legii care reglementează consecințele juridice generale ale căsătoriei (articolul 57 din PILA) sau este permis numai în condiții foarte stricte. Această excepție se aplică cu condiția ca unul dintre soți să aibă reședința în Estonia sau să aibă cetățenie estoniană sau să fi avut reședința în Estonia sau cetățenie estoniană la momentul celebrării căsătoriei [articolul 60 alineatele (1)-(2) din PILA].

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Nu există norme de drept intern privind dreptul internațional privat aplicabil obligațiilor de întreținere care decurg din relațiile de familie și se furnizează trimiteri la legislația internațională relevantă.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Soții au posibilitatea de a alege legea aplicabilă drepturilor lor de proprietate în ceea ce privește proprietatea matrimonială. Prin urmare, în cazul în care soții au ales legea aplicabilă, se va aplica legea aleasă de aceștia. Cu toate acestea, soților nu li se permite să aleagă legea oricărei țări doresc. Aceștia pot alege între legea țării lor de domiciliu și legea țării de cetățenie a unuia dintre soți. În cazul în care soțul/soția are mai multe cetățenii, poate fi aleasă legea oricăreia dintre țările de cetățenie [articolul 58 alineatul (1) din PILA].

În Estonia, alegerea legii aplicabile este supusă unor cerințe formale imperative. Alegerea legii aplicabile în cazul drepturilor de proprietate ale soților trebuie să fie autenticată prin notariat. În cazul în care legea aplicabilă nu este aleasă în Estonia, alegerea este validă din punct de vedere formal dacă sunt respectate cerințele formale pentru contractele de proprietate matrimonială prevăzute de legea aleasă [articolul 58 alineatul (2) din PILA].

În cazul în care soții nu au ales legea aplicabilă, drepturile de proprietate ale acestora sunt reglementate de legea aplicabilă consecințelor juridice generale ale căsătoriei la momentul în care aceștia au încheiat căsătoria [articolul 58 alineatul (3) și articolul 57 din PILA]. Consecințele juridice generale ale căsătoriei sunt reglementate în primul rând de legea țării de domiciliu comună a soților [articolul 57 alineatul (1) din PILA], iar în lipsa acesteia se aplică legea țării de cetățenie comună a soților, legea ultimei țări de domiciliu comună a acestora dacă unul dintre soți încă mai are reședința în aceeași țară sau, în cazul în care lipsesc toate cele trei, se aplică legea țării cu care soții au legăturile cele mai strânse din orice alt punct de vedere [articolul 57 alineatele (2)-(4) din PILA].

3.7 Testamente și succesiuni

Sucesiunea este reglementată de legea ultimei țări de domiciliu a testatorului. Legea aplicabilă stabilește, în special, următoarele: (1) tipurile și executarea dispozițiilor testamentare; (2) capacitatea de a moșteni și nedemnitatea succesorală; (3) gradul de succesiune; (4) succesorii și relațiile dintre aceștia; și (5) răspunderea pentru datoriile testatorului (articolele 24 și 26 din PILA).

3.8 Proprietatea reală

Crearea sau epuizarea unui drept *in rem* este determinată pe baza legii țării în care era situat bunul la momentul creării sau al epuizării dreptului. Este prevăzută o prescripție – un drept *in rem* nu trebuie să fie exercitat în contradicție cu principiile esențiale ale legii locului unde este situat bunul (*lex situs*) [articolul 18 alineatele (1) și (2) din PILA].

3.9 Insolvența

Legea estoniană este aplicată procedurilor de insolvență desfășurate în Estonia. Temeiul juridic pentru aceasta este Legea falimentului, care prevede că dispozițiile Codului de procedură civilă se aplică procedurilor de faliment, cu excepția cazului în care legea prevede altfel [articolul 3 alineatul (2) din Lege]; Codul de procedură civilă prevede că desfășurarea de către instanță a procedurilor într-o cauză trebuie să se bazeze pe dreptul estonian de procedură civilă [articolul 8 alineatul (1) din cod].

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 06/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Irlanda

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)
 - 1.2 [Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - 1.3 [Principalele convenții bilaterale](#)
 - 2 [Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.1 [Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - 2.2 [Retrimiteria](#)
 - 2.3 [Schimbarea punctului de legătură](#)
 - 2.4 [Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.5 [Proba legii străine](#)
 - 3 [Normele privind conflictul de legi](#)
 - 3.1 [Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - 3.2 [Obligații extracontractuale](#)
 - 3.3 [Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă \(nume, domiciliu, capacitate\)](#)
 - 3.4 [Stabilirea filiației, inclusiv adopția](#)
 - 3.5 [Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere](#)
 - 3.5.1 [Obligațiile de întreținere](#)
 - 3.6 [Regimul proprietății matrimoniale](#)
 - 3.7 [Testamente și succesiuni](#)
 - 3.8 [Proprietatea reală](#)
 - 3.9 [Insolvența](#)
-

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Normele privind conflictul de legi din Irlanda își au sursele în primul rând în dreptul cutumiar (*common law*) și, ca atare, sunt în continuă schimbare și evoluție. Totuși, deoarece jurisprudența în acest domeniu este relativ redusă, este dificil să se tragă o concluzie certă privind situația legii aplicabile într-un număr variat de domenii. Această situație este întâlnită preponderent în dreptul familiei. În ceea ce privește legile referitoare la competența instanțelor, normele tradiționale privind conflictul de legi sunt tratat înlocuite de convențiile internaționale și de legislația UE.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga din 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare

Convenția de la Roma din 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale

1.3 Principalele convenții bilaterale

Nu avem cunoștință de existența unei convenții bilaterale care să cuprindă dispoziții privind conflictul de legi la care Irlanda este parte.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Poziția generală este aceea că normele privind conflictul de legi se aplică numai în cazul în care cel puțin una dintre părți a susținut acest lucru.

2.2 Retrimiteria

În instanțele irlandeze sunt prezentate rareori cazuri care necesită o restudiere a doctrinei.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Nu există o abordare unică în ceea ce privește această competență.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Deși jurisprudența este insuficientă în acest domeniu, este puțin probabil ca Irlanda să aplice o lege străină care contravine politici publice irlandeze.

2.5 Proba legii străine

Instanțele irlandeze solicită o dovadă a conținutului legii străine. Partea care dorește să invoce o lege străină trebuie să îi explice conținutul și să dovedească în mod satisfăcător existența acesteia în fața judecătorului. În cazul unui conflict între argumentele prezentate de părți, judecătorul poate evalua credibilitatea experților și poate lua în considerare argumentele primare (de exemplu, legile și jurisprudența străine), în special atunci când acestea conțin concepte cunoscute de un judecător irlandez. În cazul în care normele irlandeze privind conflictul de legi permit aplicarea legii străine, dar niciuna dintre părți nu invocă respectiva lege, instanța va presupune de obicei că această lege este similară cu legea irlandeză, cu excepția cazului în care se demonstrează contrariul.

De obicei, conținutul legii străine trebuie explicat de către experți, fiind insuficient ca părțile să prezinte instanței o lege străină, o cauză străină sau declarația unei autorități străine. Orice persoană care este calificată ca avocat într-un sistem juridic străin sau are suficientă experiență într-un sistem juridic străin poate explica legea străină. În mod normal, instanța nu va face propriile cercetări privind legea străină.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Irlanda este parte semnatară a Convenției de la Roma din 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale. Irlanda a transpus această convenție în dreptul său intern prin Legea din 1991 privind obligațiile contractuale (legea aplicabilă) [*Contractual Obligations (Applicable Law) Act, 1991*]. Normele acestei convenții se aplică obligațiilor contractuale în toate situațiile în care există un conflict între legile din diferite țări. Totuși, anumite tipuri de contracte, cum ar fi obligațiile contractuale care decurg dintr-o relație de familie, nu fac obiectul acestei convenții.

Trebuie observat faptul că Regulamentul nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale („Roma I”) este direct aplicabil în Irlanda. Cu toate acestea, Irlanda nu a fost de acord cu punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1259/2010 („Roma III”), care prevede o formă de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de drept în jurisdicțiile aparținând statelor membre participante.

3.2 Obligații extracontractuale

În dreptul familiei sau în cazul cererilor de divorț, instanțele irlandeze aplică principiul *lex fori*, pe care îl consideră adecvat deoarece oferă certitudine. În Irlanda nu există norme privind conflictul de legi referitoare la răspunderea delictuală, iar jurisprudența în acest domeniu este foarte redusă. Instanțele irlandeze iau în considerare principiul *lex fori*, care susține aplicarea „legii forului”, precum și principiul *lex loci delicti*, care sugerează că trebuie aplicată legea din locul producerii delictului. Instanțele pot, de asemenea, să ia în considerare legea propriu-zisă în materie de răspundere delictuală, care recomandă o abordare flexibilă pentru a permite instanței să analizeze toți factorii de legătură și să adopte o decizie în cunoștință de cauză asupra competenței.

Trebuie observat faptul că Regulamentul nr. 864/2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Roma II”) este direct aplicabil în Irlanda.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Un copil ia domiciliul tatălui dacă părinții erau căsătoriți la momentul nașterii sale. Dacă părinții copilului nu erau căsătoriți la momentul nașterii copilului sau dacă tatăl este decedat la momentul nașterii copilului, domiciliul copilului este cel al mamei. Această regulă continuă să se aplice până când copilul împlinește vârsta de 18 ani, moment în care acesta este major și are capacitatea juridică de a-și alege domiciliul propriu.

O persoană poate să își stabilească domiciliul doar locuind efectiv în jurisdicția respectivă cu intenția de a-și stabili acolo domiciliul pe o durată nedeterminată sau permanent. În cazul în care oricare dintre aceste elemente încetează să se aplice, persoana revine la domiciliul său inițial. O femeie căsătorită dobândește domiciliul propriu independent de soțul său.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

Legea din 1987 privind statutul copiilor (*Status of Children Act 1987*) a desființat conceptul de copil nelegitim. Conform legii respective, între o persoană și tatăl său/mama sa există o relație juridică indiferent dacă părinții sunt sau au fost căsătoriți unul cu celălalt.

Cu toate acestea, în cazul în care părinții unui copil nu sunt căsătoriți unul cu celălalt la data nașterii sau la momentul conceperii copilului, acesta nu este considerat legitim. Totuși, copilul poate deveni legitim prin căsătoria ulterioară a părinților. Nu există nicio diferență de statut juridic între copilul legitim și copilul devenit legitim prin căsătoria părinților. De asemenea, nu există nicio diferență între drepturile unui copil de a fi întreținut de părinții săi sau de a moșteni pe oricare dintre părinți, indiferent dacă părinții sunt sau nu căsătoriți unul cu celălalt.

Odată ce instanțele irlandeze își exercită competența într-o cauză pe baza Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești („Bruxelles II bis”), acestea vor aplica în general dreptul irlandez.

Legea irlandeză se aplică și în cazul în care instanțele irlandeze au competență în legătură cu un caz de adopție.

Trebuie remarcat faptul că instanțele superioare au competența automată de a emite ordine pentru aplicarea drepturilor constituționale ale unui copil de cetățenie irlandeză, indiferent de reședința obișnuită a acestuia. Orice decizie a instanței de a-și exercita competența va fi determinată de caracterul necesar sau oportun al unei astfel de măsuri în circumstanțele date, având în vedere normele de drept internațional privat privind curtoazia internațională.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

În ceea ce privește căsătoria, conform legii irlandeze, cel de al 34-lea amendament al Constituției, adoptat la 22 mai 2015, prevede dreptul a două persoane, indiferent de sex, de a se căsători în condițiile legii. În consecință, persoanele care au capacitatea și libertatea de a se căsători vor putea să facă acest lucru, indiferent de genul biologic, atunci când Legea căsătoriilor (

Marriage Bill) din 2015 va fi adoptată și va intra în vigoare. O căsătorie nu este considerată valabilă în Irlanda dacă unul dintre soți este transsexual și se căsătorește după modificarea genului. Conform normelor de drept internațional privat, o căsătorie oficiată în străinătate va fi recunoscută numai dacă când sunt îndeplinite o serie de condiții. Părțile trebuie să fi îndeplinit formalitățile aplicabile în jurisdicția în care are loc ceremonia de căsătorie (*lex loci celebrationis*). Părțile trebuie să aibă capacitatea juridică de a se căsători, în conformitate cu normele din jurisdicția în care își au domiciliul. Căsătoria oficiată în străinătate trebuie să fie similară cu conceptul de căsătorie general acceptat în Irlanda. De exemplu, o căsătorie asupra căreia există suspiciuni de poligamie nu va fi recunoscută.

Ordinele emise în temeiul secțiunii 5 din Legea din 2010 privind parteneriatul civil și anumite drepturi și obligații ale concubinilor (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act*) prevăd recunoașterea anumitor categorii de relații încheiate în străinătate ca având dreptul și obligația de a beneficia în dreptul irlandez de un tratament egal cu cel acordat parteneriatelor civile încheiate în Irlanda, cu condiția ca respectivul cuplu să fi avut capacitatea juridică de a încheia un parteneriat civil în Irlanda.

În ceea ce privește competența în caz de divorț, de separare de drept sau de anulare, Regulamentul nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești („Bruxelles II bis”) este direct aplicabil în Irlanda. În cazurile în care niciun alt stat membru nu are competență în temeiul Regulamentului Bruxelles II bis, instanțele irlandeze se pot declara competente atunci când cel puțin una dintre părți își are domiciliul pe teritoriul țării în momentul inițierii procedurii.

După ce instanța irlandeză are competența în procedurile de divorț, aceasta aplică legislația proprie la procedurile de dreptul familiei și la aspectele care decurg din acestea.

În cazurile în care nu se aplică Regulamentul Bruxelles II bis, un divorț produs în străinătate va fi recunoscut dacă a fost acordat în țara în care oricare dintre soți își avea domiciliul în momentul inițierii procedurilor de divorț.

3.5.1 Obligațiile de întreținere

Obligațiile de întreținere sunt reglementate în prezent prin Regulamentul nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere.

În esență, scopul urmărit de Regulamentul privind obligațiile de întreținere este de a oferi un set de norme comune privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, aplicarea legii, cooperarea și documentele standardizate pentru a facilita recuperarea efectivă a creanțelor de întreținere pe teritoriul Uniunii Europene. Deoarece unul dintre obiectivele principale ale Regulamentului privind obligațiile de întreținere este acela de a permite unui creditor al obligației de întreținere să obțină cu ușurință, într-un stat membru, o hotărâre care să fie în mod automat executorie într-un alt stat membru fără a fi necesare alte formalități, acest regulament include măsuri cu privire la competență, conflictele de legi, recunoașterea și forța executorie, executarea hotărârilor și asistența juridică și este conceput să faciliteze cooperarea între autoritățile centrale. Obligația de executare fără modificare a condițiilor din ordinul inițial este foarte clar definită în regulament, iar o hotărâre pronunțată într-un stat membru nu poate fi în niciun caz revizuită pe fond în statul membru în care urmează a fi recunoscută și executată ulterior. Astfel, efectul net al regulamentului este de a împiedica instanțele dintr-un stat membru care nu au fost sesizate să emită hotărâri noi sau în legătură cu hotărârea inițială.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

În absența unei dispoziții contrare, o convenție matrimonială (un contract de căsătorie) între părți va fi interpretată în conformitate cu legea aplicabilă la domiciliul conjugal. În cazul în care nu există o astfel de convenție, legea aplicabilă va fi, de asemenea, stabilită în funcție de domiciliul conjugal. În cazul în care soții au același domiciliu, acesta este considerat domiciliul conjugal. În caz contrar, domiciliul conjugal va fi probabil stabilit în conformitate cu legea aplicabilă cea mai relevantă pentru părți și pentru căsătorie.

3.7 Testamente și succesiuni

Ca principiu general, legea care reglementează succesiunea bunurilor imobile este legea aplicabilă la locul unde se află bunul, în timp ce distribuția și succesiunea bunurilor mobile sunt reglementate de legea din țara în care proprietarul își avea domiciliul în momentul decesului.

Capacitatea testatorului este stabilită de legea de la domiciliul său, cu toate că există opinii conform cărora bunurilor imobile ar trebui să li se aplice *lex situs*.

În cazul în care domiciliul testatorului se schimbă între data încheierii testamentului și data decesului, opiniile sunt împărțite cu privire la necesitatea stabilirii capacității conform legii aplicabile la locul de domiciliu în momentul încheierii testamentului sau în momentul decesului.

Conform Legii din 1965 privind succesiunea (*Succession Act*), un testament devine valabil dacă a fost redactat cu respectarea uneia dintre următoarele legi: legea aplicabilă la locul în care testatorul a încheiat testamentul; legea aplicabilă în țara, la domiciliul sau la reședința obișnuită a testatorului la momentul încheierii testamentului sau al decesului testatorului ori, în măsura în care există bunuri imobile, legea aplicabilă la locul în care acestea sunt situate.

3.8 Proprietatea reală

Dreptul irlandez face distincție între bunurile mobile și imobile și aplică legea țării în care este situat bunul pentru a stabili dacă interesul în cauză este cu privire la un bun mobil sau imobil.

Ca regulă generală, legea aplicabilă bunurilor imobile este legea de la locul în care sunt situate bunurile.

3.9 Insolvența

Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență („Regulamentul privind insolvența”) stabilește norme jurisdicționale referitoare la procedurile de insolvență pe teritoriul UE[1]. Conform articolului 3 din Regulamentul privind insolvența, competența de a deschide procedura de insolvență revine instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia se află centrul intereselor principale ale unui debitor. Prin urmare, procedura de insolvență deschisă în Irlanda va fi stabilită de instanțele irlandeze în conformitate cu legea irlandeză care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor în cadrul procedurii de insolvență. Principalele legi relevante sunt Legea din 2014 privind societățile comerciale (*Companies Act*), Legile din 2012-2015 privind falimentul personal (*Personal Insolvency Acts*) și Legea din 1988 privind falimentul (*Bankruptcy Act*).

Linkuri relevante

<http://www.irishstatutebook.ie/1995/en/act/pub/0026/sec0027.html>

[1] Înlocuit începând cu 26 iunie 2017 de Regulamentul (UE) 2015/848 privind procedurile de insolvență (reformare).

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 11/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Grecia

CUPRINS

- 1 Izvoarele normelor în vigoare
 - 1.1 Normele de drept intern
 - 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
- 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiteria
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
- 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale

- 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria
 - 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența
-

În cazul în care un raport juridic între persoane fizice prezintă elemente care îl leagă de mai multe state (un element de extraneitate) și apare un litigiu, instanțele elene nu aplică în mod necesar legea elenă și vor examina ce lege trebuie aplicată (legea aplicabilă) pe baza dreptului internațional privat. Dreptul internațional privat este un mecanism care funcționează pe baza unor norme care reglementează factorii de legătură în vederea stabilirii legii aplicabile (și anume dispozițiile legii unei țări), care poate fi legea instanței în cauză sau a unei alte țări. Unul sau mai mulți factori de legătură sunt utilizați pentru a stabili legea aplicabilă pe baza normelor care reglementează factorii de legătură. Factorul de legătură este factorul unui litigiu cu un element de extraneitate care activează o normă specifică de drept internațional privat în vederea stabilirii legii aplicabile în speța în cauză, și anume legea elenă sau legea unui stat străin (conflict de legi).

1 Izvoarele normelor în vigoare

Legile elene reprezintă sursa de bază pentru stabilirea legii aplicabile. Conceptul de lege include, de asemenea, convențiile internaționale bilaterale și multilaterale ratificate de Grecia care, odată ce au fost ratificate, se aplică în același mod ca legislația elenă. Conceptul de lege cuprinde, de asemenea, actele legislative adoptate de Uniunea Europeană, în special regulamentele. Având în vedere creșterea actuală a operațiunilor private efectuate la nivel internațional, în ceea ce privește atât numărul, cât și tipul, jurisprudența elenă și Curtea de Justiție a Uniunii Europene, chiar dacă nu reprezintă o sursă oficială, joacă un rol esențial în eliminarea lacunelor din dreptul internațional privat care este utilizat pentru stabilirea legii aplicabile.

1.1 Normele de drept intern

Principalele dispoziții sunt prevăzute la articolele 4-33 din Codul civil, precum și în cadrul altor acte legislative, de exemplu articolele 90-96 din Legea 5325/1932 privind cambiile și biletele la ordin și articolele 70-76 din Legea 5960/1933 privind cecurile.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

În continuare sunt prezentate unele dintre convențiile internaționale multilaterale:

Convenția de la Geneva din 19 mai 1956 referitoare la transportul rutier internațional al mărfurilor, ratificată de Grecia prin Legea 559/1977.

Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare, ratificată de Grecia prin Legea 1325/1983.

Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială, ratificată de Grecia prin Legea 1334/1983.

Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor, ratificată de Grecia prin Legea 4020/2011.

1.3 Principalele convenții bilaterale

În continuare sunt prezentate unele dintre convențiile internaționale bilaterale:

Convenția din 17 mai 1993 privind asistența juridică în materie civilă și penală dintre Republica Elenă și Republica Albania, ratificată de Grecia prin Legea 2311/1995.

Convenția-tratat din 3 august 1951 privind prietenia, comerțul și transportul dintre Grecia și SUA, ratificată de Grecia prin Legea 2893/1954.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Atunci când, în conformitate cu normele care reglementează factorii de legătură din dreptul internațional privat elen, legea unei alte țări este legea aplicabilă, judecătorul elen ține seama de acest lucru din proprie inițiativă, și anume fără a fi nevoie ca părțile litigante să o invoce, și trebuie să examineze ce dispoziții din legea străină sunt aplicabile (articolul 337 din Codul de procedură civilă).

2.2 Retrimiteria

În cazul în care normele de drept internațional privat din Grecia stipulează că se aplică legea unei alte țări, se aplică dispozițiile dreptului material al acesteia, și anume se face trimitere numai la acestea în locul dispozițiilor de drept internațional privat ale țării respective (articolul 32 din Codul civil), care, la rândul lor, ar putea să stipuleze că se aplică legea elenă sau legea unui alt stat terț.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Factorul de legătură al unui raport juridic se schimbă, de multe ori, pe parcursul raportului, de exemplu domiciliul unei societăți este transferat dintr-o țară în alta, caz în care se schimbă, de asemenea, legea aplicabilă. Există norme care furnizează în mod explicit o soluție în ceea ce privește legea aplicabilă în ultimă instanță; în caz contrar, instanța aplică legea aplicabilă pe care a aplicat-o inițial, înainte de schimbarea factorului de legătură, sau ulterior, sau o combinație a celor două, în funcție de circumstanțele specifice fiecărei cauze.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

În cazul în care dreptul internațional privat elen (normele care reglementează factorii de legătură) stipulează că se aplică legea străină, însă aplicarea acesteia intră în contradicție cu preceptele morale sau juridice fundamentale care stau la baza ordinii publice elene (articolul 33 din Codul civil), atunci când este judecată speța în cauză, instanța elenă nu va aplica dispoziția relevantă din legea străină ci va aplica celelalte dispoziții străine (funcție negativă). Cu toate acestea, în cazul în care, din momentul în care aplicarea acesteia a fost exclusă, există un vid legislativ în ceea ce privește legea străină, acesta va fi acoperit prin aplicarea legii elene (funcție pozitivă).

O modalitate de protejare a intereselor sistemul juridic elen este de a adopta norme care se aplică în mod direct. Aceste norme reglementează chestiuni deosebit de importante în raporturile juridice interne ale statului și, de asemenea, sunt aplicate direct de instanțele elene în cazurile cu un element de extraneitate care nu sunt soluționate prin aplicarea dreptului internațional privat elen.

2.5 Proba legii străine

Judecătorul elen poate utiliza orice mijloace pe care le consideră adecvate pentru a stabili legea străină aplicabilă. Astfel de cunoștințe se pot baza pe informațiile juridice pe care acesta le cunoaște personal sau pe care judecătorul le poate căuta în convențiile internaționale (multilaterale și bilaterale) - în temeiul cărora statele membre și-au asumat obligația reciprocă de a furniza informații - sau pe care le poate solicita de la organizații științifice naționale sau străine. În cazul în care stabilirea legii străine aplicabile este dificilă sau se dovedește imposibilă, judecătorul elen poate inclusiv să solicite asistența părților litigante, fără însă să fie limitat la elementele de probă pe care acestea le pun la dispoziție (articolul 337 din Codul de procedură civilă).

În mod excepțional, un judecător elen va aplica legea elenă în locul legii străine aplicabile în cazul în care, în pofida tuturor eforturilor depuse pentru a identifica dispozițiile legii străine, acest lucru s-a dovedit a fi imposibil.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Judecătorul elen va stabili legea aplicabilă pentru majoritatea contractelor și actelor juridice încheiate la 17 decembrie 2009 sau după această dată, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 593/2008, cunoscut ca Regulamentul Roma I. Ca regulă generală, se va aplica legea aleasă de părți.

În ceea ce privește contractele și actele juridice încheiate în perioada cuprinsă între 1 aprilie 1991 și 16 decembrie 2009, legea aplicabilă este stabilită pe baza Convenției de la Roma din 19 iunie 1980 a Comunității, care stabilește aceeași regulă generală ca cea menționată mai sus.

În ceea ce privește toate categoriile de obligații contractuale și acte juridice care sunt excluse în mod explicit din domeniul de aplicare a regulamentului și a convenției menționate mai sus, precum și cele încheiate înainte de 1 aprilie 1991, legea aplicabilă este stabilită în temeiul articolului 25 din Codul civil, care stabilește aceeași regulă generală ca cea prevăzută în regulament.

3.2 Obligații extracontractuale

Judecătorul elen va stabili legea care se aplică în cazul obligațiilor care decurg din răspunderea delictuală și al obligațiilor care decurg din îmbogățirea fără justă cauză, *negotiorum gestio* și *culpa in contrahendo*, la 11 ianuarie 2009 sau după această dată, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 864/2007, cunoscut ca Regulamentul Roma II. Ca regulă generală, se va aplica legea statului în care a fost comisă eroarea.

În ceea ce privește delictele care nu intră în domeniul de aplicare a regulamentului menționat mai sus și delictele comise înainte de 11 ianuarie 2009, legea aplicabilă este stabilită în temeiul articolului 26 din Codul civil, care stabilește aceeași regulă generală ca cea prevăzută în regulament.

În conformitate cu jurisprudența elenă, legea care se aplică culpabilității rezultate din îmbogățirea fără justă cauză înainte de 11 ianuarie 2009 este legea statului care este cel mai adecvat având în vedere ansamblul circumstanțelor specifice.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

- Persoane fizice

Numele, domiciliul

Întrucât numele și domiciliul sunt utilizate pentru a identifica în mod individual o persoană fizică, legea aplicabilă acesteia este stabilită de fiecare dată în contextul raportului juridic specific care trebuie să fie reglementat. Astfel, numele și domiciliul soților sunt reglementate de legea care reglementează relațiile lor personale în conformitate cu articolul 14 din Codul civil; în ceea ce privește copiii minori, aceștia fac obiectul legii privind relația părinte-copil în conformitate cu articolele 18-21 din Codul civil.

Capacitatea

În ceea ce privește aspectele referitoare la capacitatea unei persoane, indiferent dacă aceasta este cetățean grec sau străin, pentru a avea drepturi și obligații, pentru a efectua acte juridice și pentru a fi parte la o cauză și a participa la un proces în persoană, se va aplica legea statului al cărui cetățean este persoana respectivă [articolele 5 și 7 din Codul civil; articolul 62 litera (a) și articolul 63 alineatul (1) din Codul de procedură civilă]. În cazul în care un străin nu are capacitatea de a efectua acte juridice sau de a participa la un proces în persoană în conformitate cu legea statului al cărui cetățean este, însă legislația elenă prevede că acesta are capacitățile de mai sus (cu excepția actelor juridice care intră sub incidența dreptului familiei, a dreptului succesoral și a dreptului de proprietate pentru bunuri aflate în afara Greciei), se va aplica legea elenă (articolul 9 din Codul civil și articolul 66 din Codul de procedură civilă).

- Persoane juridice

În ceea ce privește aspectele referitoare la capacitatea juridică a persoanelor juridice, se va aplica legea locului unde persoana juridică își are domiciliul în conformitate cu articolul 10 din Codul civil. În conformitate cu jurisprudența elenă, termenul „domiciliu” înseamnă domiciliul real, nu domiciliul legal.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Aspectele referitoare la relația părinte-copil sunt legate de raporturile familiale dintre părinți și copii și de drepturile și obligațiile conexe care decurg din acestea.

Atunci când se decide dacă un copil poate fi considerat ca fiind născut din căsătorie sau în afara căsătoriei (articolul 17 din Codul civil), legea aplicabilă este:

- legea statului care a reglementat relația personală dintre mama copilului și soțul acesteia atunci când s-a născut copilul, astfel cum se prevede la articolul 14 din Codul civil;
- în cazul în care căsătoria a fost desfăcută înainte de nașterea copilului, legea statului care a reglementat relația personală dintre mama copilului și soțul acesteia atunci când căsătoria a fost desfăcută, astfel cum se prevede la articolul 14 din Codul civil.

Legea aplicabilă pentru relația părinte-copil pentru copiii născuți din căsătorie, chiar dacă căsătoria este desfăcută:

judcătorul elen va stabili legea aplicabilă în conformitate cu Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, ratificată de Grecia prin Legea 4020/2011, în ceea ce privește răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor, în cazul legii unui stat care este membru al convenției menționate mai sus.

Legea aplicabilă pentru un stat care nu este parte semnatară la convenția menționată mai sus sau cu privire la aspecte care nu sunt reglementate de aceasta, în conformitate cu articolul 18 din Codul civil:

- în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat - legea statului respectiv;
- în cazul în care aceștia au obținut o nouă cetățenie comună după naștere - legea celui mai recent stat a cărui cetățenie comună o dețin;
- în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite înainte de naștere și cetățenia lor nu se schimbă după naștere sau în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat înainte de naștere însă cetățenia părinților sau a copilului se schimbă după naștere - legea statului pe teritoriul căruia au avut ultima reședință obișnuită comună la momentul nașterii;
- în cazul în care aceștia nu au o reședință obișnuită comună - legea statului a cărui cetățenie o are copilul.

Legea aplicabilă relațiilor dintre mamă și tată și copilul născut în afara căsătoriei (articolele 19 și 20 din Codul civil):

- în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat - legea statului respectiv;
- în cazul în care aceștia au obținut o nouă cetățenie comună după naștere - legea celui mai recent stat a cărui cetățenie comună o dețin;
- în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite înainte de naștere și cetățenia lor nu se schimbă după naștere sau în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat înainte de naștere însă cetățenia părinților sau a copilului se schimbă după naștere - legea statului pe teritoriul căruia au avut ultima reședință obișnuită comună la momentul nașterii;
- în cazul în care aceștia nu au o reședință obișnuită comună - legea statului a cărui cetățenie o are tatăl sau mama.

Legea aplicabilă pentru obligațiile de întreținere ale părinților față de copil:

judcătorul elen va stabili legea aplicabilă, la 18 iunie 2011 sau după această dată, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 4 /2009, astfel cum se specifică în Protocolul de la Haga din 23 noiembrie 2007. Ca regulă generală, se va aplica legea statului pe teritoriul căruia își are reședința obișnuită partea obligată.

3.4.2 Adopția

Legea aplicabilă pentru condițiile de adopție și de încetare a adopției cu un element de extraneitate este legea statului a cărui cetățean este fiecare persoană implicată în adopție (articolul 23 din Codul civil). Legea aplicabilă în ceea ce privește forma de adopție este legea prevăzută la articolul 11 din Codul civil, și anume fie legea care reglementează conținutul său, fie legea locului în care aceasta a fost întocmită, fie legea statului a cărui cetățenie o au toate părțile. În cazul în care persoanele implicate în procesul de adopție sunt cetățeni din state diferite, trebuie să fie îndeplinite condițiile prevăzute în toate legile statelor respective și nu trebuie să existe niciun impediment în temeiul legilor respective pentru ca adopția să fie validă.

Legea aplicabilă relațiilor dintre părinții adoptivi și copilul care urmează să fie adoptat:

- în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat după adopție - legea statului respectiv;
- în cazul în care aceștia obțin o nouă cetățenie comună la momentul adopției - legea celui mai recent stat a cărui cetățenie comună o dețin;
- în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite înainte de adopție și cetățenia lor nu se schimbă după adopție sau în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat înainte de adopție însă cetățenia uneia dintre persoanele implicate în

procesul de adopție se modifică la finalizarea adopției - legea statului pe teritoriul căruia au avut ultima reședința obișnuită comună la momentul adopției;

- în cazul în care aceștia nu au o reședință obișnuită comună - legea statului a cărui cetățenie o are părintele adoptiv sau, în cazul adopției de către un soț și o soție, legea care reglementează relația lor personală.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Condiții de fond

Legea aplicabilă în ceea ce privește condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care doresc să se căsătorească și obstacolele în calea acestui lucru este legea statului ai cărui cetățeni sunt, în cazul în care sunt cetățeni ai aceluiași stat sau, dacă aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite, legea oricăruia dintre statele respective [articolul 13 alineatul (1) litera (a) din Codul civil].

Condiții procedurale

Pentru ca o căsătorie să fie validă în mod oficial, legea aplicabilă este legea statului ai cărui cetățeni sunt persoanele care urmează să se căsătorească, în cazul în care aceștia sunt cetățeni ai aceluiași stat sau, dacă aceștia sunt cetățeni ai unor state diferite, legea oricăruia dintre statele ai căror cetățeni sunt sau legea statului pe teritoriul căruia se încheie căsătoria [articolul 13 alineatul (1) litera (b) din Codul civil]. Sistemul juridic elen impune respectarea anumitor formalități pentru încheierea unei căsătorii; uniunile de cupluri care conviețuiesc, dar care nu au fost căsătorite în mod oficial sunt recunoscute ca fiind valabile în Grecia, cu condiția ca acestea să fie recunoscute ca fiind valabile în conformitate cu legea străină și persoanele care conviețuiesc să nu fie cetățeni greci.

Relațiile personale dintre soți

Relațiile personale dintre soți sunt cele bazate pe căsătoria lor și nu au nicio legătură cu bunurile, cum ar fi conviețuirea și drepturile și obligațiile care le revin, inclusiv întreținerea.

Legea aplicabilă în ceea ce privește relațiile personale dintre soți (articolul 14 din Codul civil), altele decât întreținerea:

- în cazul în care soții sunt cetățeni ai aceluiași stat după încheierea căsătoriei - legea statului respectiv;
- în cazul în care soții au obținut o nouă cetățenie comună în timpul căsătoriei - legea celui mai recent stat a cărui cetățenie comună o dețin soții;
- în cazul în care soții au fost cetățeni ai aceluiași stat în timpul căsătoriei și unul dintre aceștia a devenit ulterior cetățean al unui alt stat - legea celui mai recent stat a cărui cetățenie comună au deținut-o soții, cu condiția ca celălalt soț să fie în continuare cetățean al statului respectiv;
- în cazul în care soții au fost cetățeni ai unor state diferite înainte de căsătorie și cetățenia acestora nu se schimbă după căsătorie sau, în cazul în care aceștia au fost cetățeni ai aceluiași stat înainte de căsătorie, însă cetățenia unuia dintre aceștia se modifică în momentul căsătoriei - legea statului pe teritoriul căruia soții au avut ultima reședința obișnuită comună;
- în cazul în care aceștia nu au o reședință comună obișnuită în timpul căsătoriei - legea statului cu care soții au cele mai strânse legături.

Obligațiile de întreținere

Legea aplicabilă se stabilește în conformitate cu articolul 4 din Convenția de la Haga din 2 octombrie 1973, ratificată de Grecia prin Legea nr. 3137/2003, și anume aceasta este legea statului pe teritoriul căruia beneficiarul își are reședința obișnuită.

Regimurile matrimoniale

Regimul matrimonial se aplică drepturilor de proprietate și obligațiilor corespunzătoare create ca urmare a căsătoriei.

Legea aplicabilă este legea care reglementează relația personală a soților imediat după încheierea căsătoriei (articolul 15 din Codul civil).

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Sistemul juridic elen recunoaște, de asemenea, o formă de coabitare diferită de căsătorie, astfel cum prevede Legea 3719/2008. Pe baza unei dispoziții explicite prevăzută în legea menționată mai sus, această lege se aplică tuturor parteneriatelor civile instituite în Grecia sau în fața autorităților consulare elene, indiferent dacă părțile sunt cetățeni greci sau străini, în ceea ce privește atât forma, cât și relațiile generale dintre părți. În cazul în care un parteneriat civil este instituit în străinătate, legea aplicabilă în

cea ce privește forma acestuia este legea menționată la articolul 11 din Codul civil, și anume aceasta este fie legea care reglementează conținutul acestuia, fie legea statului pe teritoriul căruia este instituit parteneriatul, fie legea statului ai cărui cetățeni sunt toate părțile implicate; legea aplicabilă în ceea ce privește relațiile dintre părți este legea statului pe teritoriul căruia a fost instituit parteneriatul.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Legea aplicabilă în materie de divorț sau oricare altă formă de separare de drept este stabilită în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1259/2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de drept, cunoscut ca Regulamentul Roma III. Ca regulă de bază, soții pot conveni să aleagă legea aplicabilă divorțului și separării de drept, cu condiția să aceasta să se regăsească printre următoarele legi: (a) legea statului pe teritoriul căruia soții își au reședința obișnuită la momentul încheierii acordului; sau (b) legea statului pe teritoriul căruia soții au avut ultima reședință obișnuită, în măsura în care unul dintre aceștia locuiește încă acolo la momentul încheierii acordului; sau (c) legea statului de cetățenie a oricăruia dintre soți la momentul încheierii acordului sau (d) legea instanței care instrumentează cauza.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Regulamentul menționat mai sus prevede în mod explicit că acesta nu se aplică obligațiilor de întreținere pentru foști soți, întrucât acest aspect este reglementat de articolul 8 din Convenția de la Haga din 2 octombrie 1973, ratificată de Grecia prin Legea 3137 /2003, care prevede că legea aplicabilă este legea statului pe teritoriul căruia a fost efectuată procedura de divorț sau de separare.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

A se vedea ultimul alineat de la secțiunea 3.5.1 de mai sus.

3.7 Testamente și succesiuni

În ceea ce privește toate aspectele legate de moștenire, cu excepția formei utilizate pentru întocmirea și revocarea unui testament, legea aplicabilă este stabilită în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

Atunci când există un testament, acesta va fi considerat valabil dacă este întocmit în forma prevăzută în oricare dintre următoarele legi (articolul 1 din Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare):

- legea statului în care defunctul și-a redactat testamentul;
- legea statului a cărui cetățenie o deținea defunctul la momentul în care și-a redactat testamentul sau atunci când acesta a decedat;
- legea statului pe teritoriul căruia și-a avut reședința sau domiciliul defunctul la momentul în care și-a redactat testamentul sau atunci când acesta a decedat;
- în cazul în care testamentul se referă la bunuri: legea statului pe teritoriul căruia se află bunurile.

3.8 Proprietatea reală

Legea aplicabilă raporturilor reale legate de bunuri imobile este stabilită la articolul 27 din Codul civil, și anume aceasta este legea statului pe teritoriul căruia se află bunurile respective.

Legea aplicabilă relațiilor culpabile în temeiul legii privind obligațiile referitoare la bunuri imobile este stabilită în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 593/2008, cunoscut drept Regulamentul Roma I, regula generală fiind aceea că se aplică legea aleasă de părți.

Legea aplicabilă în ceea ce privește forma operațiunilor menționate mai sus este legea statului pe teritoriul căruia este situat bunul imobil (articolul 12 din Codul civil).

3.9 Insolvența

Legea aplicabilă în ceea ce privește insolvența și rezultatele acesteia este stabilită în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1346 /2000 privind procedurile de insolvență, și anume aceasta este legea statului pe teritoriul căruia au fost inițiate procedurile relevante.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 26/03/2018

Care este legea aplicabilă? - Spania

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [es](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)
 - 1.2 [Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - 1.3 [Principalele convenții bilaterale](#)
- 2 [Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.1 [Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - 2.2 [Retrimiteria](#)
 - 2.3 [Schimbarea punctului de legătură](#)
 - 2.4 [Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.5 [Proba legii străine](#)
- 3 [Normele privind conflictul de legi](#)
 - 3.1 [Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - 3.2 [Obligații extracontractuale](#)
 - 3.3 [Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă \(nume, domiciliu, capacitate\)](#)
 - 3.4 [Stabilirea filiației, inclusiv adopția](#)
 - 3.5 [Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere](#)
 - 3.6 [Regimul proprietății matrimoniale](#)
 - 3.7 [Testamente și succesiuni](#)
 - 3.8 [Proprietatea reală](#)
 - 3.9 [Insolvența](#)

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Majoritatea normelor privind conflictul de legi sunt cuprinse în titlul preliminar din Codul civil (articolele 9-12). Există, de asemenea, dispoziții legale aplicabile în anumite legi speciale, cum ar fi, de exemplu, Legea privind adopția internațională.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

În ceea ce privește legea aplicabilă, următoarele regulamente ale UE sunt în vigoare în prezent în Spania:

- Regulamentul nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență
- Regulamentul nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I)
- Regulamentul nr. 864/2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II)
- Regulamentul nr. 1259/2010 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept (Roma III)
- Regulamentul nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

De asemenea, Spania este stat contractant la mai multe convenții privind conflictul de legi. Principalele convenții multilaterale în acest sens sunt:

- Convenția privind legea aplicabilă numelui și prenumelui, München, 5 septembrie 1980.
- Convenția asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor, Haga, 19 octombrie 1996.
- Protocolul privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere, Haga, 23 noiembrie 2007.
- Convenția privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare, Haga, 5 octombrie 1961.
- Convenția privind legea aplicabilă accidentelor rutiere, Haga, 4 mai 1971.
- Protocolul privind legea aplicabilă în materie de responsabilitate pentru produse, Haga, 2 octombrie 1973.

1.3 Principalele convenții bilaterale

În ceea ce privește legea aplicabilă, în prezent este în vigoare Convenția între Regatul Spaniei și Republica Orientală a Uruguayului privind reglementarea conflictelor de legi în materie de întreținere a copiilor și recunoașterea și punerea în executare a hotărârilor judecătorești și a soluțiilor referitoare la întreținere, Montevideo, 4 noiembrie 1987.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Articolul 12 alineatul (6) din Codul civil prevede că „instanțele și autoritățile trebuie să aplice din oficiu normele privind conflictul de legi în legea spaniolă”.

2.2 Retrimiteria

Articolul 12 alineatul (2) din Codul civil prevede că trimiterea la o lege străină se consideră ca fiind o trimitere la dreptul său material, indiferent de retrimiteria la o altă lege care nu este spaniolă pe care o fac normele sale privind conflictul de legi. Aceasta implică faptul că numai retrimiteria de gradul întâi este acceptată.

Retrimiteria de gradul doi nu este permisă, cu excepția cambiilor, a cecurilor și a biletelor la ordin, în ceea ce privește capacitatea de asumare a unor astfel de obligații.

În cazul în care un regulament al UE sau o convenție internațională este aplicabilă, se vor aplica normele speciale ale acestor instrumente referitoare la retrimiterie.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

În legislația spaniolă, nu există o regulă generală pentru cazurile de conflict mobil, și anume modificări ale circumstanțelor utilizate drept factor de legătură de norma care reglementează conflictul de legi. Articolul 9 alineatul (1) din Codul civil, referitor la vârsta majoratului, prevede că o modificare a factorului de legătură nu afectează vârsta majoratului deja dobândit. Criteriul folosit este luarea în considerare a legii aplicabile la momentul apariției situației juridice, chiar dacă factorul de legătură se modifică ulterior.

În cazul în care un regulament al UE sau o convenție internațională este aplicabilă, se vor aplica normele speciale ale acestor instrumente referitoare la conflictul mobil.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Articolul 12 alineatul (3) din Codul civil prevede că în niciun caz nu se aplică legea străină dacă aceasta este contrară ordinii publice. Prin urmare, aplicarea legii străine este exclusă în cazul în care aceasta conduce la un rezultat care constituie o încălcare flagrantă a principiilor de bază ale legislației spaniole. Principiile recunoscute prin constituție sunt considerate esențiale.

2.5 Proba legii străine

Conținutul și valabilitatea legii străine trebuie să fie dovedite de către părți, iar instanța poate verifica acest lucru prin orice mijloace pe care le consideră necesare pentru aplicarea acesteia. Sistemul este unul mixt care combină principiul depunerii de memorii și examinarea numai la cererea părții cu posibilitatea ca instanța să coopereze în efectuarea de verificări. În cazuri excepționale, atunci când conținutul legii străine nu poate fi dovedit, se va aplica legea spaniolă.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Chestiunea stabilirii legii aplicabile obligațiilor contractuale este reglementată, în termeni generali, de Regulamentul nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului („Regulamentul Roma I”). Cazurile în care Regulamentul Roma I nu este aplicabil sunt soluționate în conformitate cu dispozițiile articolului 10 alineatul (5) din Codul civil, care se bazează pe recunoașterea libertății de alegere, cu condiția ca legea aplicabilă să fie aleasă în mod expres și ca această lege să aibă o anumită legătură cu cazul respectiv. În caz contrar, se aplică legea națională comună ambelor părți; în caz contrar, se aplică legea reședinței comune obișnuite a părților și, în ultimă instanță, legea din locul în care a fost încheiat contractul.

3.2 Obligații extracontractuale

Acest aspect este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 (Roma II). În ceea ce privește aspectele legate de accidente rutiere și răspunderea producătorului, se aplică normele privind conflictul de legi cuprinse în Convenția de la Haga din 1971 și, respectiv, 1973.

Chestiunile care nu sunt incluse în niciuna dintre dispozițiile de mai sus intră sub incidența articolului 10 alineatul (9) din Codul civil, conform căruia cazurile de răspundere extracontractuală sunt reglementate de legea din locul unde s-a produs evenimentul care a condus la acestea. Gestiunea de afaceri neautorizată este reglementată de legea din locul unde agentul își exercită activitatea principală, iar îmbogățirea fără justă cauză este reglementată de legea în temeiul căreia s-a realizat transferul de valoare către partea care s-a îmbogățit.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Articolul 9 din Codul civil prevede că legea aplicabilă în aceste domenii este determinată de cetățenia persoanelor fizice. Există dispoziții privind cazurile de dublă cetățenie și cetățenie nedeterminată. Dubla cetățenie se stabilește pornind de la faptul dacă este vorba despre o dublă cetățenie în conformitate cu legea spaniolă sau o dublă cetățenie care nu este prevăzută de legislația spaniolă. Tratatate privind dubla cetățenie există cu Chile, Peru, Paraguay, Nicaragua, Guatemala, Bolivia, Ecuador, Costa Rica, Honduras, Republica Dominicană, Argentina și Columbia. În aceste cazuri, se aplică dispozițiile tratatelor internaționale; în cazul în care acestea nu includ astfel de dispoziții, se va acorda prioritate cetățeniei corespunzătoare ultimei reședințe obișnuite și, în caz contrar, ultimei cetățenii dobândite. În cazul în care dubla cetățenie nu este prevăzută în legea spaniolă, iar una dintre cetățenii este spaniolă, aceasta are prioritate, deși trebuie să se aplice principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie în cazul în care ambele cetățenii sunt ale unor țări UE. Pentru persoanele cu cetățenie nedeterminată, legea din locul unde acestea își au reședința obișnuită se aplică în calitate de lege personală. În cazul apatrizilor, se aplică articolul 12 din Convenția de la New York din 28 septembrie 1954, conform căruia legea aplicabilă este legea țării de domiciliu a apatridului sau, în lipsa acesteia, legea țării sale de reședință.

Legea aplicabilă numelor persoanelor fizice este reglementată de Acordul de la München din 1980. Prenumele și numele de familie ale unei persoane fizice sunt stabilite de legea statului al cărui cetățean este persoana în cauză.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

Articolul 9 alineatul (4) din Codul civil prevede că legea aplicabilă în ceea ce privește stabilirea relațiilor părinte biologic-copil este cea a reședinței obișnuite a copilului la momentul stabilirii relației. În lipsa unei reședințe obișnuite a copilului sau în cazul în care această lege nu permite stabilirea relației părinte-copil, legea aplicabilă va fi legea națională a copilului la momentul respectiv. În cazul în care această lege nu permite stabilirea relației părinte-copil sau copilul nu are o cetățenie, se va aplica dreptul material spaniol.

Legea aplicabilă în cazul adopțiilor face obiectul unei reglementări speciale, Legea nr. 54/2007 privind adopția internațională. Articolul 18 din această lege prevede că încheierea unei adopții de către autoritatea competentă spaniolă va fi reglementată de dreptul material spaniol atunci când persoana adoptată are reședința permanentă în Spania la momentul adopției sau a fost sau va fi dusă în Spania în vederea stabilirii reședinței acesteia în Spania.

Legea aplicabilă în ceea ce privește conținutul relației părinte-copil, fie biologică, fie prin adopție, și exercitarea răspunderii părintești se va stabili în conformitate cu Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996. Articolul 17 din convenție prevede că exercitarea răspunderii părintești este reglementată de legea statului unde copilul are reședința obișnuită.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

Există norme pentru încheierea căsătoriei și consecințele acesteia. În ceea ce privește forma încheierii căsătoriei, Codul civil prevede că, pe teritoriul Spaniei sau în afara Spaniei, puteți fi căsătorit(ă): 1) de către un judecător, primar sau funcționar menționat în cod; 2) în forma religioasă prevăzută legal. Acesta stipulează, de asemenea, că cetățenii spanioli se pot căsători în afara Spaniei în forma prevăzută de legea din locul unde se încheie căsătoria. În cazul în care ambele părți sunt cetățeni străini, acestea se pot căsători în Spania în conformitate cu aceleași dispoziții ca în cazul cetățenilor spanioli sau cu dispozițiile legii personale a oricăreia dintre părți. Capacitatea de căsătorie și consimțământul fac obiectul legislației naționale a fiecăruia dintre soți [articolul 9 alineatul (1) din Codul civil].

În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Codul civil, consecințele căsătoriei sunt reglementate de legislația națională comună a soților la momentul încheierii căsătoriei. În lipsa unei legislații naționale comune, acestea sunt reglementate de legea personală sau de reședința obișnuită a oricăreia dintre părți, aleasă de ambele părți într-un act autentic întocmit înainte de încheierea căsătoriei. În cazul în care nu a fost făcută o astfel de alegere, se aplică legea reședinței obișnuite comune imediat după încheierea căsătoriei și, în lipsa acesteia, legea din locul unde a fost încheiată căsătoria.

Separarea de drept și divorțul sunt reglementate de Regulamentul 1259/2010 care instituie cooperarea consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept (Roma III). Articolul 107 alineatul (1) din Codul civil prevede că anularea căsătoriei este reglementată de legea aplicabilă la încheierea căsătoriei.

Nu există nicio dispoziție în dreptul internațional privat spaniol pentru cuplurile necăsătorite (ceea ce înseamnă, în principiu, recurgerea la analogie).

Obligațiile de întreținere sunt reglementate de Protocolul de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Norma care reglementează consecințele căsătoriei [articolul 9 alineatul (2) din Codul civil] cuprinde atât consecințele personale, cât și cele care afectează bunurile. Prin urmare, se aplică legea personală comună a soților la momentul încheierii căsătoriei; în lipsa acesteia, legea personală sau legea reședinței obișnuite a oricăreia dintre părți, aleasă de ambii soți prin intermediul unui act autentic întocmit înainte de încheierea căsătoriei; în cazul în care nu a fost făcută o astfel de alegere, legea aplicabilă este legea reședinței obișnuite comune imediat după încheierea căsătoriei și, în lipsa acesteia, legea din locul unde a fost încheiată căsătoria.

Contractele sau acordurile care prevăd, modifică sau înlocuiesc regimul matrimonial sunt valabile dacă acestea sunt conforme fie cu legea care reglementează consecințele căsătoriei, fie cu legea cetățeniei sau legea reședinței obișnuite a oricăreia dintre părți la momentul executării acestora [articolul 9 alineatul (3) din Codul civil].

3.7 Testamente și succesiuni

Spania aplică dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor. În temeiul regulamentului, este aplicabilă legea reședinței obișnuite a defunctului la momentul decesului, cu excepția cazului în care defunctul a ales legea corespunzătoare cetățeniei sale drept lege aplicabilă.

Forma testamentelor este reglementată de Convenția de la Haga din 1961.

3.8 Proprietatea reală

În temeiul articolului 101 alineatul (1) din Codul civil, dreptul de deținere, de proprietate și alte drepturi asupra bunurilor imobile și publicitatea acestora sunt reglementate de legea din locul unde sunt situate acestea, lege care se aplică, de asemenea, în cazul bunurilor mobile. În scopul stabilirii sau al atribuirii de drepturi asupra bunurilor aflate în tranzit, bunurile sunt considerate a fi situate în locul de unde au fost expediate, cu excepția cazului în care expeditorul și destinatarul au convenit în mod expres sau tacit faptul că acestea sunt considerate a fi situate în locul de destinație. Navele, aeronavele și mijloacele de transport feroviar, precum și toate drepturile instituite asupra acestora sunt reglementate de legislația statului de pavilion sau a statului de

Înmatriculare. Autovehiculele și alte mijloace de transport rutier sunt reglementate de legea din locul unde se află acestea. Emiterea de valori mobiliare este reglementată de legea din locul unde au fost emise acestea.

3.9 Insolvența

Cazurile care nu intră sub incidența [Regulamentului nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență](#) sunt reglementate de [Legea nr. 22/2003 din 9 iulie 2003 privind falimentul](#). Articolul 200 din legea respectivă prevede, ca regulă generală, că procedurile de insolvență în Spania și efectele acestora, precum și modalitățile de efectuare și încheiere a acestor proceduri sunt reglementate de legislația spaniolă. Legea privind falimentul conține, de asemenea, dispoziții de drept internațional privat care stabilesc legea aplicabilă diverselor raporturi juridice implicate în procedură.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 09/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Croația

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)
 - 1.2 [Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - 1.3 [Principalele convenții bilaterale](#)
- 2 [Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.1 [Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - 2.2 [Retrimiteria](#)
 - 2.3 [Schimbarea punctului de legătură](#)
 - 2.4 [Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.5 [Proba legii străine](#)
- 3 [Normele privind conflictul de legi](#)
 - 3.1 [Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - 3.2 [Obligații extracontractuale](#)
 - 3.3 [Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă \(nume, domiciliu, capacitate\)](#)
 - 3.4 [Stabilirea filiației, inclusiv adopția](#)
 - 3.4.1 [Adopția](#)
 - 3.5 [Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere](#)
 - 3.5.1 [Căsătoria](#)
 - 3.5.2 [Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-](#)
 - 3.5.3 [Divorțul și separarea judiciară](#)
 - 3.5.4 [Obligațiile de întreținere](#)
 - 3.6 [Regimul proprietății matrimoniale](#)
 - 3.7 [Testamente și succesiuni](#)
 - 3.8 [Proprietatea reală](#)
 - 3.9 [Insolvența](#)

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

În Republica Croația, dreptul internațional privat și dreptul procedural sunt codificate în principal în Legea privind conflictul de legi (*Zakon o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima*, ZRS) *Narodne Novine* (NN; Jurnalul Oficial al Republicii Croația) nr. 53/91.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga din 1954 privind procedura civilă

Convenția de la Haga din 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare.

Convenția de la Haga din 1971 privind legea aplicabilă accidentelor rutiere

Convenția de la Haga din 1973 privind legea aplicabilă în materie de responsabilitate pentru produse

1.3 Principalele convenții bilaterale

Pe baza notificării privind succesiunea, Republica Croația a devenit parte la numeroase tratate internaționale bilaterale, cum ar fi tratate privind asistența juridică, convenții consulare și tratate privind comerțul și navigația. Cu anumite țări au fost încheiate tratate privind asistența juridică care conțin, de asemenea, norme privind soluționarea conflictelor de legi:

Acordul privind schimbul juridic reciproc cu Austria, 1954, Viena, 16 decembrie 1954

Acordul privind cooperarea juridică reciprocă cu Bulgaria din 1956, Sofia, 23 martie 1956

Acordul cu Republica Cehă privind reglementarea raporturilor juridice în materie de drept civil, dreptul familiei și drept penal, Belgrad, 20 ianuarie 1964

Acordul privind relațiile juridice reciproce cu Grecia din 1959, Atena, 18 iunie 1959

Acordul privind schimbul juridic reciproc cu Ungaria din 1968

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

În ceea ce privește situațiile juridice care implică un element de extraneitate, instanțele aplică dreptul internațional privat utilizând trei metode, și anume: normele privind conflictul de legi, normele de aplicare imediată și normele speciale de drept material.

2.2 Retrimiteria

Intrând sub incidența dreptului internațional privat, articolul 6 din Legea privind conflictul de legi prevede că, în cazul în care, în conformitate cu dispozițiile acestei legi, ar trebui aplicată legea unui stat străin, se iau în considerare normele sale privind conflictul de legi referitoare la alegerea legii aplicabile.

În cazul în care normele unei țări străine privind alegerea legii aplicabile fac trimitere la legislația Republicii Croația, se aplică legislația Republicii Croația, fără a lua în considerare normele privind stabilirea legii aplicabile în caz contrar.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

În general, Legea privind conflictul de legi nu reglementează acest aspect, însă aceasta conține unele dispoziții speciale care reglementează astfel de cazuri [de exemplu, articolul 35 alineatul (1) prevede că legea care reglementează divorțul este legea statului ai cărui cetățeni sunt cei doi soți la momentul inițierii procedurilor de divorț, iar articolul 45 alineatul (1) prevede că efectele adopției sunt evaluate în conformitate cu legea statului ai cărui cetățeni sunt persoana care adoptă și persoana adoptată la momentul în care are loc adopția].

În mod normal, fiecare caz specific ar trebui să fie evaluat pe baza faptului dacă situația juridică a fost soluționată, este permanentă sau în curs de evoluție. În cazul în care o normă privind conflictul de legi reglementează o situație permanentă, stabilirea acesteia în termeni juridici este reglementată de legea aplicabilă în vigoare la momentul respectiv și, în cazul în care aceasta conduce la o modificare a instrumentului, efectele unei astfel de situații juridice sunt evaluate în conformitate cu noua lege la momentul aplicării sale.

În ceea ce privește proprietatea și alte drepturi de proprietate, care sunt evaluate în conformitate cu legea statului pe teritoriul căruia sunt situate bunurile, norma aplicabilă prevede că dreptul de proprietate dobândit în conformitate cu un instrument anterior rămâne în vigoare, chiar dacă acesta nu a fost dobândit în conformitate cu noul instrument. Cu toate acestea, în cazul în care, ca urmare a lipsei de *modus*, dreptul de proprietate asupra bunurilor mobile nu a fost dobândit în conformitate cu o lege anterioară, dobândirea acestui drept are loc atunci când bunul mobil intră pe teritoriul statului care nu impune *modus* pentru achiziție.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

a) ordinea publică

Articolul 4 din Legea privind conflictul de legi prevede că legea unui stat străin nu se aplică în cazul în care aplicarea acesteia ar fi contrară principiilor de bază ale sistemului de guvernare prevăzute în Constituția Republicii Croația.

În plus față de articolul 4, care ar trebui interpretat în sensul că protejează drepturile fundamentale, libertatea și drepturile omului și drepturile cetățenilor, ordinea publică include, de asemenea, soluții prevăzute în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 1950.

Ordinea publică nu protejează exclusiv dreptul intern de dreptul material străin. Justificarea invocării protecției ordinii publice interne depinde, printre altele, de faptul dacă litigiul aflat în curs de soluționare este strâns legat de teritoriul național și de legislația acestuia și anume, cu *lex fori*, iar o astfel de legătură există în cazul în care aplicarea unei legi străine ar avea efecte cu caracter permanent pe teritoriul național.

b) normele de aplicare imediată

În unele cazuri, situațiile cu o dimensiune internațională sunt reglementate de norme speciale *lex fori*, denumite cu precădere norme de aplicare imediată. Astfel de norme sunt adoptate în același act ca normele privind conflictul de legi și uneori sunt incluse, de asemenea, în alte reglementări.

2.5 Proba legii străine

O instanță sau un alt organism competent trebuie să stabilească conținutul legii străine, din oficiu, în temeiul articolului 13 alineatul (1) din Legea privind conflictul de legi. Articolul 13 alineatele (2) și (3) din Legea privind conflictul de legi prevede că o instanță sau un organism competent poate solicita informații cu privire la o lege străină din partea Ministerului Justiției din Republica Croația. Cu toate acestea, părțile litigante pot, de asemenea, să prezinte o declarație publică privind conținutul legii străine.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Sursa normelor privind conflictul de legi este Legea privind conflictul de legi.

Articolul 19 din Legea privind conflictul de legi stabilește că legea care reglementează un contract este legea aleasă de părțile contractante, dacă nu se prevede altfel prin legea respectivă sau un acord internațional.

Articolul 20 prevede că, în cazul în care nu a fost aleasă o anumită lege aplicabilă, iar circumstanțele speciale ale cazului nu sugerează o altă lege, legea care se aplică este:

- 1) cu privire la vânzarea de bunuri mobile - legea din locul unde vânzătorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 2) cu privire la contractele de achiziție de lucrări sau de construcție - legea din locul unde persoana care trebuie să efectueze lucrările sau contractantul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 3) cu privire la un contract de mandat - legea din locul unde agentul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 4) cu privire la un contract de reprezentare - legea din locul unde reprezentantul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;

- 5) cu privire la un contract de comision - legea din locul unde comisionarul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 6) cu privire la un contract *forward* - legea din locul unde agentul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 7) cu privire la un contract de închiriere de bunuri mobile - legea din locul unde era situat domiciliul sau sediul locatorului la momentul acceptării ofertei;
- 8) cu privire la un contract de împrumut de bani - legea din locul unde împrumutătorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 9) cu privire la un contract de utilizare - legea din locul unde împrumutătorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 10) cu privire la un contract de comodat - legea din locul unde comodatarul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 11) cu privire la un contract de depozitare - legea din locul unde antrepozitarul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 12) cu privire la un contract de transport - legea din locul unde transportatorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 13) cu privire la un contract de asigurări - legea din locul unde asigurătorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 14), cu privire la un contract de drepturi de autor - legea din locul unde autorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 15) cu privire la un contract de donație - legea din locul unde donatorul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei;
- 16) cu privire la tranzacțiile bursiere - legea sediului bursei;
- 17) cu privire la un contract de garanții bancare independente - legea din locul unde garantul își avea sediul la momentul încheierii contractului;
- 18) cu privire la un contract de transfer de tehnologie (licențe etc.) - legea din locul unde destinatarul tehnologiei își avea sediul la momentul încheierii contractului;
- 19) cu privire la revendicările de bunuri (nu in rem) care decurg dintr-un contract de muncă - legea statului pe teritoriul căruia va fi sau a fost executat contractul;
- 20) cu privire la alte contracte - legea din locul unde ofertantul își avea domiciliul sau sediul la momentul acceptării ofertei.

3.2 Obligații extracontractuale

În ceea ce privește obligațiile necontractuale, Legea privind conflictul de legi conține dispoziții privind legea aplicabilă, la fel ca tratatele internaționale (Convenția de la Haga din 1971 privind legea aplicabilă accidentelor rutiere).

Legea privind conflictul de legi conține dispoziții privind îmbogățirea fără justă cauză, gestiunea de afaceri (*negotiorum gestio*), obligațiile necontractuale care nu decurg din răspunderea delictuală și răspunderea delictuală.

Legea aplicabilă răspunderii delictuale este legea din locul unde a fost comis actul sau legea din locul unde au avut loc consecințele, în funcție de care dintre acestea este cea mai favorabilă pentru partea prejudiciată. În cazul în care un eveniment din care rezultă răspundere pentru daune s-a produs la bordul unei nave aflate în larg sau la bordul unei aeronave, legea statului de naționalitate a navei sau legea statului în care a fost înregistrată aeronava este considerată ca fiind legea din locul unde s-au produs actele care au generat răspunderea pentru daune.

Legea care reglementează îmbogățirea fără justă cauză este legea aplicabilă raportului juridic care a apărut, se preconizează ca va apărea sau care ar fi trebuit să apară, în temeiul căruia s-a produs îmbogățirea fără justă cauză. Legea care reglementează intervenția voluntară în afacerile altei persoane (gestiunea de afaceri, *negotiorum gestio*) este legea din locul unde a fost desfășurată activitatea de gestiune de afaceri. Legea care reglementează obligațiile care decurg din utilizarea de bunuri fără *negotiorum gestio*, precum și alte obligații necontractuale care nu decurg din răspunderea delictuală este legea din locul unde au avut loc faptele care au creat obligația.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Legea care reglementează capacitatea juridică și capacitatea de a acționa a unei persoane fizice este legea statului al cărui cetățean este persoana respectivă.

Persoana fizică care nu ar avea capacitatea de a acționa conform legii statului a cărui cetățenie o deține are capacitatea de a acționa dacă aceasta are o astfel de capacitate în temeiul legii din locul unde a luat naștere obligația.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

Legea care reglementează relațiile dintre părinți și copii este legea statului ai cărui cetățeni sunt persoanele în cauză.

În cazul în care părinții și copiii sunt cetățeni ai unor state diferite, legea statului unde aceștia își au cu toții domiciliul este legislația aplicabilă.

În cazul în care părinții și copiii sunt cetățeni ai unor state diferite și nu își au domiciliul în același stat, legea Republicii Croația este legea aplicabilă în cazul în care copilul sau oricare dintre părinți este cetățean al Republicii Croația.

Legea care reglementează recunoașterea, stabilirea sau contestarea paternității sau a maternității este legea statului al cărui cetățean era, la momentul nașterii copilului, persoana a cărei paternitate sau maternitate este recunoscută, stabilită sau contestată.

3.4.1 Adopția

Legea care reglementează condițiile de adopție și de încetare a adopției este legea statului ai cărui cetățeni sunt persoana care adoptă și persoana adoptată la momentul în care are loc adopția.

În cazul în care persoana care adoptă și persoana adoptată sunt cetățeni ai unor state diferite, legile care reglementează condițiile de adopție și de încetare a adopției sunt, cumulativ, legile ambelor state ai căror cetățeni sunt persoanele în cauză.

În cazul soților care adoptă împreună, legile care reglementează condițiile de adopție și de încetare a adopției sunt, pe lângă legea statului a cărui cetățean este persoana adoptată, legile statelor ai căror cetățeni sunt părinții.

Legea care reglementează cerințele formale de adopție este legea din locul unde care are loc adopția.

Legea care reglementează efectele adopției este legea statului ai cărui cetățeni sunt persoana care adoptă și persoana adoptată la momentul în care are loc adopția.

În cazul în care persoana care adoptă și persoana adoptată sunt cetățeni ai unor state diferite, legea aplicabilă este legea statului unde acestea își au domiciliul.

În cazul în care persoana care adoptă și persoana adoptată sunt cetățeni ai unor state diferite și nu își au domiciliul în același stat, legea Republicii Croația este legea aplicabilă în cazul în care una dintre persoane este cetățean al Republicii Croația.

În cazul în care niciuna dintre persoane nu este cetățean al Republicii Croația, legea aplicabilă este legea statului al cărui cetățean este persoana adoptată.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Legea care reglementează condițiile pentru încheierea unei căsătorii este, pentru fiecare persoană, legea statului al cărui cetățean este aceasta la data încheierii căsătoriei.

Chiar dacă sunt îndeplinite condițiile pentru încheierea unei căsătorii în conformitate cu legea statului al cărui cetățean este persoana care dorește să se căsătorească în fața organismului competent al Republicii Croația, căsătoria nu va fi permisă în cazul în care, în conformitate cu legislația Republicii Croația, există un impediment în ceea ce privește persoana în cauză referitor la existența unei căsătorii anterioare, a unei legături de rudenie sau a incapacității mintale.

Legea care reglementează cerințele formale ale unei căsătorii este legea din locul unde se încheie căsătoria.

Legea care reglementează invaliditatea căsătoriei (inexistența și nulitatea) este oricare lege conform căreia a fost încheiată căsătoria.

Legea care reglementează divorțul este legea statului ai cărui cetățeni sunt cei doi soți la momentul în care sunt inițiate procedurile. Legea aplicabilă este reprezentată, în mod cumulativ, de legea statelor ai căror cetățeni sunt fiecare dintre cei doi soți.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Legea care reglementează relațiile patrimoniale ale persoanelor care conviețuiesc fără a se afla în vreo formă de căsătorie este legea statului ai cărui cetățeni sunt acestea.

În cazul în care persoanele nu au aceeași cetățenie, se aplică legea statului pe teritoriul căruia acestea își au domiciliul comun.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Legea care reglementează divorțul este legea statului ai cărui cetățeni sunt cei doi soți la momentul în care sunt inițiate procedurile. Legea aplicabilă este reprezentată, în mod cumulativ, de legea statelor ai căror cetățeni sunt fiecare dintre cei doi soți.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Legea care reglementează obligația de întreținere între rude directe, altele decât părinții și copiii, sau obligația de întreținere a altor persoane înrudite prin alianță este legea statului al cărui cetățean este ruda de la care se solicită întreținerea.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Legea care reglementează relațiile personale și regimul matrimonial legal al soților este legea statului ai cărui cetățeni sunt aceștia.

În cazul în care soții sunt cetățeni ai unor state diferite, se aplică legea statului unde aceștia își au domiciliul. În cazul în care soții nu au o cetățenie comună și nici domiciliul în același stat, se aplică legea statului unde aceștia au avut ultimul domiciliu comun.

În cazul în care legea aplicabilă nu poate fi stabilită în conformitate cu cele de mai sus, se aplică legislația Republicii Croația. Legea care reglementează un contract matrimonial este legea care a reglementat relațiile personale și regimul matrimonial legal la momentul încheierii căsătoriei.

În cazul în care legea stabilită astfel prevede că soții pot alege legea care să reglementeze contractul matrimonial, legea pe care aceștia o aleg este legea aplicabilă.

3.7 Testamente și succesiuni

Legea care reglementează succesiunea este legea statului al cărui cetățean era defunctul la momentul decesului.

Legea care reglementează capacitatea de a executa un testament este legea statului de cetățenie a testatorului la momentul în care a fost întocmit testamentul.

Un testament este valabil din punct de vedere formal dacă acesta este valabil în conformitate cu:

- 1) legea din locul în care a fost întocmit;
- 2) legea statului al cărui cetățean era testatorul, fie la data executării testamentului, fie la data decesului său;
- 3) legea statului în care își avea domiciliul testatorul, fie la data executării testamentului, fie la data decesului său;
- 4) legea statului de reședință al testatorului, fie la data executării testamentului, fie la data decesului său;
- 5) legislația Republicii Croația;
- 6) în ceea ce privește bunurile imobile - de asemenea, legea din locul unde sunt situate bunurile imobile.

3.8 Proprietatea reală

Legea care reglementează contractele privind bunurile imobile este exclusiv legea statului pe teritoriul căruia sunt situate bunurile imobiliare.

3.9 Insolvența

Articolul 303 din Legea privind falimentul prevede principiul de bază conform căruia legea statului pe teritoriul căruia au fost inițiate procedurile reglementează efectele juridice ale deschiderii procedurii de faliment.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Care este legea aplicabilă? - Cipru

CUPRINS

- 1 Izvoarele normelor în vigoare
 - 1.1 Normele de drept intern
 - 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
- 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiteria
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
- 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale
 - 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria
 - 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

În cazul în care în fața instanței se introduce o cauză transfrontalieră, normele privind legislația aplicabilă în Cipru sunt, în principal, cele prevăzute de legislația Uniunii Europene, în special Regulamentele (CE) nr. 593/2008 (Roma I) privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale și (CE) nr. 864/2007 (Roma II) privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale.

În alte privințe, instanțele cipriote sunt ghidate de propria lor jurisprudență, întrucât nu există legi naționale sau norme codificate relevante. În absența unei jurisprudențe cipriote relevante, instanțele aplică common law-ul englez în temeiul articolului 29 alineatul (1) litera (c) din Legea privind instanțele judecătorești (Legea 14/60).

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga din 1 iulie 1985 privind legea aplicabilă trusturilor și recunoașterii acestora, astfel cum a fost ratificată de Republica Cipru în temeiul Legii de ratificare 15(III) din 2017.

1.3 Principalele convenții bilaterale

Nu se aplică.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Instanța nu este obligată să aplice aceste norme din proprie inițiativă. Acest aspect nu poate fi invocat decât de către o parte în cauză, care trebuie să dovedească cu succes, prin intermediul unor elemente de probă, că legea altui stat prevalează față de legislația din Cipru. Dacă instanța nu este convinsă, se aplică legislația cipriotă.

Întrucât este o chestiune care ține de procedură și de administrarea elementelor de probă, practica descrisă mai sus nu este influențată de mai sus-menționatele Regulamente (CE) nr. 593/2008 și (CE) nr. 864/2007.

2.2 Retrimiteria

Regulamentele (CE) nr. 593/2008 și (CE) nr. 864/2007 nu permit aplicarea normei de retrimiterie (*renvoi*). Cu toate acestea, în cauzele care nu intră sub incidența regulamentelor, norma de retrimiterie poate fi aplicată după cum urmează:

Instanța sesizată cu o cauză în care se constată că ar trebui să se aplice legea altui stat trebuie să aplice fie numai normele naționale interne ale acestei legi, fie legea respectivă în integralitatea sa, inclusiv normele internaționale aplicabile în temeiul legii menționate.

Dificultatea în acest din urmă caz rezultă din faptul că normele privind legea aplicabilă în temeiul sistemului juridic al celuilalt stat în cauză pot trimite instanța la legea din Cipru, pe care aceasta trebuie să o aplice (retrimiterie). În acest caz, instanța are două opțiuni: fie să accepte norma privind retrimiteria și să aplice legislația Ciprului (teoria „retrimiterii parțiale”), fie să respingă această normă și să aplice legea celuilalt stat în toate elementele sale („retrimiterie totală”).

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Pentru a preveni eventualele probleme care ar putea apărea în urma unei schimbări a punctului de legătură (de exemplu, domiciliul, locul în care bunurile mobile sau trustul a fost transferat etc.), se utilizează de regulă norma privind legislația aplicabilă pentru a stabili data la care este identificat punctul de legătură. Cu titlu de exemplu, a se vedea articolul 7 din Convenția de la Haga din 1 iulie 1985 privind trusturile.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Legislația unui alt stat nu ar trebui să se aplice, chiar dacă normele privind legea aplicabilă impun acest lucru, dacă o astfel de aplicare este incompatibilă cu ordinea publică din Republica Cipru. Conform jurisprudenței, „ordinea publică” include principiile esențiale ale justiției și ale moralității și eticii publice (*Pilavachi & Co Ltd/International Chemical Co Ltd (1965) 1 CLR 97*).

Legislația unui alt stat nu ar trebui să fie aplicată nici în ceea ce privește taxele de import, taxele și impozitele.

2.5 Proba legii străine

Se aplică regula stabilită în cauza *Royal Bank of Scotland plc/Geodrill Co Ltd și alții (1993) 1 JSC 753*, conform căreia o parte care consideră că în cauza sa este aplicabilă o lege străină trebuie să formuleze mai întâi această cerere și apoi, pentru a convinge instanța, trebuie să prezinte elemente de probă rezultate în urma unei expertize. Dacă instanța nu este mulțumită de elementele de probă sau niciuna dintre părți nu formulează o astfel de cerere, se aplică legislația cipriotă.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I) se aplică tuturor obligațiilor contractuale și actelor juridice în cazul în care se ridică problema legislației aplicabile.

3.2 Obligații extracontractuale

În majoritatea cazurilor, se aplică Regulamentul (CE) nr. 864/2007 (Roma II), a cărui normă generală este că legea aplicabilă ar trebui să se stabilească în funcție de locul în care se produce prejudiciul (*lex loci damni*), indiferent de țara sau de țările în care ar putea apărea consecințele sale indirecte. De asemenea, regulamentul conține norme specifice privind modul în care se stabilește legea aplicabilă pentru anumite tipuri de obligații necontractuale, cum ar fi concurența neloială și răspunderea pentru produse.

În ceea ce privește trusturile, se aplică Legea din 2017 (de ratificare) aplicabilă trusturilor și recunoașterii acestora [Legea 15(III)/2017], prin care a fost ratificată Convenția de la Haga din 1985. În conformitate cu Legea de ratificare și cu convenția, trustul ar trebui să fie reglementat de legea aleasă de către administratorul fiduciar. În caz contrar, un trust ar trebui reglementat de legea cu care prezintă cele mai strânse legături.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Nume de familie

În vederea stabilirii numelui de familie, se aplică Legea privind raportul dintre părinți și copii (Legea 216/90). În temeiul Legii 216/90, numele de familie al unui copil se stabilește printr-o declarație comună a părinților acestuia în termen de trei luni de la data nașterii. În cazul în care părinții nu reușesc să facă o astfel de declarație, copilului i se dă numele de familie al tatălui. În cazul unui copil născut în afara căsătoriei, acestuia ar trebui să i se dea numele de familie al mamei, cu excepția cazului în care sau până când copilul este recunoscut de tatăl său.

Domiciliu

Domiciliul unei persoane se stabilește în conformitate cu capitolul 195 din Legea privind succesiunea și testamentele, care prevede că orice persoană are în orice moment fie domiciliul primit la naștere („domiciliul inițial”), fie un domiciliu pe care l-a obținut sau l-a păstrat din proprie inițiativă („domiciliul ales”).

În cazul unui copil legitim născut în timpul vieții tatălui, domiciliul inițial al copilului este domiciliul tatălui la momentul nașterii copilului.

În cazul unui copil născut în afara căsătoriei sau al unui copil născut după moartea tatălui său, domiciliul inițial al copilului este domiciliul mamei la momentul nașterii copilului.

Capacitate

Capacitatea unei persoane de a se căsători face obiectul Legii privind căsătoriile [Legea 104 (I)/2013], care, la articolul 14, prevede că o persoană nu are capacitatea de a se căsători dacă nu a împlinit optsprezece ani sau dacă, la data încheierii căsătoriei, se află în imposibilitatea de a-și da consimțământul din cauza unei deficiențe sau tulburări mentale ori cerebrale sau din cauza altei afecțiuni ori boli sau a unei dependențe de substanțe care o fac incapabilă să înțeleagă și să fie conștientă cu privire la actele sale.

Cu toate acestea, chiar și în cazul în care cuplul în cauză, sau unul dintre membrii cuplului, a împlinit optsprezece ani, se consideră că aceștia au capacitatea de a se căsători dacă au cel puțin șaisprezece ani sau dacă tutorii lor au consimțit în scris cu privire la căsătorie sau dacă există motive serioase care să justifice căsătoria. Atunci când consimțământul menționat anterior nu este exprimat sau nu există un tutore, problema dacă o persoană are capacitatea de a se căsători ar trebui să fie soluționată de către instanța competentă în materie de dreptul familiei din regiunea în care persoana în cauză își are reședința.

În ceea ce privește capacitatea de a încheia acte juridice, articolul 11 din capitolul 149 din Legea privind contractele prevede că o persoană are capacitatea juridică de a încheia contracte dacă are discernământ și nu a fost lipsită de această capacitate prin lege. Legea prevede că o persoană căsătorită nu este considerată incapabilă de a încheia contracte pentru unicul motiv că aceasta nu a împlinit vârsta de optsprezece ani.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Raportul juridic dintre părinte și copil, inclusiv răspunderea părintească, întreținerea și comunicarea, este reglementat de legislația cipriotă, în special prin Legea privind raportul dintre părinți și copii (Legea 216/90).

Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 (Bruxelles IIa) și Regulamentul (CE) nr. 4/2009, precum și Convenția de la Haga din 1996 asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor se aplică, de asemenea, în ceea ce privește aspectele pe care le reglementează.

3.4.2 Adopția

În cazul în care procedurile de adopție se desfășoară în instanțele cipriote, se aplică legislația din Cipru indiferent dacă acțiunea privind adopția este de natură transfrontalieră.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Chestiunile legate de încheierea și de dizolvarea căsătoriei sunt reglementate în Cipru de Legea din 2003 privind căsătoriile [Legea 104(I)/2003]. Aceste chestiuni fac de asemenea obiectul Convenției ONU privind consimțământul la căsătorie, vârsta minimă pentru căsătorie și înregistrarea căsătoriilor, astfel cum a fost ratificată în Republica Cipru prin Legea 16(III)/2003.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Chestiunile legate de divorț sunt reglementate de articolul 111 din Constituție și de Legea din 1990 privind încercarea de reconciliere și dizolvarea religioasă a căsătoriei (Legea 22/1990) cu privire la căsătoriile religioase și de Legea privind căsătoriile [Legea 104 (I)/2003].

Convenția de la Haga privind recunoașterea divorțurilor și separărilor de drept din 1971, astfel cum a fost ratificată de Republica Cipru prin Legea 14(III)/1983, se aplică aspectelor referitoare la recunoașterea divorțului și a separării de drept.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Obligații de întreținere

În temeiul Legii privind regimul matrimonial (Legea 232/1991), astfel cum a fost modificată:

În cazul în care soții nu mai coabitează, instanța, la cererea unuia dintre soți, poate pronunța o ordonanță privind acordarea indemnizației de întreținere prin care celălalt soț să fie obligat să plătească indemnizație de întreținere soțului solicitant.

Obligațiile de întreținere între foști soți se aplică în cazul în care unul dintre aceștia se află în incapacitatea de a se întreține singur din propriile venituri sau proprietăți și:

(a) dacă, în cazul în care divorțul este finalizat sau după expirarea termenelor specificate mai jos, vârsta sau starea sa de sănătate este de așa natură încât acesta nu poate să înceapă sau să continue o activitate profesională care i-ar asigura propria întreținere;

(b) dacă acesta are în grijă un copil minor sau adult sau altă persoană față de care are obligații de întreținere care nu poate să se îngrijească singură din cauza unor dizabilități fizice sau mentale, iar persoana care depune cererea este împiedicată din acest motiv să își găsească un loc de muncă adecvat;

(c) acesta nu își poate găsi un loc de muncă constant și adecvat sau dacă are nevoie de formare profesională, pentru cel mult trei ani de la încheierea divorțului;

(d) în orice alt caz în care acordarea indemnizației de întreținere în momentul în care divorțul este finalizat este necesară din motive de echitate.

Întreținerea poate fi refuzată sau limitată pentru motive importante, în special în cazul în care căsătoria a fost de scurtă durată sau în cazul în care soțul care ar fi putut beneficia de întreținere este cauza divorțului sau a încetării coabitării ori și-a provocat în mod voit propria sărăcie.

Totodată, dreptul la indemnizație de întreținere ar trebui să se stingă sau ordonanța privind acordarea indemnizației de întreținere ar trebui să fie modificată în mod corespunzător atunci când împrejurările o impun.

Obligațiile de întreținere pentru un copil minor

În temeiul Legii privind raportul dintre părinți și copii (Legea 216/90), obligațiile de întreținere pentru un copil minor revin în mod solidar ambilor părinți în conformitate cu mijloacele lor financiare. Obligația părintească menționată mai sus poate să continue în temeiul unei decizii și al unei tranzacții judiciare, chiar și după ce copilul atinge vârsta majoratului, în cazul în care acest lucru este justificat de împrejurări excepționale (de exemplu, copilul este incapabil ori are un handicap, servește în garda națională sau frecventează cursurile unei instituții de învățământ sau ale unei școli profesionale).

Dreptul la întreținere al unui copil minor din partea părinților săi subzistă chiar și dacă acest copil deține proprietăți pe numele său.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Se aplică articolul 13 din Legea 232/1991, a cărei regula generală prevede că autonomia soților cu privire la bunuri deținute în proprietate nu este afectată de căsătorie. Cu toate acestea, articolul 14 din legea menționată permite ca unul dintre soți să revendice proprietatea celuilalt soț în caz de desfacere sau de anulare a căsătoriei, cu condiția ca soțul solicitant să fi contribuit la creșterea proprietății celuilalt soț în orice mod posibil. Partea solicitantă poate cere, prin intermediul unei acțiuni în justiție, ca o parte a creșterii care a rezultat din contribuția sa să îi fie plătită acesteia.

Contribuția adusă de unul dintre soți la creșterea proprietății celuilalt soț se consideră a reprezenta o treime din creșterea respectivă, cu excepția cazului în care se dovedește că această contribuție este mai mică sau mai mare.

Creșterea proprietății soților nu include ceea ce aceștia au dobândit cu titlu de cadouri, de moșteniri, de legate sau de alte donații.

3.7 Testamente și succesiuni

Sucesiunea, și toate aspectele legate de moștenire, cu excepția formularului utilizat pentru întocmirea și revocarea unui testament, sunt reglementate de Regulamentul (UE) nr. 650/2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

În conformitate cu articolul 22 din regulamentul menționat mai sus, o persoană poate să aleagă ca legea care să se aplice succesiunii sale să fie legea statului a cărui cetățenie o deține în momentul alegerii legii sau la data decesului. Alegerea legii se face prin declarație explicită.

În cazul în care există un testament în vigoare, se aplică Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare. În conformitate cu articolul 1 din convenție, o dispoziție testamentară îndeplinește condițiile de formă în cazul în care forma sa respectă dispozițiile legislației interne:

- (a) a locului în care testatorul a redactat această dispoziție sau
- (b) a cetățeniei testatorului, fie la momentul dispoziției, fie la momentul decesului sau
- (c) a locului în care testatorul își avea domiciliul sau reședința obișnuită fie la momentul redactării dispoziției, fie la momentul decesului sau
- (d) în ceea ce privește bunurile imobile, a locului în care acestea sunt situate.

3.8 Proprietatea reală

Regulamentul (CE) nr. 593/2008 (Roma I), care prevede că un contract este reglementat de legea aleasă de părți, se aplică raporturilor prin care se creează obligații care sunt asociate cu un bun imobil. În absența alegerii, se aplică articolul 4 din regulamentul, care precizează în mod explicit legea aplicabilă în fiecare caz.

În ceea ce privește contractele referitoare la drepturile reale, în conformitate cu jurisprudența instanțelor din Cipru, instanța aplică jurisdicția țării în care este situat bunul imobil (*lex situs*).

3.9 Insolvența

Legislația aplicabilă este stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 privind procedura de insolvență. Aceasta este legea statului pe teritoriul căruia este deschisă procedura respectivă.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 18/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Luxemburg

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)

- 1.1 Normele de drept intern
 - 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
 - 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiterarea
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
 - 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale
 - 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria
 - 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența
-

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Nu există un cod de drept internațional privat luxemburghez. Dispozițiile privind conflictul de legi în dreptul intern sunt dispersate în diferite coduri și legi speciale. Chestiunea este reglementată în mare măsură de convențiile internaționale multilaterale și de legislația secundară europeană.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Un număr semnificativ de norme privind conflictul de legi provin din convențiile internaționale multilaterale la care Luxemburgul este parte. Aceste convenții, în majoritatea lor, au fost elaborate în cadrul Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

Un rezumat al acestor acorduri poate fi găsit pe site-ul [Conferinței de la Haga](#).

1.3 Principalele convenții bilaterale

Anumite convenții bilaterale conțin norme privind conflictul de legi. Pentru mai multe informații, vă rugăm să consultați site-ul web [Legilux](#).

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

În ceea ce privește aspectele referitoare la statutul persoanelor, instanța invocă conflictul de legi din oficiu. Acest lucru nu este valabil pentru situațiile în care părțile pot alege în mod liber dreptul aplicabil, cum este cazul, de exemplu, în materie contractuală, dat fiind principiul libertății de alegere a legii aplicabile de către părți. În acest caz, instanța invocă norma privind conflictul de legi din oficiu doar dacă este vorba despre o situație de încălcare evidentă a legii.

Instanța sesizată va aplica în mod automat legislația sa națională dacă părțile nu au solicitat aplicarea unei legi străine.

2.2 Retrimiteria

În Luxemburg, în domeniile care nu sunt reglementate de o convenție internațională sau de un regulament european, care să excludă în mod specific trimiterea (*renvoi*), jurisprudența admite trimiterea într-o oarecare măsură. În cazul în care, în urma aplicării normei privind conflictul de legi, trimiterea desemnează legislația națională a instanței sesizate, trimiterea respectivă este admisă, însă aceasta se oprește aici. Se consideră că aceasta face trimitere la dreptul material al instanței sesizate.

Trimiterea este exclusă în cazurile în care părțile au libertatea de a alege legea aplicabilă.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Conflictul mobil (*conflict mobile*) se referă la ipoteza în care, printr-o modificare a factorului de legătură care stabilește legea aplicabilă, o situație intră succesiv sub incidența a două sisteme juridice diferite. Conflictul mobil este definit drept conflictul de legi în timp, din cauza deplasării în spațiu a factorului de legătură.

În Luxemburg, legislația nouă se aplică efectelor viitoare ale unei situații dobândite în trecut dar ale cărei efecte persistă în prezent. Cu toate acestea, legislația nouă care stabilește norma privind conflictul de legi va fi aplicabilă în cazul în care se aduc modificări unei situații dobândite în temeiul vechii legi aplicabile recunoscute.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Există cazuri în care instanța sesizată trebuie să aplice propria lege națională chiar dacă norma privind conflictul de legi atribuie această competență unei alte legi:

- imposibilitatea de a stabili legea străină;
- în cazul apatrizilor;
- absența unei soluții în temeiul legii străine;
- în cazul adoptării unor măsuri provizorii de urgență;
- în cazul în care legea străină este contrară ordinii publice a statului instanței sesizate.

În cazul în care dispozițiile sunt de aplicare imediată, instanța aplică, de asemenea, legea forului (*lex fori*):

- legi de procedură și legi de organizare judiciară;
- dispoziții legale care reglementează protecția lucrătorilor și contractele de închiriere;
- protecția juridică a consumatorilor;
- în cele din urmă, dacă aplicarea legii instanței sesizate a fost respinsă de către părți cu un scop vădit fraudulos în favoarea unei legi străine a cărei competență a fost invocată în mod artificial, instanța trebuie să refuze să țină seama de această lege și trebuie să restabilească aplicarea propriei legi naționale.

2.5 Proba legii străine

Întrucât în Luxemburg legea străină reprezintă pentru instanța luxemburgheză un fapt, cel care o invocă trebuie, în principiu, să o dovedească. Părțile, mai exact partea a cărei solicitare face obiectul legii străine, trebuie să furnizeze dovezi în acest sens.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

În principiu, obligațiile contractuale sunt reglementate de voința exprimată de părți, sub rezerva respectării dispozițiilor imperative privind ordinea publică și încălcarea legii.

În absența unei opțiuni exprimate de către părți, sunt aplicabile dispozițiile Convenției de la Roma din 1980 și ale Regulamentului (CE) nr. 593/2008 din 17 iunie 2008. În acest din urmă caz, instanța va aplica legea cea mai adecvată din punct de vedere obiectiv.

3.2 Obligații extracontractuale

În principiu, obligațiile necontractuale sunt reglementate de legea locului în care s-a produs fapta care a cauzat prejudiciul sau obligația, cu excepția cazului în care o altă lege are legături mai strânse cu faptele sau dacă se aplică o convenție internațională.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

În principiu, statutul personal este reglementat de legislația națională a persoanei fizice, sub rezerva îndeplinirii criteriilor emergente precum reședința obișnuită a părților și, în special, cea a copiilor în cauză. Acest lucru se aplică, de asemenea, în cazul formării, al componenței și al condițiilor de schimbare a numelui, întrucât acesta face parte din statutul persoanei respective.

Capacitatea generală de a întocmi acte juridice, precum și capacitatea procesuală (*locus standi*) sunt reglementate de legislația națională a persoanei în cauză. Cu toate acestea, calitatea de acționa în justiție este reglementată de legea aplicabilă dreptului respectiv, având în vedere că aceasta ține de esența dreptului. În materie contractuală, această normă este atenuată, în cazul în care celălalt contractant este de bună credință dar a fost surprins de invocarea unei cauze de incapacitate necunoscute în țara în care a fost îndeplinit actul. În acest caz, se admite să se acorde prioritate legii locului unde a avut loc executarea în locul legii naționale.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

În Luxemburg, în ceea ce privește filiația legitimă, se aplică, în principiu, legea care reglementează căsătoria, și anume legea națională comună a părinților; în lipsa acesteia, se aplică legea domiciliului comun, iar în lipsa acesteia, legea forului.

Tot ceea ce are legătură cu stabilirea filiației naturale este, în principiu, reglementat de legea națională a copilului.

În ceea ce privește natura probelor pentru stabilirea filiației, condițiile de fond privind recunoașterea, termenul și pierderile drepturilor pentru contestarea filiației și mijloacele de apărare opozabile cererii, se aplică legea națională a copilului.

3.4.2 Adopția

- Condițiile adopției

În principiu, în conformitate cu articolul 370 din Codul civil, condițiile necesare pentru adopție sunt reglementate de legea națională a persoanei sau a persoanelor care adoptă. În cazul în care cei doi soți care adoptă au cetățenii diferite, legea aplicabilă este cea a reședinței obișnuite comune la momentul depunerii cererii. Cu toate acestea, condițiile necesare pentru realizarea adopției rămân, în principiu, sub incidența legii naționale a persoanei adoptate. Există o singură excepție de la acest principiu, în cazul în care, în urma adopției, persoana adoptată dobândește cetățenia persoanei care adoptă. În acest caz, condițiile sunt reglementate de legea națională a persoanei care adoptă.

- Efectele adopției

Efectele adopției sunt reglementate de legea națională a persoanei sau a persoanelor care adoptă. În cazul în care adopția este realizată de doi soți cu cetățenii diferite sau care sunt apatrizi sau în cazul în care unul dintre soți este apatrid, legea aplicabilă este cea a locului reședinței obișnuite comune la momentul intrării în vigoare a adopției.

În cazul adopțiilor efectuate în străinătate, există posibilitatea unui conflict între normele de competență prevăzute de legea națională a persoanei care adoptă și cele prevăzute de legea națională a persoanei adoptate. În acest caz, adopția este încheiată în mod valabil dacă aceasta a avut loc cu respectarea formelor prevăzute de legea țării în care a avut loc adopția și a fost efectuată în fața autorităților competente conform aceleiași legi.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

- Condițiile de valabilitate a căsătoriei

Condițiile de formă sunt, în principiu, reglementate de legea locului unde este încheiată căsătoria.

Pentru ca o căsătorie să fie valabilă, în temeiul Convenției de la Haga din 14 martie 1978 privind declararea și recunoașterea valabilității căsătoriilor, trebuie să fie respectate condițiile de fond prevăzute de legile interne ale fiecăruia dintre cei doi soți. Legile interne sunt cele desemnate de normele privind conflictul de legi din statul în care este încheiată căsătoria. În plus, este necesar, de asemenea, cu condiția ca cel puțin unul dintre soți să aibă cetățenia statului respectiv sau să își aibă reședința obișnuită pe teritoriul statului respectiv, să fie respectate condițiile de fond prevăzute de legea statului în care este încheiată căsătoria. Legea care reglementează condițiile de valabilitate a căsătoriei se aplică, de asemenea, condițiilor de fond pentru acțiunea în declararea nulității căsătoriei.

În cazul căsătoriilor încheiate în străinătate, există o prezumție de valabilitate atunci când se prezintă certificatul de căsătorie întocmit în conformitate cu cerințele formale prevăzute de legea locului în care a fost încheiată căsătoria. Recunoașterea poate fi refuzată în cazul în care căsătoria încheiată în străinătate este în mod evident incompatibilă cu ordinea publică din Luxemburg.

- Efectele căsătoriei

În lipsa unei cetățenii comune, efectele în Luxemburg sunt reglementate, în principiu, de legea domiciliului comun al soților, și anume locul în care cuplul este stabilit efectiv.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele

Nu există nicio normă privind conflictul de legi pentru uniunea liberă sau concubinajul în măsura în care, în dreptul luxemburghez, relațiile dintre concubini constituie o situație de facto.

Legea aplicabilă parteneriatelor încheiate în Luxemburg este legea forului.

Este posibilă obținerea unei înscrieri în registrul de stare civilă pentru partenerii care și-au înregistrat parteneriatul în străinătate, cu condiția ca ambii parteneri să fi îndeplinit la data încheierii parteneriatului în străinătate condițiile prevăzute la articolul 4. Din momentul în care parteneriatul încheiat în străinătate este recunoscut în Luxemburg, se aplică aceleași avantaje precum cele acordate parteneriatelor încheiate în Luxemburg.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

În cazul în care soții au aceeași cetățenie, divorțul și separarea de drept sunt reglementate de legea națională a soților. În caz contrar, se aplică legea domiciliului comun efectiv al acestora. În cazul în care aceste două criterii lipsesc, se aplică legea forului.

Aceste reguli se aplică, de asemenea, în ceea ce privește admisibilitatea divorțului în general, cauzele acestuia, efectele acestuia și măsurile accesorii.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

În temeiul articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 privind obligațiile de întreținere, legea aplicabilă obligațiilor de întreținere se stabilește în conformitate cu Protocolul din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei. Principiul este cel al aplicării legii statului în care își are reședința obișnuită creditorul obligației de întreținere, însă părțile pot decide, de comun acord, să desemneze, în cazul procedurilor aflate deja în derulare, legea forului sau una dintre următoarele legi:

- a) legea oricărui stat a cărui cetățenie o are oricare dintre părți la data desemnării;
- b) legea statului reședinței obișnuite a oricăreia dintre părți la data desemnării;
- c) legea desemnată de părți ca fiind aplicabilă relațiilor lor patrimoniale sau legea aplicată în fapt relațiilor respective;
- d) legea desemnată de părți ca fiind aplicabilă divorțului sau separării lor de drept ori legea aplicată în fapt divorțului sau separării lor de drept.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Regimul matrimonial este supus legii interne desemnate de soți înainte de căsătorie.

În cazul în care, la momentul căsătoriei, soții nu au făcut nicio alegere în acest sens, legea aplicabilă se stabilește în conformitate cu Convenția de la Haga din 14 martie 1978 privind declararea și recunoașterea valabilității căsătoriilor.

În temeiul Convenției de la Haga din 14 martie 1978, soții pot desemna doar una dintre următoarele legi:

1. legea unui stat a cărui cetățenie este deținută de unul dintre soți în momentul desemnării;
2. legea statului pe teritoriul căruia unul dintre soți își are reședința obișnuită la momentul desemnării;
3. legea primului stat pe teritoriul căruia unul dintre soți își stabilește o nouă reședință obișnuită după căsătorie.

Legea astfel desemnată se aplică tuturor bunurilor acestora.

Cu toate acestea, independent de faptul dacă soții au desemnat o anumită lege în conformitate cu alineatele anterioare, aceștia pot desemna, în ceea ce privește imobilele sau o parte dintre acestea, legea locului unde sunt situate imobilele respective. De asemenea, aceștia pot să prevadă ca imobilele care vor fi achiziționate ulterior să facă obiectul legii locului unde sunt situate acestea.

În cazul în care părțile nu au optat pentru o anumită lege, instanța va trebui să determine care a fost opțiunea tacită a acestora. Există o prezumție pentru legea internă a statului pe teritoriul căruia aceștia își stabilesc prima reședință obișnuită după căsătorie.

Cu toate acestea, în următoarele cazuri, regimul matrimonial este reglementat, conform Convenției de la Haga din 14 martie 1978, de legea internă a statului a cărui cetățenie comună o au cei doi soți:

1. în cazul în care declarația prevăzută la articolul 5 a fost făcută de către statul în cauză, iar efectul acesteia nu este exclus prin alineatul (2) de la articolul respectiv;
2. atunci când statul respectiv nu este parte la convenție, când legislația sa națională este aplicabilă în temeiul dreptului său internațional privat și când soții își stabilesc prima lor reședință obișnuită după căsătorie:

a) într-un stat care a făcut declarația prevăzută la articolul 5

sau

b) într-un stat care nu este parte la convenție și al cărui drept internațional privat prevede, de asemenea, aplicarea legislației lor naționale;

3. în cazul în care soții nu își stabilesc pe teritoriul aceluiași stat prima lor reședință obișnuită după căsătorie.

În cazul în care nu există o reședință obișnuită a soților pe teritoriul aceluiași stat și în lipsa unei cetățenii comune, regimul lor matrimonial face obiectul legislației interne a statului cu care, ținându-se cont de toate circumstanțele, regimul respectiv are cea mai strânsă legătură.

Schimbarea în mod voluntar a legii aplicabile va fi posibilă în măsura prevăzută de noua lege aleasă.

3.7 Testamente și succesiuni

Dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 650/2012 din 4 iulie 2012 se aplică succesiunilor deschise începând cu 17 august 2015. Articolul 21 din regulament desemnează legea statului în care defunctul își avea reședința obișnuită la momentul decesului ca fiind legea aplicabilă succesiunii în ansamblul său.

Succesiunile deschise înainte de 17 august 2015 continuă să fie reglementate de normele luxemburgeze privind conflictul de legi.

- Succesiunea legală

În Luxemburg, succesiunea este divizată în mai multe mase: o masă mobilă și una sau mai multe mase imobiliare. Pentru a stabili dacă un bun este mobil sau imobil, trebuie aplicată legea forului.

Succesiunea mobilă este reglementată, în principiu, de legea din ultimul loc de domiciliu al defunctului la momentul decesului acestuia. Domiciliul se stabilește în conformitate cu normele prevăzute în Codul civil.

Succesiunea imobiliară este reglementată de legea statului unde se află fiecare dintre clădirile în cauză.

- Succesiunea testamentară

În principiu, statutul personal este cel care reglementează capacitatea generală de a dispune pentru cauză de moarte. Cu toate acestea, incapacitățile specifice intră sub incidența dreptului succesoral. Capacitatea generală de a fi beneficiarul unei donații intră sub incidența legii personale.

3.8 Proprietatea reală

În conformitate cu dispozițiile articolului 3 din Codul civil, proprietatea imobiliară este determinată de legea statului în care se situează bunul respectiv. Acest lucru este valabil, de asemenea, în ceea ce privește conținutul drepturilor reale de care pot fi afectate, crearea și transmiterea acestora și regimul de uzucapiune.

3.9 Insolvența

În afara domeniului de aplicare a Regulamentelor (UE) nr. 1346/2000 și (UE) 2015/848 privind falimentul, se aplică legea din locul de deschidere a procedurii de faliment.

Aceasta se aplică efectelor tuturor procedurilor colective deschise în Luxemburg și celor declarate în străinătate. Cu toate acestea, în ceea ce privește efectele specifice ale falimentului uneia dintre părți asupra drepturilor care pot fi invocate de celălalt contractant, se aplică legea statului în care a fost pronunțat falimentul.

Jurisdicția legii menționate se limitează la efectele specifice și nu se extinde la toate aspectele operațiunii afectate de faliment.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 03/05/2019

Care este legea aplicabilă? - Malta

CUPRINS

- 1 Izvoarele normelor în vigoare
 - 1.1 Normele de drept intern
 - 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
 - 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiteria
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
 - 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale
 - 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria
 - 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența
-

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Legile naționale sunt statutare (și anume, legi scrise). Acestea sunt disponibile gratuit pe [site-ul web](#) Legislația Maltei. Având în vedere aderarea Maltei la Uniunea Europeană în 2004, sistemul juridic maltez include, de asemenea, legislația și reglementările UE, care sunt direct aplicabile sau sunt transpuse în legislația malteză și care sunt susceptibile să prevaleze asupra legislației naționale.

Deși principiul precedentului nu este înrădăcinat în dreptul maltez și nu beneficiază de o aplicare obligatorie în Malta, instanțele malteze tind, în general, să țină seama de hotărârile judecătorești anterioare, în special de deciziile pronunțate de Curtea de Apel și Curtea Constituțională (ambele fiind instanțe superioare în Malta).

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

- Convenția din 5 octombrie 1961 privind eliminarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine
- Convenția din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială
- Convenția din 18 martie 1970 privind obținerea de probe în străinătate în materie civilă sau comercială
- Convenția din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii
- Convenția din 25 octombrie 1980 privind accesul internațional la justiție
- Convenția din 1 iulie 1985 privind legea aplicabilă trusturilor și recunoașterii acestora
- Convenția din 25 ianuarie 1988 privind asistența administrativă reciprocă în materie fiscală
- Convenția din 16 ianuarie 1992 pentru protecția patrimoniului arheologic
- Convenția din 29 mai 1993 asupra protecției copilului și cooperării în materia adopției internaționale
- Convenția din 19 octombrie 1996 asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor
- Convenția de la Roma din 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale
- Convenția din 30 iunie 2005 privind acordurile de alegere a forului
- Convenția din 23 noiembrie 2007 privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei
- Protocolul din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere

Malta a ratificat, de asemenea, o serie de tratate ale Organizației Națiunilor Unite - stadiul procesului de ratificare poate fi vizualizat [aici](#).

1.3 Principalele convenții bilaterale

Nu se cunosc convenții bilaterale la care Malta să fie parte care conțin dispoziții privind alegerea legii aplicabile.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Normele privind conflictul de legi nu pot fi invocate *ex officio* de către judecător; aceste norme sunt aplicabile numai dacă cel puțin una dintre părțile la proces a susținut că există un conflict de legi. Partea care invocă acest argument trebuie să aducă dovezi satisfăcătoare pentru instanță cu privire la conținutul legii străine. În absența unui astfel de argument sau în absența unor dovezi satisfăcătoare, instanțele naționale trebuie să se pronunțe în conformitate cu legislația malteză.

2.2 Retrimiteria

Poziția Maltei este neclară în ceea ce privește aplicarea doctrinei privind retrimiteria (*renvoi*). Normele codificate privind alegerea legii aplicabile sunt limitate; prin urmare, instanțele trebuie de cele mai multe ori să aplice norme necodificate de drept internațional privat pentru a stabili legea care trebuie aplicată într-o anumită cauză. În fapt, instanțele malteze au statuat că, în absența unei legislații care să reglementeze dreptul internațional privat, instanțele malteze trebuie să recurgă la principiile dreptului comun englez (*English Common Law*). Având în vedere acest lucru, aplicarea engleză a retrimiterii este adoptată de către instanțele malteze. Rezultă așadar că doctrina privind retrimiteria va fi respinsă în ceea ce privește răspunderea delictuală, asigurările și contractele. Aceasta se aplică însă în ceea ce privește valabilitatea testamentelor, revendicările de imobile străine și chestiunile legate de dreptul familiei.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Acest aspect este abordat prin specificarea în fiecare normă privind alegerea legii aplicabile a datei relevante la care este identificat factorul de legătură.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Instanțele malteze pot refuza să aplice o lege străină care contravine ordinii publice malteze și dacă legea străină respectivă poate fi caracterizată drept lege străină privind veniturile sau drept lege penală.

2.5 Proba legii străine

Motivul aplicării legii străine trebuie dovedit de fapt și nu ca o chestiune de drept. Instanțele malteze au competența de a interpreta legislația națională și nu sunt autorizate să interpreteze ele însele conținutul legislației străine. Pentru a putea înțelege legea străină, instanța numește experți în materie de drept străin. Părțile la proces pot, de asemenea, să prezinte, în cadrul dovezilor furnizate, rapoarte întocmite de diferiți experți.

Sarcina probei revine părții care invocă un astfel de motiv, și anume pârâtului în cadrul procesului.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

În cazurile care privesc obligații contractuale în țări din afara UE, se aplică Convenția de la Roma din 1980, ca urmare a Legii privind Convenția de la Roma privind obligațiile contractuale (ratificare), capitolul 482 din Legislația Maltei. Pe de altă parte, obligațiile contractuale în țările UE sunt reglementate de Regulamentul Roma I [Regulamentul (CE) nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale].

3.2 Obligații extracontractuale

Normele privind conflictul de legi pentru obligațiile necontractuale sunt reglementate de Regulamentul (CE) nr. 864/2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (cunoscut sub denumirea de „Regulamentul Roma II”).

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Cetățenia malteză se dobândește la naștere, în cazul în care tatăl sau mama este cetățean maltez.

Spre deosebire de cetățenie, reședința obișnuită poate fi aleasă de fiecare persoană în momentul împlinirii vârstei legale. Reședința obișnuită este atribuită în funcție de locul unde o persoană își are reședința cu intenția de a locui în respectiva jurisdicție relevantă pe o perioadă nedeterminată sau permanent.

Capacitatea de asumare a unor obligații specifice, cum ar fi încheierea unei căsătorii, încheierea unui contract, inițierea unei activități comerciale, redactarea unui testament etc., se stabilește în conformitate cu normele specifice din domeniul respectiv.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Responsabilitățile unui părinte față de copil sunt reglementate de Codul civil maltez, însă autoritatea părintească încetează *ipso jure* atunci când copilul împlinește vârsta de optsprezece ani. Competența instanței malteze este stabilită prin Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (Regulamentul Bruxelles II bis). Acest aspect este discutat pe larg în [secțiunea corespunzătoare](#).

3.4.2 Adopția

Adopția este reglementată, de asemenea, de Codul civil maltez, iar acesta este aplicat de instanțele malteze de fiecare dată când acestea sunt competente. Adopțiile străine sunt recunoscute în temeiul legislației malteze în termenii Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Valabilitatea formală a unei căsătorii este reglementată de legea locului unde este încheiată căsătoria. În Malta, formalitățile pentru încheierea căsătoriei pot fi consultate în capitolul 255 din Legislația Maltei ([Legea privind căsătoria](#)). Legea respectivă reglementează, printre altele, restricțiile privind căsătoria. Una dintre restricțiile prevăzute de lege este aceea că „o căsătorie încheiată între două persoane dintre care una sau ambele au vârsta sub șaisprezece ani este nulă”.

Legea aplicabilă în Malta este cea a domiciliului soților care este luat în considerare.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Uniunile civile sunt reglementate de capitolul 530 din Legislația Maltei (Legea privind uniunile civile) care, la rândul său, face trimitere la capitolul 255. Astfel, formalitățile și cerințele prevăzute în capitolul 255 trebuie să fie îndeplinite în cazul uniunilor civile.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

O instanță malteză va avea competență în materie de proceduri de divorț numai în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești. Acest aspect este discutat pe larg în [secțiunea corespunzătoare](#).

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Malta are obligații în temeiul Regulamentului (CE) nr. 4/2009 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere. Acest aspect este discutat pe larg în [secțiunea corespunzătoare](#).

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Legea aplicabilă în Malta este legea din locul unde se află locuința conjugală (*lex situs*). La articolul 1316 din Codul civil se prevede că orice căsătorie încheiată în Malta conduce la un regim al comunității de bunuri (*community of acquests regime*). În plus, în cazul în care soții au încheiat o căsătorie în afara teritoriului Maltei însă ulterior s-au stabilit în Malta, comunitatea de bunuri va apărea de îndată ce aceștia își stabilesc reședința în Malta, cu excepția cazului în care soții au încheiat anterior un acord prin care au exclus regimul comunității de bunuri.

3.7 Testamente și succesiuni

În cazul testamentelor și al succesiunilor, instanțele malteze au adoptat, în mod constant, normele de *common law*. Astfel, „în cazurile de succesiune *ab intestat* (adică atunci când nu există testament), se aplică legea domiciliului testatorului la momentul decesului în ceea ce privește succesiunea bunurilor mobile; în ceea ce privește succesiunea bunurilor imobile, se aplică legea jurisdicției pe teritoriul căreia se află bunurile. În cazurile în care există testament, capacitatea testatorului de a redacta un testament este stabilită de legea domiciliului testatorului la data redactării testamentului. Un legatar va avea capacitatea de a primi bunuri mobile dacă acesta are capacitate fie în conformitate cu legea propriului său domiciliu, fie în conformitate cu legea domiciliului testatorului”. În plus, „un testament este valabil din punct de vedere formal dacă acesta respectă oricare dintre următoarele legi: legea locului unde a fost executat (și anume, de regulă, locul unde este semnat și înregistrat) la momentul în care a fost executat; legea domiciliului, a reședinței obișnuite sau a cetățeniei testatorului la momentul executării testamentului; legea domiciliului, a reședinței obișnuite sau a cetățeniei testatorului la momentul decesului. De asemenea, un testament va fi valabil din punct de vedere formal pentru a transfera bunuri imobile dacă acesta respectă legea jurisdicției pe teritoriul căreia se află bunurile imobile.”

3.8 Proprietatea reală

3.9 Insolvența

Malta are obligații în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1346/2000 privind procedurile de insolvență, astfel cum a fost modificat. Regulamentul menționat stabilește, printre altele, normele relevante în cadrul procedurilor care implică desistarea parțială sau totală a debitorului și numirea unui lichidator în cazul în care interesele principale ale debitorului se află într-un stat membru al UE. În cazurile care nu intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1346/2000, se va aplica legea malteză atunci când instanța malteză este competentă, și anume atunci când societatea este înregistrată în Malta.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 11/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Polonia

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [PI](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)
 - 1.2 [Convențiile internaționale multilaterale](#)
 - 1.3 [Principalele convenții bilaterale](#)
 - 2 [Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.1 [Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi](#)
 - 2.2 [Retrimiteria](#)
 - 2.3 [Schimbarea punctului de legătură](#)
 - 2.4 [Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi](#)
 - 2.5 [Proba legii străine](#)
 - 3 [Normele privind conflictul de legi](#)
 - 3.1 [Obligații contractuale și acte juridice](#)
 - 3.2 [Obligații extracontractuale](#)
 - 3.3 [Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă \(nume, domiciliu, capacitate\)](#)
 - 3.4 [Stabilirea filiației, inclusiv adopția](#)
 - 3.4.1 [Stabilirea filiației](#)
 - 3.4.2 [Adopția](#)
 - 3.5 [Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere](#)
 - 3.5.1 [Căsătoria](#)
 - 3.5.2 [Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-](#)
 - 3.5.3 [Divorțul și separarea judiciară](#)
 - 3.5.4 [Obligațiile de întreținere](#)
 - 3.6 [Regimul proprietății matrimoniale](#)
 - 3.7 [Testamente și succesiuni](#)
 - 3.8 [Proprietatea reală](#)
 - 3.9 [Insolvența](#)
-

NOTĂ: Răspunsurile oferite mai jos NU SE APLICĂ situațiilor reglementate de dreptul Uniunii

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Legea privind dreptul internațional privat din 4 februarie 2011 (Monitorul Oficial din 2011 nr. 80, actul 432, cu modificările ulterioare) (denumită în continuare „LDIP”)

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga din 17 iulie 1905 privind privarea de drepturi civile și măsurile similare de protecție

Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare

Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind competențele autorităților și legea aplicabilă în materia protecției minorilor

Convenția de la Haga din 4 mai 1971 privind legea aplicabilă în caz de accidente rutiere

Convenția de la Haga din 2 octombrie 1973 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere

Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980

Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor

1.3 Principalele convenții bilaterale

Polonia a semnat o serie de acorduri bilaterale privind actele juridice, care stabilesc, de asemenea, norme privind conflictul de legi. Printre acestea se numără atât acordurile cu statele membre ale UE, cât și cu țările terțe. Întrucât actele care sunt obligatorii pentru statele membre ale UE și care includ norme privind conflictul de legi din diferite materii au **prioritate** față de acordurile bilaterale încheiate între statele membre, în principiu, în prezent, numai acordurile cu țări terțe sunt foarte importante din punct de vedere practic.

Printre acestea se numără acordurile cu Belarus (26 octombrie 1994), Rusia (16 septembrie 1996), Ucraina (24 mai 1993), Republica Populară Democrată Coreeană (28 septembrie 1986), Cuba (18 noiembrie 1982), Vietnam (22 martie 1993) și, prin succesiune (pe baza acordului cu Iugoslavia din data de 6 februarie 1960), cu Bosnia și Herțegovina, Muntenegru și Serbia.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Da, instanța aplică normele privind conflictul de legi *ex officio*. De asemenea, instanța aplică legea străină *ex officio* atunci când o normă privind conflictul de legi identifică respectiva lege ca fiind aplicabilă unei probleme specifice.

2.2 Retrimiteria

Conform articolului 5 din LDIP, dreptul polonez permite numai retrimiteria de gradul I.

Alineatul (1) nu se aplică în cazul în care legea aplicabilă a fost determinată:

1) prin alegere;

2) în funcție de forma actului juridic;

3) în funcție de obligațiile contractuale, obligațiile necontractuale sau actele juridice unilaterale în cazul cărora prezenta lege prevede legislația aplicabilă.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Derogările de la aplicarea legislației prevăzute de normele privind conflictul de legi referitoare la relația juridică au fost stabilite la articolele 3 și 10 din LDIP.

Articolul 3 alineatul (1). În cazul în care legea prevede aplicarea *lex patriae* și este imposibil să se stabilească cetățenia persoanei în cauză, în care persoana nu are cetățenie sau nu poate fi stabilit conținutul *lex patriae*, atunci se aplică legea statului de domiciliu și, în cazul în care persoana nu are domiciliu, se aplică legea țării în care își are reședința obișnuită.

Articolul 10 alineatul (1). În cazul în care este imposibil să se stabilească circumstanțele care determină legea aplicabilă, se aplică legea cu care raportul juridic are cea mai strânsă legătură. În plus, dreptul polonez se aplică în cazul în care este imposibil să se determine, într-un interval de timp rezonabil, conținutul legii străine aplicabile.

De asemenea, articolul 67 din LDIP prevede că, în cazul în care legea aplicabilă nu a fost identificată în LDIP, în reglementările specifice, în acordurile internaționale ratificate și executorii în Polonia sau în dreptul Uniunii, atunci legea aplicabilă raportului juridic ar trebui să fie legea țării cu care acest raport are cele mai strânse legături.

2.5 Proba legii străine

Instanța identifică și aplică *ex officio* legea străină - articolul 1143 din Codul de procedură civilă polonez.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Normele relevante privind conflictul de legi consacrate în LDIP:

Articolul 28 alineatul (1): *Legea aplicabilă obligațiilor contractuale se determină potrivit Regulamentului nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) (JO L 177 din 4 iulie 2008, p. 6). Dispozițiile regulamentului se aplică, după caz, obligațiilor contractuale excluse din domeniul său de aplicare prin articolul 1 alineatul (2) litera (j) din regulamentul menționat la alineatul (1).*

Conform articolului 29 alineatul (1) din LDIP, în cazul în care legea poloneză prevede o obligație de asigurare, contractul de asigurare va fi supus legii poloneze.

2. În cazul în care legislația unui stat membru al Spațiului Economic European, care prevede o obligație de asigurare, impune aplicarea legii din acest stat membru asupra contractului de asigurare, se va aplica legea aceluia stat.

Articolul 30 (1) Cu excepția cazurilor prevăzute în regulamentul menționat la articolul 28, alegerea legii unei țări care nu este stat membru al Spațiului Economic European în privința unui contract care are o legătură strânsă cu teritoriul a cel puțin unui stat membru nu poate priva consumatorii de protecția acordată în temeiul legislației poloneze de transpunere a următoarelor directive:

1) Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95 din 21 aprilie 1993, p. 29); JO UE ediția specială în limba poloneză, capitolul 15, volumul 2, p. 288);

2) (abrogată);

3) Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (JO L 171 din 7 iulie 1999, p. 12); JO UE ediția specială în limba poloneză, capitolul 15, volumul 4, p. 223);

4) Directiva 2002/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 septembrie 2002 privind comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum și de modificare a Directivei 90/619/CEE a Consiliului și a Directivelor 97/7/CE și 98/27/CE (JO L 271 din 9 octombrie 2002, p. 16; JO UE ediția specială în limba poloneză, capitolul 6, volumul 4, p. 321);

5) Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (JO L 133 din 22 mai 2008, p. 66, astfel cum a fost modificată).

2. În cazul în care legea aplicabilă unui contract care intră sub incidența Directivei 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb (JO L 33 din 3 februarie 2009, p. 10) este legea unei țări care nu este stat membru al Spațiului Economic European, consumatorii nu trebuie să fie privați de protecția de care beneficiază în temeiul legislației poloneze de transpunere a acestei directive:

1) în cazul în care oricare din bunurile imobile este situat într-unul dintre statele membre, sau

2) în privința unui contract care nu are legătură directă cu bunul imobil, dacă agentul economic își desfășoară activitățile comerciale sau profesionale într-un stat membru sau transferă în orice mod aceste activități într-un stat membru, iar contractul se încadrează în activitatea respectivă.

Articolul 31. O obligație care rezultă dintr-o garanție, alta decât o cambie sau un cec, este guvernată de legea țării în care respectiva garanție a fost executată sau constituită.

Articolul 32 (1) O obligație care rezultă dintr-un act juridic unilateral este guvernată de legea aleasă de partea care îndeplinește actul. În cazul în care sunt cunoscute ambele părți ale unei asemenea obligații, prin acordul părților, se va alege, modifica sau suprima legea aplicabilă actului juridic.

2. În cazul în care legea nu este aleasă în mod expres, o obligație care rezultă dintr-un act juridic unilateral este guvernată de legea țării în care își are reședința obișnuită sau sediul social persoana care îndeplinește actul. Atunci când situația de fapt sugerează că obligația are o legătură mai strânsă cu legea unei alte țări, se aplică legea respectivei țări.

[...]

Conform articolului 36, efectele cesiunii de creanță față de terți sunt guvernate de legea țării aplicabilă creanțelor cedate.

Articolul 37. Legea aplicabilă preluării de datorie este legea țării care guvernează datoria preluată.

Articolul 38. Efectul modificării valorii unei valute asupra valorii unei datorii este evaluat în conformitate cu legea aplicabilă datoriei.

3.2 Obligații extracontractuale

Normele relevante privind conflictul de legi sunt consacrate în LDIP:

Articolul 33. Legea aplicabilă obligațiilor care rezultă din alte fapte decât actele juridice este stabilită prin Regulamentul nr. 864 /2007/CE al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II) (JO L 199, 31 iulie 2007, p. 40).

Articolul 34. Convenția de la Haga din 4 mai 1971 privind legea aplicabilă în caz de accidente rutiere (Monitorul Oficial din 2003, nr. 63, actul 585) stabilește legea care guvernează răspunderea necontractuală a terților care rezultă din accidente rutiere.

Articolul 35. Răspunderea terților pentru acțiunile și omisiunile organismelor care exercită autoritatea publică într-o anumită țară este guvernată de legea acelei țări.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Normele privind conflictul de legi care se aplică statutului persoanelor fizice:

Capacitatea juridică și capacitatea unei persoane fizice de a încheia acte juridice este guvernată de *lex patriae* [articolul 11 alineatul (1)].

2. În cazul în care o persoană fizică încheie un act juridic în cadrul activității sale, este suficient ca aceasta să aibă capacitatea de a încheia respectivul act în conformitate cu legea țării în care se desfășoară acea activitate.

3. Alineatul (1) nu împiedică aplicarea legii care guvernează actul juridic dacă prevede cerințe specifice cu privire la capacitatea de a încheia respectivul act juridic.

Conform articolului 12, în cazul în care un acord a fost semnat de părți care se află în aceeași țară, o persoană fizică care are capacitatea să semneze acordul în conformitate cu legea acelei țări poate invoca incapacitatea în conformitate cu legea menționată la articolul 11 alineatul (1) numai în cazul în care cealaltă parte a cunoscut această incapacitate la momentul semnării acordului sau în cazul în care necunoașterea acestei incapacități se datorează culpei celeilalte părți din momentul semnării actului.

2. O persoană fizică care îndeplinește un act juridic unilateral și care are capacitatea de a-l îndeplini în temeiul legislației țării în care este îndeplinit actul poate invoca incapacitatea în conformitate cu legea menționată la articolul 11 alineatul (1) numai în cazul în care acest lucru nu va aduce atingere drepturilor unei alte persoane care, acționând cu diligența necesară, a pornit de la premisa că persoana care îndeplinește respectivul act juridic a avut capacitatea necesară în acest sens.

3. În cazul în care o persoană fizică acționează prin intermediul unui reprezentant, aplicabilitatea alineatelor (1) și (2) este determinată de împrejurările relevante cu privire la reprezentant.

4. Alineatele (1) și (2) nu se aplică actelor juridice privind familia și tutela sau succesiunile și nici reglementărilor privind bunurile imobile situate în altă țară decât țara în care a fost încheiat actul juridic.

Conform articolului 13 alineatul (1), incapacitatea juridică este guvernată de lex patriae a persoanei fizice incapabile. În cazul în care o instanță poloneză se pronunță asupra incapacității unui cetățean străin, se aplică legislația poloneză.

Articolul 14 alineatul (1) impune aplicarea lex patriae în cazul în care se presupune sau se declară moartea unei persoane fizice. În cazul în care o instanță poloneză se pronunță asupra presupunerii sau declarării morții unui cetățean străin, se aplică legislația poloneză.

Conform articolului 16 alineatul (1), drepturile privind personalitatea unei persoane fizice sunt guvernate de lex patriae.

O persoană fizică ale cărei drepturi privind personalitatea sunt amenințate sau au fost încălcate poate solicita protecție în temeiul legii țării pe teritoriul căreia a avut loc evenimentul care a determinat respectiva amenințare sau încălcare sau în temeiul legii țării pe teritoriul căreia s-au produs efectele încălcării.

În cazul în care drepturile privind personalitatea unei persoane fizice au fost încălcate prin mass-media, dreptul la replică, la rectificare sau la o măsură de protecție similară este guvernat de legea țării în care editorul sau radiodifuzorul își are sediul social sau locul de reședință obișnuit.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Normele privind conflictul de legi aplicabile relațiilor dintre părinți și copii (LDIP):

„Filiația unui copil poate fi stabilită sau contestată în conformitate cu lex patriae a copilului de la momentul nașterii [articolul 55 alineatul (1) din LDIP]. În cazul în care lex patriae a copilului de la momentul nașterii nu permite stabilirea paternității prin hotărâre judecătorească, stabilirea paternității prin hotărâre judecătorească este guvernată de lex patriae a copilului de la momentul stabilirii filiației sale. Recunoașterea unui copil este guvernată de lex patriae a copilului de la momentul recunoașterii. În cazul în care legea respectivă nu prevede recunoașterea unui copil, se aplică lex patriae a copilului de la momentul nașterii, cu condiția să permită această recunoaștere. Recunoașterea unui copil conceput și nenăscut este guvernată de lex patriae a mamei de la momentul recunoașterii.

Conform articolului 56 alineatul (1) din LDIP, Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor (JO L 151 din 11 iunie 2008, p. 39; Jurnalul Oficial 2010/172, punctul 1158) **stabilește legea aplicabilă răspunderii părințești și drepturilor de încredințare.**

În cazul în care reședința obișnuită a unui copil se schimbă într-o țară care nu este semnatară a convenției menționate la alineatul (1), din acest moment, legea țării respective va guverna condițiile de aplicare a măsurilor în țara în care copilul a avut reședința obișnuită.

Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor stabilește legea aplicabilă **tutelei** copiilor (articolul 59 din LDIP).

În cazul în care reședința obișnuită a unui copil se schimbă într-o țară care nu este semnatară a convenției menționate la alineatul (1), din acest moment, legea țării respective va guverna condițiile de aplicare a măsurilor impuse în țara în care copilul a avut reședința obișnuită.

3.4.2 Adopția

Conform articolului 57 din LDIP, adopția este guvernată de lex patriae a părintelui care face adopția.

Adopția comună efectuată de soți este guvernată de lex patriae comună a acestora. În cazul în care nu există o lex patriae comună a soților, legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au domiciliul și, în cazul în care aceștia nu își au domiciliul în aceeași țară, atunci legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au reședința obișnuită. În cazul în care soții nu își au reședința obișnuită în aceeași țară, legea aplicabilă este legea țării cu care ambii soți au cele mai strânse legături.

Astfel cum se menționează la articolul 58 din LDIP, adopția este imposibilă fără aplicarea lex patriae a persoanei care urmează să fie adoptată în privința consimțământului acesteia, a consimțământului reprezentantului său legal și a consimțământului autorității competente, precum și în privința oricăror restricții privind adopția în urma schimbării domiciliului într-o altă țară.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Capacitatea de a încheia o căsătorie este stabilită în conformitate cu *lex patriae* a fiecărei părți de la momentul încheierii căsătoriei (articolul 48 din LDIP.)

În conformitate cu dispozițiile articolului 49 alineatul (1), forma în care este încheiată căsătoria este guvernată de legea țării în care aceasta este încheiată. În cazul în care căsătoria este încheiată în afara Poloniei, este suficient să respecte cerințele *lex patriae* a ambilor soți sau legea de la domiciliul sau reședința obișnuită a ambilor soți de la momentul încheierii căsătoriei.

Conform articolului 50 din LDIP, legea menționată la articolele 48 și 49 se aplică *mutatis mutandis* efectelor incapacității de a încheia căsătoria și în cazul nerespectării cerințelor referitoare la forma în care este încheiată căsătoria.

Relațiile personale ale soților și regimul matrimonial sunt guvernate de *lex patriae* comună a acestora [articolul 51 alineatul (1)]. În cazul în care nu există o *lex patriae* comună a soților, legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au domiciliul și, în cazul în care aceștia nu își au domiciliul în aceeași țară, atunci legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au reședința obișnuită. În cazul în care soții nu își au reședința obișnuită în aceeași țară, legea aplicabilă este legea țării cu care ambii soți au cele mai strânse legături.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Nu există

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Conform articolului 54 din LDIP, desfacerea căsătoriei este guvernată de *lex patriae* comună a soților de la momentul în care solicită desfacerea căsătoriei. În cazul în care soții nu au o *lex patriae* comună, legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au domiciliul la momentul în care solicită desfacerea căsătoriei și, în cazul în care aceștia nu au domiciliu comun în momentul în care solicită desfacerea căsătoriei, legea aplicabilă este legea țării în care soții au avut ultima reședință obișnuită comună, cu condiția ca aceasta să fie în continuare reședința obișnuită a unuia dintre soți. Legea poloneză se aplică în cazul în care nu există împrejurări care să permită stabilirea legii aplicabile.

Dispozițiile de mai sus se aplică *mutatis mutandis* în cazul separării soților.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Conform articolului 63, legea aplicabilă obligației de întreținere este stabilită de Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (JO L 7 din 10 ianuarie 2009, p. 1).

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Relațiile personale ale soților și regimul matrimonial sunt guvernate de *lex patriae* comună a acestora [articolul 51 alineatul (1)]. În cazul în care nu există o *lex patriae* comună a soților, legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au domiciliul și, în cazul în care aceștia nu își au domiciliul în aceeași țară, atunci legea aplicabilă este legea țării în care ambii soți își au reședința obișnuită. În cazul în care soții nu își au reședința obișnuită în aceeași țară, legea aplicabilă este legea țării cu care ambii soți au cele mai strânse legături.

Conform articolului 52 alineatul (1) din LDIP, soții pot alege *lex patriae* a unuia dintre soți, sau legea țării în care unul dintre soți își are domiciliul sau reședința obișnuită ca lege aplicabilă regimului matrimonial al acestora. Legea poate fi aleasă, de asemenea, înaintea încheierii căsătoriei.

Convențiile matrimoniale sunt guvernate de legea aleasă de părți în conformitate cu alineatul (1). În cazurile în care legea nu este aleasă în mod expres, convenția matrimonială este guvernată de legea aplicabilă relațiilor personale dintre soți și regimului matrimonial de la momentul semnării convenției. Atunci când se alege legea care guvernează regimul matrimonial sau convenția matrimonială, este suficient să se mențină forma cerută pentru convențiile matrimoniale în conformitate cu legea aleasă sau cu legea țării în care a fost aleasă legea.

3.7 Testamente și succesiuni

Legea aplicabilă succesiunii este stabilită în Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor (JO L 201 din 27 iulie 2012, p. 107, astfel cum a fost modificat).

3.8 Proprietatea reală

Conform articolului 41 alineatul (1) din LDIP, dreptul de proprietate și alte drepturi patrimoniale sunt guvernate de legea țării în care se află bunul. Dobândirea și pierderea dreptului de proprietate și dobândirea, pierderea sau modificarea conținutului sau preemțiunii altor drepturi patrimoniale sunt guvernate de legea țării în care s-a aflat bunul respectiv la momentul producerii evenimentului care a produs efectele juridice menționate mai sus.

3.9 Insolvența

Normele privind conflictul de legi care stabilesc legea aplicabilă procedurilor de faliment sunt prevăzute în Legea privind falimentul din 28 februarie 2003 (text consolidat: Monitorul Oficial din 2015, actul 233):

Conform articolului 460 din Legea privind falimentul, procedurilor de faliment deschise în Polonia li se aplică legislația poloneză, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

Conform articolului 461 din Legea privind falimentul, munca prestată de lucrători angajați într-un alt stat membru al UE sau într-un stat membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European este reglementată de legea aplicabilă contractului lor de muncă.

Legea care stabilește dacă un anumit bun este un bun imobil este legea aplicabilă la locul în care este situat respectivul bun.

Acordurile privind exploatarea sau cumpărarea de bunuri imobile situate într-un alt stat membru al UE sau într-un stat membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European sunt reglementate de legea țării în care este situat bunul imobil.

Drepturile aferente bunurilor imobile situate într-un alt stat membru al UE sau într-un stat membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European sau cele aferente navelor maritime sau aeronavelor sunt reglementate de legea țării în care este ținut registrul relevant.

Declararea falimentului nu trebuie să încalce drepturile creditorilor sau ale oricăror terți care grevează active sau alte bunuri ale părții aflate în stare de faliment situate într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European, fără a exclude orice părți organizate ale bunurilor și, în special, dreptul de a înstrăina bunuri pentru a acoperi orice datorii sau dreptul de a acoperi datoriile din beneficii generate de proprietate, drepturi de gaj și ipotecare, dreptul de a cere eliberarea bunurilor de către persoanele responsabile de acestea împotriva voinței părții autorizate sau dreptul de utilizare a bunului în calitate de fiduciar (articolul 462 din Legea privind falimentul). Această dispoziție se aplică drepturilor personale și pretențiilor înscrise în registrele funciare și ipotecare și în alte registre publice a căror exercitare sau urmărire are ca rezultat crearea drepturilor menționate mai sus.

Conform articolului 463 alineatul (1) din Legea privind falimentul, rezervarea dreptului de proprietate către vânzător în cadrul unui contract de vânzare nu se stinge ca urmare a declarării falimentului unei bănci naționale care este cumpărătorul bunului care face obiectul contractului dacă, în momentul declarării falimentului, obiectul contractului era situat într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European.

Declararea falimentului unei bănci naționale care înstrăinează un activ nu poate sta la baza retragerii din contractul de vânzare dacă obiectul vânzării a fost transferat înaintea declarării falimentului și obiectul vânzării se afla în străinătate la momentul declarării falimentului.

Conform articolului 464, exercitarea drepturilor care, pentru a fi create, pentru a exista sau pentru a fi înstrăinate, trebuie înscrise într-un registru, trebuie prezentate într-un cont sau trebuie depozitate într-un depozit central, este guvernată de legea țării în care sunt ținute aceste registre, conturi sau depozite.

Fără a aduce atingere articolului 464, dreptul de răscumpărare este guvernat de legea aplicabilă obligațiilor contractuale care guvernează acordul care dă naștere dreptului respectiv.

Fără a aduce atingere articolului 464, legea aplicabilă obligațiilor contractuale care guvernează tranzacțiile încheiate pe piața reglementată se aplică acordurilor semnate în cadrul tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată în sensul Legii privind tranzacțiile cu instrumente financiare din 29 iulie 2005.

Compensarea prevăzută la articolul 467 din Legea privind falimentul este guvernată de legea privind obligațiile contractuale care se aplică acordului de compensare.

În plus, conform articolului 467¹ din Legea privind falimentul, declararea falimentului nu trebuie să încalce dreptul creditorului de a face compensația între obligația sa și obligația părții aflate în faliment în cazul în care acest lucru este permis în conformitate cu legea aplicabilă obligației părții aflate în faliment.

Aplicabilitatea și valabilitatea unui act juridic încheiat după declararea falimentului și care constă în înstrăinarea unui bun imobil, a unei nave maritime sau a unei aeronave care trebuie înscrisă într-un registru, sau în înstrăinarea drepturilor care, pentru a fi create, pentru a exista sau pentru a fi înstrăinate, trebuie să fie înscrise într-un registru, trebuie să fie prezentate într-un cont sau să fie depozitate într-un depozit central, sunt guvernate de legea țării în care este situat bunul sau în care sunt ținute aceste registre, conturi sau depozite.

Conform articolului 469 din Legea privind falimentul, dispozițiile privind inaplicabilitatea și nulitatea unui act juridic încheiat în detrimentul creditorilor nu se aplică în cazul în care legea aplicabilă actului nu permite ca actele juridice încheiate în detrimentul creditorilor să fie considerate inaplicabile.

Conform articolul 470 din Legea privind falimentul, efectele declarării falimentului asupra unui litigiu pendinte în fața unei instanțe a unui stat membru al Uniunii Europene sau a unui stat membru al Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care este parte la Acordul privind Spațiul Economic European sunt evaluate în conformitate cu legea țării în care se tranșează litigiul.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 12/04/2018

Care este legea aplicabilă? - România

CUPRINS

- 1 Izvoarele normelor în vigoare
 - 1.1 Normele de drept intern
 - 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
- 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiteră
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
- 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale
 - 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria

- 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența
-

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

(selectiv)

Izvoarele interne ale dreptului internațional privat al României sunt (exemplificativ) Constituția României; Cartea a VII-a din Codul civil și codul de procedură civilă; diferite acte normative speciale care interesează dreptul internațional privat privind regimul străinilor; societățile comerciale; registrul comerțului; cetățenia.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

(selectiv)

Convențiile Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat privind procedura civilă; suprimarea supralegalizării actelor; comunicarea actelor; obținerea probelor; facilitarea accesului la justiție; aspectele civile ale răpirii de copii; protecția copiilor; adopția; alegerea forului; obligația de întreținere.

Convențiile Consiliului Europei privind arbitrajul comercial; recunoașterea și executarea hotărârilor în materie de încredințare a copiilor; informației asupra dreptului străin; adopția; statutul juridic al copiilor născuți în afara căsătoriei; cetățenia.

Convențiile Organizației Națiunilor Unite în materia drepturilor femeii și copilului; obținerii pensiei de întreținere în străinătate; arbitrajului; imunității; transportului; proprietății intelectuale; răspunderii delictuale; răspunderii civile pentru daunele produse de poluare; abordajului; prescripției; contractului de vânzare-cumpărare.

1.3 Principalele convenții bilaterale

Tratate privind asistența juridică în cauzele civile încheiate de România cu Albania, Algeria, Austria, Belgia, Marea Britanie, Bulgaria, Cehia, R.P.Chineză, R.P.Coreeană, Cuba, Egipt, Franța, Grecia, Italia, Macedonia, Maroc, Moldova, Mongolia, Polonia, Rusia, Serbia, Siria, Slovacia, Slovenia, Spania, Tunisia, Turcia, Ucraina, Ungaria.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

Aplicarea dreptului străin într-un raport juridic cu element de extraneitate poate fi invocată atât din oficiu de către instanța de judecată, cât și de partea interesată.

Instanța de judecată, în temeiul rolului activ, poate invoca din oficiu și pune în discuția părților aplicarea unei legi străine, în cazul în care norma conflictuală română trimite la ea. Totodată, orice parte interesată poate invoca în fața instanței legea străină, în temeiul principiului disponibilității.

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Legea străină cuprinde dispozițiile de drept material (inclusiv normele conflictuale), cu excepția situației în care părțile au ales legea străină aplicabilă; în cazul legii străine aplicabile formei actelor juridice și obligațiilor extracontractuale; în alte cazuri speciale prevăzute de convențiile internaționale la care România este parte, de dreptul Uniunii Europene sau de lege.

Dacă legea străină retrimite la dreptul român sau la dreptul altui stat, se aplică legea română, dacă nu se prevede expres altfel.

A se vedea art. 2559 și 2560 din Codul civil.

2.2 Retrimiteria

Legea străină cuprinde dispozițiile de drept material (inclusiv normele conflictuale), cu excepția situației în care părțile au ales legea străină aplicabilă; în cazul legii străine aplicabile formei actelor juridice și obligațiilor extracontractuale; în alte cazuri speciale prevăzute de convențiile internaționale la care România este parte, de dreptul Uniunii Europene sau de lege.

Dacă legea străină retrimite la dreptul român sau la dreptul altui stat, se aplică legea română, dacă nu se prevede expres altfel.

A se vedea art. 2559 și 2560 din Codul civil.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Cazurile în care se aplică întotdeauna legea veche chiar dacă punctul de legătură se schimbă sunt, exemplificativ: legea ultimei cetățenii (hotărârea prin care se constată moartea prezumată, absența sau dispariția); legea care, la data nașterii copilului, cârmuiește efectele căsătoriei părinților copilului (filiația copilului din căsătorie); legea națională a copilului de la data nașterii sale (filiația copilului din afara căsătoriei).

Cazurile în care primează legea veche față de legea nouă, chiar dacă punctul de legătură se schimbă sunt, exemplificativ: legea statului de unde a fost expediat bunul (bunul în curs de transport); legea domiciliului/sediul debitorului prestației caracteristice, la data încheierii contractului (stabilirea legăturilor cele mai strânse pe care le-ar prezenta un contract).

Cazuri în care se poate aplica fie legea nouă, fie legea veche dacă punctul de legătură se schimbă sunt, exemplificativ: legea locului situării bunului mobil în momentul când s-a produs faptul juridic care a generat sau stins dreptul (constituirea, transmiterea sau stingerea drepturilor reale); legea aplicabilă la data și locul unde se îndeplinesc formele de publicitate (bunuri mobile deplasate anterior sau care vor fi deplasate ulterior pe teritoriul unei alte țări); legea statului unde bunul se află la începerea termenului de posesie sau unde a fost deplasat (uzucapiune).

Cazuri în care se aplică legea mai favorabilă dacă punctul de legătură se schimbă sunt, exemplificativ: în cazul schimbării cetățeniei raportat la dobândirea majoratului; în cazul filiației copilului din afara căsătoriei (care are două cetățenii la data nașterii).

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Aplicarea legii străine se înlătură dacă încalcă ordinea publică de drept internațional privat român (de exemplu, dacă conduce la un rezultat incompatibil cu principiile fundamentale ale dreptului român ori ale dreptului Uniunii Europene și cu drepturile fundamentale ale omului) sau dacă legea străină respectivă a devenit competentă prin fraudarea legii române. În cazul înlăturării aplicării legii străine, se aplică legea română.

În mod excepțional, aplicarea legii determinate potrivit normelor interne de drept internațional privat poate fi înlăturată dacă raportul juridic are o legătură foarte îndepărtată cu această lege. În acest caz, se aplică legea cu care raportul juridic prezintă cele mai strânse legături.

Dispozițiile imperative prevăzute de legea română pentru reglementarea unui raport juridic cu element de extraneitate se aplică prioritar. Pot fi aplicate direct și dispozițiile imperative prevăzute de legea altui stat pentru reglementarea unui raport juridic cu element de extraneitate, dacă raportul juridic prezintă strânse legături cu legea aceluși stat, iar interesele legitime ale părților o impun.

A se vedea art. 2564 -2566 din Codul civil.

2.5 Proba legii străine

Conținutul legii străine se stabilește de instanța judecătorească prin atestări obținute de la organele statului care au edictat-o, prin avizul unui expert sau printr-un alt mod adecvat. Partea care invocă o lege străină poate fi obligată să facă dovada conținutului ei.

A se vedea art. 2562 din Codul civil; art. 30 din Legea nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă; Convenția europeană în domeniul informației asupra dreptului străin, Londra, 1968; tratatele bilaterale încheiate cu statele menționate la 1.3.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Condițiile de fond ale actului juridic sunt stabilite de legea aleasă de părți sau de autorul său. Părțile pot alege legea aplicabilă totalității sau numai unei anumite părți a actului juridic.

În lipsa alegerii, se aplică legea statului cu care actul juridic prezintă legăturile cele mai strânse (statul unde debitorul prestației caracteristice sau autorul actului are, la data încheierii actului, reședința obișnuită sau sediul social), iar, dacă această lege nu poate fi identificată, se aplică legea locului unde actul juridic a fost încheiat.

Condițiile de formă ale unui act juridic sunt stabilite de legea care îi cârmuiește fondul. Actul se consideră valabil dacă îndeplinește condițiile prevăzute de una dintre legile următoare: legea locului unde a fost întocmit; legea cetățeniei sau legea reședinței obișnuite a persoanei care l-a consimțit; legea aplicabilă potrivit dreptului internațional privat al autorității care examinează validitatea actului juridic.

Legea aplicabilă obligațiilor contractuale se determină potrivit reglementărilor dreptului Uniunii Europene, iar, în materiile care nu intră sub incidența acestora, sunt aplicabile dispozițiile interne privind legea aplicabilă actului juridic, dacă nu se prevede altfel prin convenții internaționale sau prin dispoziții speciale.

A se vedea art. 2640-2646 din Codul civil.

3.2 Obligații extracontractuale

Legea aplicabilă obligațiilor extracontractuale se determină potrivit reglementărilor dreptului Uniunii Europene, iar, în materiile care nu intră sub incidența acestora, se aplică legea care cârmuiește fondul raportului juridic preexistent între părți, dacă nu se prevede altfel prin convenții internaționale sau prin dispoziții speciale.

Pretențiile de reparații întemeiate pe o atingere adusă vieții private sau personalității sunt cârmuite, la alegerea persoanei lezate, de legea statului: reședinței obișnuite a persoanei lezate; în care s-a produs rezultatul păgubitor; în care autorul daunei își are reședința obișnuită ori sediul social.

Dreptul la replică împotriva atingerilor aduse personalității este supus legii statului în care a apărut publicația sau de unde s-a difuzat emisiunea.

A se vedea art. 2641 și art. 2642 din Codul civil.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Numele persoanei este cârmuit de legea sa națională. Stabilirea numelui copilului la naștere este cârmuită, la alegere, fie de legea statului a cărui cetățenie comună o au atât părinții, cât și copilul, fie de legea statului unde copilul s-a născut și locuiește de la naștere.

Domiciliul persoanei este supus legii naționale.

Starea civilă și capacitatea persoanei fizice sunt cârmuite de legea sa națională. Incapacitățile speciale referitoare la un anumit raport juridic sunt supuse legii aplicabile aceluși raport juridic. Începutul și încetarea personalității sunt determinate de legea națională a fiecărei persoane.

Măsurile de ocrotire a persoanei cu capacitate deplină de exercițiu sunt supuse legii statului unde aceasta își are reședința obișnuită la data instituirii tutelei sau la data luării unei alte măsuri de ocrotire.

A se vedea art. 2570, 2572 – 2576, 2578 – 2579 din Codul civil.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Filiația copilului din căsătorie se stabilește potrivit legii care, la data nașterii, cârmuiește efectele generale ale căsătoriei părinților săi. Dacă, înainte de nașterea copilului, căsătoria părinților a încetat sau a fost desfăcută, se aplică legea care, la data încetării sau defacerii, îi cârmuia efectele. Aceasta se aplică și tăgăduirii paternității copilului născut din căsătorie, precum și dobândirii numelui de către copil.

Filiația copilului din afara căsătoriei se stabilește potrivit legii naționale a copilului de la data nașterii, care se aplică recunoașterii filiației și efectelor ei și contestării recunoașterii filiației. Dacă copilul are mai multe cetățenii, altele decât cea română, se aplică legea cetățeniei care îi este cea mai favorabilă.

A se vedea art. 2603-2606 din Codul civil.

3.4.2 Adopția

Condițiile de fond cerute pentru încheierea adopției sunt stabilite de legea națională a adoptatorului și a celui ce urmează să fie adoptat. Aceștia trebuie să îndeplinească și condițiile care sunt obligatorii, pentru ambii, stabilite de fiecare dintre cele două legi naționale arătate. Condițiile de fond cerute soților care adoptă împreună sau dacă unul dintre soți adoptă copilul celuilalt sunt cele stabilite de legea care cârmuiește efectele generale ale căsătoriei.

Efectele adopției, relațiile dintre adoptator și adoptat și desfacerea adopției sunt guvernate de legea națională a adoptatorului, iar în cazul în care ambii soți sunt adoptatori, se aplică legea care guvernează efectele generale ale căsătoriei.

Forma adopției este supusă legii statului pe teritoriul căruia ea se încheie.

A se vedea art. 2607-2610 din Codul civil.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Condițiile de fond cerute pentru încheierea căsătoriei sunt determinate de legea națională a fiecăruia dintre viitorii soți la momentul celebrării căsătoriei.

Forma încheierii căsătoriei este supusă legii statului pe teritoriul căruia se celebrează.

Legea care reglementează cerințele legale pentru încheierea căsătoriei se aplică nulității căsătoriei și efectelor acestei nulități.

Efectele generale ale căsătoriei sunt supuse legii reședinței obișnuite comune a soților, iar în lipsă, legii cetățeniei comune a soților. În lipsa cetățeniei comune, se aplică legea statului pe teritoriul căruia căsătoria a fost celebrată.

A se vedea art. 2585-2589 din Codul civil.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

România aplică Regulamentul Roma III.

În dreptul intern soții pot alege de comun acord una dintre următoarele legi aplicabile divorțului: legea statului pe teritoriul căruia soții au reședința obișnuită comună la data convenției de alegere a legii aplicabile; legea statului pe teritoriul căruia soții au avut ultima reședință obișnuită comună, dacă cel puțin unul dintre ei mai locuiește acolo la data convenției de alegere a legii aplicabile; legea statului al cărui cetățean este unul dintre soți; legea statului pe teritoriul căruia soții au locuit cel puțin 3 ani; legea română.

Convenția de alegere a legii aplicabile divorțului se poate încheia sau modifica cel mai târziu până la data sesizării autorității competente să pronunțe divorțul. Cu toate acestea, instanța judecătorească poate să ia act de acordul soților cel mai târziu până la primul termen de judecată la care părțile au fost legal citate.

În lipsa alegerii legii de către soți, legea aplicabilă divorțului este: legea statului pe teritoriul căruia soții au reședința obișnuită comună la data introducerii cererii de divorț; în lipsa reședinței obișnuite comune, legea statului pe teritoriul căruia soții au avut ultima reședință obișnuită comună, dacă cel puțin unul dintre soți mai are reședința obișnuită pe teritoriul acestui stat la data introducerii cererii de divorț; în lipsa acesteia, legea cetățeniei comune a soților la data introducerii cererii de divorț; în lipsa cetățeniei comune a soților, legea ultimei cetățenii comune a soților, dacă cel puțin unul dintre ei a păstrat această cetățenie la data introducerii cererii; legea română, în toate celelalte cazuri.

Legea care cârmuiește divorțul se aplică în mod corespunzător și separației de corp.

A se vedea art. 2597-2602 din Codul civil.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Legea aplicabilă obligației de întreținere se determină potrivit reglementărilor dreptului Uniunii Europene (art. 2612 din Codul civil).

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Legea aplicabilă regimului matrimonial este legea aleasă de soți (reședința obișnuită a unuia din soți la data alegerii; cetățeniei oricărui soț la data alegerii; primei reședințe obișnuite comune după celebrarea căsătoriei). Aceasta cârmuiește măsurile de publicitate și opozabilitate față de terți și, alternativ cu legea locului încheierii, condițiile de formă cerute pentru încheierea convenției matrimoniale.

Convenția de alegere a legii aplicabile regimului matrimonial se poate încheia fie înainte de celebrarea căsătoriei, fie la momentul încheierii căsătoriei, fie în timpul căsătoriei.

Condițiile de formă sunt cele prevăzute fie de legea aleasă pentru a governa regimul matrimonial, fie de legea locului încheierii convenției de alegere. Dacă soții nu au ales legea aplicabilă regimului lor matrimonial, acesta este supus legii aplicabile efectelor generale ale căsătoriei.

A se vedea art. 2590-2596 din Codul civil

3.7 Testamente și succesiuni

România aplică Regulamentul (UE) nr. 650/2012.

În dreptul intern, legea statului pe teritoriul căruia defunctul a avut, la data morții, reședința obișnuită cârmuiește moștenirea.

O persoană poate să aleagă, ca lege aplicabilă moștenirii, legea statului a cărui cetățenie o are. În cazul alegerii legii aplicabile aceasta cârmuiește existența și validitatea consimțământului exprimat prin declarația de alegere a legii aplicabile.

Întocmirea, modificarea sau revocarea testamentului sunt considerate valabile dacă actul respectă condițiile de formă aplicabile, fie la data când a fost întocmit, modificat sau revocat, fie la data decesului testatorului, conform: legii naționale a testatorului; legii reședinței obișnuite; legii locului unde actul a fost întocmit, modificat sau revocat; legii situării imobilului sau legii instanței sau a organului care îndeplinește procedura de transmitere a bunurilor moștenite.

Dacă, conform legii aplicabile moștenirii, succesiunea este vacantă, bunurile situate/aflate pe teritoriul României sunt preluate de statul român în temeiul legii române privitoare la atribuirea bunurilor unei succesiuni vacante.

A se vedea art. 2633-2636 din Codul civil.

3.8 Proprietatea reală

Legea locului situării/aflării bunului (lex rei sitae) reglementează, exemplificativ: posesia, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale asupra bunurilor, inclusiv cele de garanții reale; (la începerea termenului de posesie) uzucapiunea; (în momentul când s-a produs faptul juridic care a generat, a modificat sau a stins dreptul respectiv) constituirea, transmiterea sau stingerea drepturilor reale asupra unui bun care și-a schimbat așezarea; (la data încheierii contractului de ipotecă mobilă) condițiile de validitate, publicitatea și efectele ipotecii mobiliare; formele de publicitate și cele cu efect constitutiv de drepturi referitoare la un bun imobil; (la momentul furtului/exportului sau la momentul revendicării) revendicarea unui bun furat sau exportat ilegal.

Bunul aflat în curs de transport este supus legii statului de unde a fost expedit.

Constituirea, transmiterea sau stingerea drepturilor reale asupra unui mijloc de transport sunt supuse: legii pavilionului pe care îl arborează nava sau legii statului de înmatriculare a aeronavei; legii aplicabile statutului organic al întreprinderii de transport pentru vehiculele feroviare și rutiere din patrimoniul ei.

Emiterea de acțiuni sau obligațiuni, nominative sau la purtător, este supusă legii aplicabile statutului organic al persoanei juridice emitente.

Nașterea, conținutul și stingerea drepturilor de autor asupra unei opere de creație intelectuală sunt supuse legii statului unde aceasta a fost pentru întâia oară adusă la cunoștința publicului.

Nașterea, conținutul și stingerea dreptului de proprietate industrială sunt supuse legii statului unde s-a efectuat depozitul ori înregistrarea sau unde s-a depus cererea de depozit ori de înregistrare.

A se vedea art. 2613-2632 din Codul civil.

3.9 Insolvența

Dispoziții privind legea aplicabilă se regăsesc în Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, care facilitează aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1346/2000.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în

legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 20/01/2016

Care este legea aplicabilă? - Slovenia

CUPRINS

- 1 Izvoarele normelor în vigoare
 - 1.1 Normele de drept intern
 - 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
- 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiteria
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
- 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale
 - 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.4.1 Stabilirea filiației
 - 3.4.2 Adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.5.1 Căsătoria
 - 3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-
 - 3.5.3 Divorțul și separarea judiciară
 - 3.5.4 Obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Legislația de bază care stabilește normele generale de drept internațional privat este Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia [*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*; abreviat ZMZPP, Jurnalul Oficial al Republicii

Slovenia (*Uradni list RS*) nr. 56/99]. Conflictul de legi specifice sunt reglementate de legi pe diferite teme (de exemplu, Legea privind operațiunile financiare, procedurile de insolvență și dizolvarea obligatorie (*Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*; abreviată ZFPPIPP).

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convențiile care sunt ratificate și publicate în Republica Slovenia sunt direct aplicabile și prevalează asupra legilor naționale. Normele privind conflictul de legi fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I), care se referă la statele membre care au obligația să respecte modificările aduse Convenției de la Roma din 19 iunie 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale și al Regulamentului nr. 864/2007 (Roma II) al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II). Normele privind conflictul de legi sunt cuprinse, de asemenea, în convențiile multilaterale adoptate de [Convenția de la Haga](#) de drept internațional privat, la care Republica Slovenia este parte semnatară.

1.3 Principalele convenții bilaterale

Normele privind conflictul de legi sunt cuprinse, de asemenea, în convențiile bilaterale privind asistența juridică încheiate cu Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Franța, Ungaria, Mongolia, Polonia, România, Federația Rusă și Slovacia. Lista acestor convenții este disponibilă pe [paginile web ale ministerului](#).

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Un judecător este obligat să respecte legea care reglementează conflictul de legi, însă părțile sunt libere să convină asupra legii aplicabile raportului lor juridic. Într-un astfel de caz, se va aplica legea aleasă de părți. În plus, legea care s-ar aplica în mod normal, în conformitate cu Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia, nu s-ar aplica în cazul în care, pe baza tuturor circumstanțelor, este evident că nu există nicio legătură semnificativă între legea care urmează să fie aplicată și raportul juridic în discuție, dar există o legătură mult mai apropiată cu o altă lege.

2.2 Retrimiteria

Doctrina retrimiterii este prevăzută la articolul 6 din Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia, care stipulează că, în cazul în care, atunci când se stabilește legea aplicabilă, normele unui stat străin indică legislația slovenă, aceasta se aplică fără a mai lua în considerare instrucțiunile slovene referitoare la legea aplicabilă. Această dispoziție nu se aplică în cazul în care părțile aleg legea aplicabilă.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

O normă specifică privind conflictul de legi care reglementează factorii de legătură variabili, definește, de obicei, și momentul în care trebuie să se aplice o astfel de normă. Anumiți factori de legătură se referă la momentul care este decisiv în selectarea legii aplicabile stabilite în norma privind conflictul de legi (de exemplu, cetățenia unui testator la momentul întocmirii unui testament) în timp ce, în alte circumstanțe, modificările circumstanței de legătură ar putea însemna că se aplică legislația dintr-un alt sistem juridic. În ceea ce privește relațiile permanente, este necesar să se aplice principiul recunoașterii drepturilor deja dobândite.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Legea aplicabilă stabilită în temeiul Legii privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia nu se aplică în cazul în care aplicarea acesteia ar fi contrară ordinii juridice slovene. Noțiunea de ordine publică este un standard juridic exprimat prin intermediul jurisprudenței. În majoritatea cazurilor, aceasta se bazează pe normele constituționale ale statului, pe principiile fundamentale ale legilor naționale și pe principiile morale.

2.5 Proba legii străine

O instanță judecătorească sau o altă autoritate competentă stabilește, din oficiu, conținutul legii străine care urmează să fie aplicată, utilizând o notificare cu privire la o lege străină a ministerului responsabil de justiție, sau examinează conținutul acesteia printr-o altă metodă adecvată. Părțile pot depune un document public sau un alt document emis de o autoritate sau o instituție străină competentă cu privire la conținutul legii străine. În cazul în care nu se poate stabili conținutul legii străine într-un anumit caz, se aplică legea slovenă.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

În ceea ce privește statele membre, Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale este aplicabil în Republica Slovenia și prevalează asupra legilor naționale care reglementează dreptul material. Pentru aspectele cărora nu li se aplică regulamentul, se aplică convențiile bilaterale, dacă este cazul. În cazul în care nu există convenții bilaterale, se aplică legea națională care reglementează conflictul de legi în raporturile contractuale (Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia).

Norma generală privind conflictul de legi:

Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia prevede că legea aleasă de părțile contractante se aplică contractului acestora, cu excepția cazului în care o lege sau o convenție internațională prevede altfel. Voința părților în ceea ce privește alegerea legii aplicabile poate fi declarată în mod expres sau dispozițiile contractuale ori alte circumstanțe pot să indice în mod clar faptul că a fost aleasă o anumită lege. Valabilitatea contractului este analizată ulterior în funcție de legea aleasă. În cazul în care părțile nu au ales legea aplicabilă, se aplică legea care prezintă cele mai strânse legături cu contractul în cauză. În cazul în care circumstanțele nu indică o altă lege, se aplică legea statului în care partea care are obligația de a executa principalele elemente ale contractului își are reședința permanentă sau locul principal de desfășurare a activității.

Legea care reglementează contractele de muncă este cea a statului în care un lucrător își prestează în mod obișnuit munca. Prin acordul referitor la aplicarea unei legi diferite în cadrul unui contract de muncă, părțile nu pot exclude dispozițiile obligatorii privind protecția drepturilor lucrătorilor cuprinse în legea statului care s-ar fi aplicat în cazul în care părțile nu ar fi ales o altă lege.

Un contract încheiat cu un consumator este un contract având ca obiect transferul de bunuri, drepturi și/sau servicii către un consumator. Un consumator este o persoană care achiziționează bunuri, drepturi sau servicii, în special pentru uz personal sau casnic. Un contract încheiat cu un consumator nu include un contract de transport sau un contract de prestare de servicii către consumator în cazul în care contractul este executat integral în afara statului în care consumatorul își are reședința permanentă. Fără a aduce atingere dispozițiilor Legii privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia, un contract încheiat cu un consumator este reglementat de legea statului în care consumatorul își are reședința, în următoarele situații: contractul a fost încheiat în condițiile unei oferte sau ale unei publicități în statul respectiv; consumatorul a luat măsurile necesare pentru a încheia contractul în statul respectiv; consumatorul este parte cocontractantă sau reprezentantul acestuia obține comanda consumatorului în statul respectiv; contractul de vânzare a fost încheiat într-un alt stat; consumatorul a efectuat comanda într-un alt stat sau călătoria a fost organizată de vânzător cu intenția de a promova încheierea unor astfel de contracte.

În scenariile de mai sus, părțile la contract nu pot conveni cu privire la aplicarea unei legi care exclude dispozițiile obligatorii privind protecția drepturilor consumatorilor care sunt aplicabile în statul în care consumatorul își are reședința permanentă.

În cazul contractelor legate de bunuri imobile, se aplică întotdeauna legea statului în care este situat bunul imobil.

În cazul în care părțile contractante nu au decis altfel, norma generală privind conflictul de legi se aplică în ceea ce privește relația dintre părțile contractante pentru a decide, de asemenea, momentul de la care persoana care a dobândit un bun mobil are dreptul la produsele și rezultatele sale și momentul de la care dobânditorul acceptă riscurile referitoare la bunul respectiv.

În plus, în cazul în care părțile contractante nu au decis altfel, metoda de livrare a bunului și măsurile necesare în cazul în care livrarea este refuzată sunt reglementate de legea statului în care trebuia livrat bunul.

În ceea ce privește efectul unei cesiuni de creanță sau al preluării unei datorii: statutul juridic al oricărui debitor sau creditor care nu sunt implicați în mod direct în cesiune sau preluare este reglementat de aceeași lege care reglementează cesiunea sau preluarea în sine.

Legea aplicabilă operațiunii principale se aplică unei operațiuni auxiliare, cu excepția cazului în care se decide altfel.

În cazul unei operațiuni juridice unilaterale, se aplică legea statului reședinței permanente sau al sediului debitorului.

3.2 Obligații extracontractuale

Cu privire la obligațiile necontractuale care nu sunt reglementate de o convenție internațională sau de Regulamentul nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Regulamentul Roma II), normele privind conflictul de legi prevăd că se aplică legislația națională.

Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia prevede că, în ceea ce privește obligațiile necontractuale, se aplică legea statului în care a fost săvârșit actul în cauză. Legea statului în care apare consecința actului respectiv se aplică în cazurile în care legea este mai favorabilă victimei, cu condiția ca victima să fi trebuit sau să fi putut să prevadă locul consecințelor. În cazul în care o astfel de lege nu prezintă o legătură strânsă cu raportul în cauză și există o legătură cu o altă lege, se aplică cealaltă lege.

În cazul în care un eveniment care generează răspunderea pentru compensații a avut loc pe o navă în largul mării sau într-o aeronavă, legea aplicabilă este prezumată a fi legea statului în care este înregistrată nava sau aeronava în cauză.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

În cazul în care un cetățean al Republicii Slovenia este, de asemenea, cetățean al unui alt stat, persoana respectivă este considerată ca fiind numai de cetățenie slovenă în sensul Legii privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia. În cazul în care o persoană nu este cetățean al Republicii Slovenia însă este cetățean al două sau mai multor state, în sensul Legii privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia, se aplică legea statului în care persoana respectivă își are reședința permanentă. În cazul în care o persoană nu are o reședință permanentă în niciunul dintre statele al căror cetățean este, în sensul Legii privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia, se aplică legea statului cu care persoana respectivă are legătura cea mai strânsă.

În cazul în care o persoană nu are cetățenie sau cetățenia sa nu poate fi stabilită, se aplică legea statului său de reședință permanentă. În cazul în care o persoană nu are o reședință permanentă sau aceasta nu poate fi stabilită, se aplică legea statului său de reședință temporară. În cazul în care nu este posibil să se stabilească nicio reședință temporară, se aplică legea slovenă.

Legea statului a cărui cetățenie o deține o persoană se aplică în ceea ce privește modificarea numelui personal.

Legea statului a cărui cetățenie o deține o persoană se aplică în ceea ce privește capacitatea persoanei fizice în cauză de a încheia contracte. În cazul în care o persoană fizică nu are capacitatea de a încheia contracte în conformitate cu legea statului al cărui cetățean este, se consideră că persoana respectivă poate încheia contracte dacă are această capacitate în temeiul legii statului unde a luat naștere obligația. Pierderea sau limitarea capacității unei persoane fizice de a încheia contracte este reglementată de legea statului al cărui cetățean este persoana respectivă.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Numirea sau încetarea tutelei și relațiile dintre un tutore și persoana pusă sub tutelă (persoana în îngrijire) sunt reglementate de legea statului al cărui cetățean este persoana în îngrijire. Măsurile de asistență medicală temporare emise cu privire la un cetățean străin sau un apatrid în Republica Slovenia sunt reglementate de legea slovenă și rămân în vigoare până când un stat competent se pronunță cu privire la măsura respectivă sau o anulează, după caz. Această normă se aplică, de asemenea, în ceea ce privește protecția proprietății unui cetățean străin sau a unui apatrid situate pe teritoriul Republicii Slovenia.

Relațiile dintre părinți și copii sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt aceștia. În cazul în care părinții și copiii sunt cetățeni ai unor state diferite, se aplică legea statului în care își au toți reședința permanentă. În cazul în care părinții și copiii sunt cetățeni ai unor state diferite și nu au o reședință permanentă în același stat, se aplică legea statului al cărui cetățean este copilul.

Procedura pentru recunoașterea, stabilirea și contestarea paternității sau a maternității este reglementată de legea statului al cărui cetățean este copilul.

Obligația de a furniza întreținere rudelor de sânge, cu excepția părinților față de copii, și obligația de a furniza întreținere rudelor prin alianță (și anume, rudelor care nu sunt de sânge) sunt reglementate de legea statului al cărui cetățean este persoana care solicită întreținere.

Procesul de legitimare a unui copil este reglementat de legea statului ai cărui cetățeni sunt părinții sau de legea statului părintelui în temeiul căreia adopția urmează să fie considerată valabilă, în cazul în care părinții nu sunt cetățeni ai aceluiași stat. Acceptarea legitimării de către un copil, o altă persoană sau un organism național este reglementată de legea statului al cărui cetățean este copilul.

3.4.2 Adopția

Condițiile pentru adopție și pentru încetarea adopției sunt stabilite de legea statului ai cărui cetățeni sunt persoana care adoptă și persoana adoptată. În cazul în care persoana care adoptă și cea adoptată sunt cetățeni ai unor state diferite, condițiile pentru adopție și pentru încetarea acesteia sunt reglementate în comun de statele ai căror cetățeni sunt persoanele în cauză. În cazul în care soții adoptă împreună, condițiile pentru adopție și pentru încetarea acesteia sunt reglementate de legea statului al cărui cetățean este persoana adoptată și, de asemenea, de statele ale căror cetățeni sunt cei doi soți. Forma adopției este reglementată de legea statului în care a avut loc adopția. Efectele adopției sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt persoana care adoptă și cea adoptată la momentul acordării adopției. În cazul în care persoana care adoptă și cea adoptată sunt cetățeni ai unor state diferite, se aplică legea statului în care acestea își au reședința permanentă. În cazul în care persoana care adoptă și cea adoptată sunt cetățeni ai unor state diferite și nu au o reședință permanentă în același stat, se aplică legea statului al cărui cetățean este persoana adoptată.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Condițiile pentru încheierea unei căsătorii sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt persoanele în cauză în momentul încheierii căsătoriei. Forma căsătoriei este reglementată de legea statului în care a fost încheiată căsătoria. Nulitatea unei căsătorii este reglementată de legea conform căreia a fost încheiată căsătoria, pe baza normelor privind conflictul de legi descrise mai sus.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia nu conține nicio dispoziție specială referitoare la cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună. Cu toate acestea, având în vedere faptul că urmările parteneriatelor între persoane necăsătorite/care locuiesc împreună sunt aceleași ca în cazul căsătoriei, ar putea fi posibil ca dispozițiile care reglementează căsătoria să se aplice, de asemenea, parteneriatelor între persoane necăsătorite/care locuiesc împreună.

Relațiile patrimoniale între două persoane care trăiesc în cadrul unui asemenea parteneriat sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt persoanele respective. În cazul în care persoanele nu au aceeași cetățenie, se aplică legea statului în care acestea își au reședința comună. Legea care reglementează relațiile patrimoniale contractuale din cadrul unui parteneriat între persoane necăsătorite/care locuiesc împreună este legea aplicabilă relației lor patrimoniale la momentul încheierii contractului.

Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia nu conține nicio dispoziție specială referitoare la parteneriatele înregistrate între persoane de același sex și la condițiile acestora. Cu toate acestea, având în vedere că urmările parteneriatelor între persoane de același sex sunt aceleași ca în cazul căsătoriei, se pot aplica aceleași dispoziții care reglementează căsătoria.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Divorțul este reglementat de legea statului ai cărui cetățeni sunt ambii soți la data depunerii cererii de divorț. În cazul în care soții sunt cetățeni ai unor state diferite la data depunerii cererii de divorț, divorțul este reglementat în comun de statele ai căror cetățeni sunt cei doi soți. În cazul în care divorțul nu poate avea loc pe baza normelor precedente, divorțul este reglementat de legea slovenă, în cazul în care unul dintre soți își avea reședința permanentă în Republica Slovenia la data depunerii cererii de divorț. În cazul în care unul dintre soți este cetățean sloven, însă nu are o reședință permanentă în Slovenia, iar divorțul nu poate avea loc pe baza normelor precedente, divorțul este reglementat de legea slovenă.

Legea privind dreptul internațional privat și procedura aferentă acestuia nu conține nicio dispoziție specială referitoare la încetarea parteneriatelor între persoane de același sex. Cu toate acestea, având în vedere că urmările unui parteneriat între persoane de același sex sunt aceleași ca în cazul unei căsătorii, se pot aplica aceleași dispoziții care reglementează divorțul.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Relațiile dintre părinți și copii sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt aceștia. În cazul în care părinții și copiii sunt cetățeni ai unor state diferite, se aplică legea statului în care își au toți reședința permanentă. În cazul în care părinții și copiii sunt cetățeni ai unor state diferite și nu au o reședință permanentă în același stat, se aplică legea statului al cărui cetățean este copilul.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Relațiile personale dintre soți și regimul lor matrimonial sunt reglementate de legea statului ai cărui cetățeni sunt cei doi soți. În cazul în care soții sunt cetățeni ai unor state diferite, se aplică legea statului în care aceștia au reședința permanentă. În cazul în care soții nu au aceeași cetățenie și nici o reședință permanentă în același stat, se aplică legea statului în care aceștia au avut ultima reședință comună. În cazul în care legea aplicabilă nu poate fi stabilită în temeiul acestor norme, se aplică legea cu care aceștia prezintă cea mai strânsă legătură.

Regimurile matrimoniale contractuale între soți sunt reglementate de legea statului care a reglementat relația lor personală și cea patrimonială la momentul încheierii contractului. În cazul în care legea respectivă prevede că soții pot alege o lege care să reglementeze acordurile lor patrimoniale, se aplică legea pe care o aleg soții.

În cazul în care o căsătorie este anulată sau desfăcută, aceleași norme privind conflictul de legi care se aplică regimurilor personale și patrimoniale între soți se aplică, de asemenea, în ceea ce privește regimurile personale și patrimoniale comune.

3.7 Testamente și succesiuni

Sucesiunea este reglementată de legea statului al cărui cetățean era defunctul la momentul decesului. Capacitatea testamentară este reglementată de legea statului al cărui cetățean era testatorul la momentul executării testamentului.

Forma testamentului este valabilă dacă aceasta este valabilă în conformitate cu unul dintre următoarele sisteme juridice: legea statului în care a fost întocmit testamentul; legea statului al cărui cetățean era testatorul la momentul întocmirii testamentului sau în momentul decesului; legea statului în care testatorul își avea reședința permanentă la momentul întocmirii testamentului sau la momentul decesului; legea slovenă sau legea statului în care sunt situate bunurile imobile, în ceea ce privește bunurile imobile.

O formă de revocare a unui testament este valabilă dacă aceasta este valabilă în conformitate cu oricare dintre legile în temeiul cărora ar fi valabilă întocmirea testamentului, astfel cum s-a arătat mai sus.

3.8 Proprietatea reală

În ceea ce privește raporturile patrimoniale și alte drepturi asupra bunurilor, se aplică legea statului unde sunt situate bunurile respective. În ceea ce privește raporturile patrimoniale referitoare la bunuri aflate în tranzit, se aplică legea statului de destinație. În ceea ce privește raporturile patrimoniale referitoare la vehicule de transport, se aplică legea statului în care sunt situate respectivele vehicule, cu excepția cazului în care legislația slovenă prevede altfel.

3.9 Insolvența

Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență se aplică în mod direct în Slovenia în ceea ce privește aspectele care intră în domeniul său de aplicare și statele membre ale UE. În cazurile în care nu se aplică regulamentul, legea aplicabilă este legea națională slovenă, și anume Legea privind operațiunile financiare, procedurile de insolvență și dizolvarea obligatorie (*Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*; abreviată ZFPPIPP, UL RS, ZFPPIPP-UPB7, nr. 63/2013)

În această lege, capitolul intitulat „Procedurile de insolvență cu un element de extraneitate” conține norme generale privind procedurile de insolvență cu un element de extraneitate, reglementează accesul creditorilor străini și al administratorilor la o instanță națională și reglementează cooperarea cu instanțele străine și cu administratorii străini. De asemenea, acesta reglementează recunoașterea procedurilor de insolvență străine și a măsurilor temporare, măsurile paralele ca urmare a insolvenței și legea aplicabilă consecințelor procedurii de insolvență.

O instanță națională care are competență în procedurile naționale de insolvență poate decide cu privire la recunoașterea unei proceduri străine și la cooperarea cu instanțele străine. Instanțele naționale locale competente să gestioneze procedurile naționale de insolvență sunt: 1. în cazul în care un debitor care este o entitate juridică națională sau un antreprenor este stabilit în Republica Slovenia: instanța pe a cărei rază teritorială este stabilit debitorul; 2. în cazul în care un debitor care este o persoană străină are o sucursală în Republica Slovenia: instanța pe a cărei rază teritorială se află locul principal de desfășurare a activității al sucursalei debitorului; 3. alte cazuri: Tribunalul districtual Ljubljana (Okrožno sodišče v Ljubljani).

În ceea ce privește legea care reglementează efectele juridice ale procedurilor de insolvență, norma generală este aceea că se aplică legea statului în care se desfășoară procedurile, cu excepția cazului în care legea prevede altfel într-o situație specifică. Legea privind operațiunile financiare, procedurile de insolvență și dizolvarea obligatorie conține norme privind legea aplicabilă în cazul contractelor care se referă la utilizarea bunurilor imobile dobândite, întrucât acestea prevăd că se aplică legea statului în care este situat bunul imobil. Se aplică norme speciale în ceea ce privește legea aplicabilă drepturilor înregistrate într-un registru (legea statului care are autorizația de a gestiona registrul), legea aplicabilă sistemelor de plată și piețelor financiare (legea statului aplicată unor astfel de sisteme de plată/piețe financiare), legea aplicabilă contractelor de compensare și contractelor de răscumpărare și legea aplicabilă contractelor de muncă.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 17/04/2018

Care este legea aplicabilă? - Suedia

CUPRINS

- 1 [Izvoarele normelor în vigoare](#)
 - 1.1 [Normele de drept intern](#)

- 1.2 Convențiile internaționale multilaterale
 - 1.3 Principalele convenții bilaterale
 - 2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi
 - 2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi
 - 2.2 Retrimiteria
 - 2.3 Schimbarea punctului de legătură
 - 2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi
 - 2.5 Proba legii străine
 - 3 Normele privind conflictul de legi
 - 3.1 Obligații contractuale și acte juridice
 - 3.2 Obligații extracontractuale
 - 3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)
 - 3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția
 - 3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere
 - 3.6 Regimul proprietății matrimoniale
 - 3.7 Testamente și succesiuni
 - 3.8 Proprietatea reală
 - 3.9 Insolvența
-

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

În Suedia, dreptul internațional privat este codificat doar în parte și constă într-o combinație de drept statutar și jurisprudență. Dreptul statutar vizează, în cea mai mare parte, să pună în aplicare convențiile internaționale la care Suedia este parte. Legislația principală privește următoarele aspecte:

Căsătoria și copiii

- Capitolul 3, articolele 4 și 6 din Legea privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie și tutelă [*Lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap*, cunoscută, de asemenea, sub abrevierea suedeză „IÄL”]
- Articolele 9, 12 și 13 din Ordonanța privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie, adopție și tutelă [*Förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap*, „NÄF”]
- Articolul 2 din Legea privind raporturile juridice internaționale cu privire la adopție [*Lagen (1971:796) om internationella rättsförhållanden rörande adoption*, „IAL”]
- Articolele 2, 3 și 6 din Legea privind aspectele internaționale legate de paternitate [*Lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor*, „IFL”]
- Articolele 3-5 din Legea privind anumite aspecte internaționale referitoare la relațiile patrimoniale dintre soți sau concubini [*Lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden*, „LIMF”]
- Articolul 1 din Legea privind Convenția de la Haga din 1996 [*Lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention*] și articolele 15-22 din aceeași Convenție de la Haga din 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor

- Articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere și Protocolul de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere.

Sucesiunea

- Articolele 20-38 din Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor

Contracte și achiziții

- Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale („Regulamentul Roma I”)
- Articolele 79-87 din Legea privind cambiile (*Växellagen* 1932:130);
- Articolele 58-65 din Legea privind cecurile (*Checklagen* 1932:131);
- Legea privind legislația aplicabilă vânzării de bunuri [*Lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande köp av lösa saker*, „IKL.”];
- Articolele 25a, 31a și 42a din Legea privind co-decizia la locul de muncă [*Lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet*, „MBL.”]
- Legea privind legislația aplicabilă anumitor contracte de asigurări [*Lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal*];
- Capitolul 13 articolul 4 și capitolul 14 articolul 2 din Codul privind transportul maritim (*Sjölagen* 1994:1009)
- Articolul 14 din Legea privind contractele încheiate cu consumatorii [*Lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden*]
- Capitolul 1 articolul 4 din Legea privind protecția consumatorilor în acordurile privind folosința bunurilor rezidențiale pe durată limitată sau produsele de vacanță pe termen lung [*Lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt*]
- Capitolul 3 articolul 14 din Legea privind contractele la distanță și vânzarea din ușă în ușă [*Lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler*]
- Articolul 48 din Legea privind vânzarea de bunuri către consumatori (*Konsumentköplagen* 1990:932)

Repararea prejudiciului

- Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale („Regulamentul Roma II”)
- Articolele 8, 14 și 38 din Legea privind prejudiciile cauzate de accidente rutiere (*Trafikskadelagen* 1975:1410)
- Articolul 1 din legea cu privire la Convenția din 9 februarie 1972 dintre Suedia și Norvegia privind pășunatul renilor [*Lagen (1972:114) med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning*]
- Articolul 1 din legea cu privire la Convenția din 19 februarie 1974 privind protecția mediului dintre Danemarca, Finlanda, Norvegia și Suedia [*Lagen (1974:268) med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige*]

Legea privind procedura de insolvență

- Articolele 4, 8-11, 14, 15, 28 și 43 din Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență („Regulamentul privind insolvența”) (Parlamentul European și Consiliul au adoptat un regulament modificat care urmează să intre în vigoare în vara anului 2015)
- Articolele 1, 3 și 5-8 din Legea care stabilește normele care reglementează stările de insolvență care implică bunuri în Danemarca, Finlanda, Islanda sau Norvegia [*Lag (1934:67) med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge*]
- Articolele 1, 4-9 și 13 din Legea privind efectele stărilor de insolvență care intervin în Danemarca, Finlanda, Islanda sau Norvegia [*Lag (1934:68) om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge*]

- Articolele 1, 3-8 și 12 din Legea privind stările de insolvență care implică bunuri într-o altă țară nordică [*Lag (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land*]
- Articolele 1, 4-9, 13 și 14 din Legea privind efectele stărilor de insolvență care intervin într-o altă țară nordică [*Lag (1981:7) om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land*]

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Suedia este parte la următoarele convenții internaționale multilaterale care stabilesc norme de stabilire a legii aplicabile. Suedia adoptă o abordare „dualistă” în ceea ce privește tratatele internaționale, în sensul că respectivele convenții multilaterale trebuie să fie, de asemenea, încorporate în legislația națională suedeză: a se vedea mai sus.

Liga Națiunilor

- Convenția din 1930 pentru reglementarea anumitor conflicte de legi referitoare la cambii și de biletele la ordin
- Convenția din 1931 pentru reglementarea anumitor conflicte de legi referitoare la cecuri

Conferința de la Haga de drept internațional privat:

- Convenția din 1955 privind legea aplicabilă vânzării internaționale de mărfuri
- Convenția din 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare
- Convenția din 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea în materia răspunderii părintești și a măsurilor de protecție a copiilor
- Protocolul de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere

Uniunea Europeană

- Convenția din 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Regulamentul Roma I înlocuiește Convenția pentru contractele încheiate după 17 decembrie 2009)

Convențiile nordice

- Convenția din 1931 dintre Danemarca, Finlanda, Islanda, Norvegia și Suedia de stabilire a normelor de drept internațional privat cu privire la căsătorie, adopție și tutelă (modificată ultima dată printr-o convenție de modificare din 2006)
- Convenția din 1933 dintre Suedia, Danemarca, Finlanda, Islanda și Norvegia privind insolvența („Convenția nordică privind insolvența”)
- Convenția din 1934 dintre Danemarca, Finlanda, Islanda, Norvegia și Suedia privind succesiunea, testamentele și administrarea masei succesoriale (modificată ultima dată printr-o convenție de modificare din 2012)
- Convenția din 1974 privind protecția mediului dintre Danemarca, Finlanda, Norvegia și Suedia

1.3 Principalele convenții bilaterale

- Convenția din 1972 dintre Suedia și Norvegia privind pășunatul renilor (*1972 års konvention mellan Sverige och Norge om renbetning*)

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Nu există nicio normă în legislația suedeză care impune unei instanțe să aplice legea străină din proprie inițiativă. Acest aspect a fost abordat, în principal, în jurisprudență și pare să existe o diferențiere între procedurile privind chestiuni care permit părților să soluționeze litigiul pe cale extrajudiciară (*dispositiva mål*) și procedurile privind chestiuni care pot fi soluționate doar de către o instanță (*indispositiva mål*). În litigiile civile în care părțile ar avea dreptul să ajungă la o înțelegere între ele, se pare că legea străină este aplicabilă numai în cazul în care una dintre părți o invocă. Au existat numeroase cazuri cu un element clar de extraneitate în care s-a aplicat legislația suedeză fără discuție, întrucât niciuna dintre părți nu a invocat legea străină. Dimpotrivă, în cadrul procedurilor în care nu este posibilă o soluționare extrajudiciară, implicând, de exemplu, stabilirea paternității, au existat cazuri în care instanțele au aplicat legea străină din proprie inițiativă.

2.2 Retrimiteria

Dreptul internațional privat suedez nu acceptă, ca regulă generală, doctrina retrimiterii. Există însă o excepție, prevăzută la articolul 79 alineatul (2) din Legea privind cambiile și la articolul 58 alineatul (2) din Legea privind cecurile, cu privire la capacitatea

cetățenilor străini de a încheia tranzacții care implică cambii sau cecuri. Aceasta este motivată de faptul că dispozițiile respective se bazează pe convenții internaționale. O altă excepție este prevăzută la articolul 9 alineatul (2) din Legea privind efectele stărilor de insolvență care intervin într-o altă țară nordică. În sfârșit, cu privire la valabilitatea formală a căsătoriei, retrimiteră este recunoscută la articolul 1 alineatul (7) din Legea privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie și tutelă.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Dreptul internațional privat suedez nu dispune de norme cu caracter general în ceea ce privește efectul unei modificări a factorului de legătură: acest aspect este reglementat în mod specific în fiecare statut separat. De exemplu, articolul 4 alineatul (1) din Legea privind anumite aspecte internaționale referitoare la relațiile patrimoniale dintre soți sau concubini prevede că „[În cazul în care legea aplicabilă nu a fost stabilită de comun acord, legea aplicabilă este legea statului în care soții și-au stabilit reședința obișnuită (*hemvist*) atunci când s-au căsătorit”, iar articolul 4 alineatul (2) din aceeași lege prevede că „[În cazul în care ambii soți și-au stabilit ulterior reședința obișnuită într-un alt stat și au locuit acolo timp de cel puțin doi ani, se aplică legea respectivului stat”.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Este considerat un principiu general al dreptului internațional privat din Suedia ca o dispoziție a unei legi străine să nu fie aplicată în cazul în care aplicarea acesteia ar fi vădit incompatibilă cu principiile fundamentale ale sistemului juridic din această țară. Dispoziții în acest sens se regăsesc în cea mai mare parte a legislației de drept internațional privat, însă nu trebuie să se deducă faptul că o restricție de ordine publică necesită un temei legislativ. Au existat foarte puține hotărâri în care s-a constatat că legea străină nu poate fi aplicată din motive de ordine publică.

Stabilirea normelor din legislația suedeză care sunt obligatorii la nivel internațional este, în general, o chestiune care ține de competența sistemului judiciar.

2.5 Proba legii străine

În cazul în care instanța constată că o lege străină este aplicabilă, iar instanța nu este familiarizată cu dispozițiile de fond ale sistemului de drept străin, aceasta are la dispoziție două căi de acțiune. Fie efectuează ea însăși o cercetare, fie solicită unei părți să prezinte informațiile necesare. Alegerea depinde de care dintre opțiuni este mai oportună. În cazul în care instanța judecătorească decide să cerceteze ea însăși chestiunea, aceasta poate obține asistență din partea Ministerului Justiției. În general, instanța va juca un rol mai activ în procedurile care pot fi soluționate numai de către o instanță (a se vedea mai sus); în procedurile în care părțile sunt libere să ajungă la o înțelegere între ele, instanța poate lăsa în mare parte investigația pe seama părților.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Suedia este parte la Convenția de la Roma din 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale. Alte norme de drept se aplică în anumite domenii. Regulamentul Roma I înlocuiește convenția pentru contractele încheiate după 17 decembrie 2009.

Vânzarea de mărfuri este reglementată de Legea privind dreptul aplicabil vânzării de mărfuri care încorporează în dreptul intern Convenția de la Haga din 1955 cu privire la legea aplicabilă vânzării internaționale de mărfuri. Legea are prioritate față de normele prevăzute de Regulamentul Roma I. Aceasta nu reglementează însă contractele încheiate cu consumatorii. Articolul 3 permite cumpărătorului și vânzătorului să stabilească legea aplicabilă de comun acord. Articolul 4 prevede că, în cazul în care părțile nu au ales legea aplicabilă, legea care se aplică este cea a țării în care vânzătorul își are reședința obișnuită. Există excepții de la această regulă în cazul în care vânzătorul a acceptat comanda în țara în care cumpărătorul își are reședința obișnuită, precum și pentru achiziții la o bursă sau la o licitație.

O altă excepție de la normele prevăzute de Regulamentul Roma I există pentru unele **contracte încheiate cu consumatorii**. Norme speciale care vizează protejerea consumatorilor împotriva clauzelor conflictuale sunt prevăzute la articolul 48 din Legea privind vânzarea de bunuri către consumatori, articolul 14 din Legea privind contractele încheiate cu consumatorii, capitolul 1 articolul 4 din Legea privind protecția consumatorilor în acordurile privind folosința bunurilor rezidențiale pe durată limitată sau produsele de vacanță pe termen lung și capitolul 3 articolul 14 din Legea privind contractele la distanță și vânzarea din ușă în ușă. Acestea prevăd că, în anumite circumstanțe, se aplică legea unui stat din SEE în cazul în care aceasta oferă o mai bună protecție a consumatorilor.

Norme specifice în ceea ce privește **cambiile și cecurile** sunt prevăzute la articolele 79-87 din Legea privind cambiile și la articolele 58-65 din Legea privind cecurile. Acestea se bazează pe Convenția de la Geneva din 1930 pentru reglementarea anumitor conflicte de legi legate de cambii și biletele la ordin și pe Convenția de la Geneva din 1931 pentru reglementarea anumitor conflicte de legi legate de cecuri.

Unele **contracte de asigurare generală** sunt reglementate de Legea privind legislația aplicabilă anumitor contracte de asigurări.

3.2 Obligații extracontractuale

Chestiunea legii aplicabile obligațiilor necontractuale este reglementată de Regulamentul Roma II.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

În dreptul internațional privat suedez, factorul de legătură decisiv pentru stabilirea statutului personal este în mod tradițional, cetățenia. Cu toate acestea, în prezent există atât de multe cazuri în care cetățenia a fost înlocuită cu reședința obișnuită ca factor principal de legătură încât nu este cert că se poate vorbi în continuare despre un singur factor de legătură principal pentru statutul personal. În dreptul internațional privat suedez, „statutul personal” este înțeles ca incluzând, în esență, aspectele legate de capacitatea juridică și de nume.

În temeiul capitolului 1 articolul 1 din Legea privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie și tutelă, **capacitatea de a încheia o căsătorie** în fața unei autorități suedeze este stabilită, în principiu, în conformitate cu legea suedeză în cazul în care una dintre părți este cetățean suedez sau își are reședința obișnuită în Suedia. Norme similare se aplică în Cadrul nordic în conformitate cu articolul 1 din Ordonanța privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie, adopție și tutelă.

Există norme speciale privind **tutela și curatela** în capitolele 4 și 5 din Legea privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie și tutelă, precum și la articolele 14-21a din Ordonanța privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie, adopție și tutelă.

În ceea ce privește chestiunea legii aplicabile **capacității de a încheia contracte**, un răspuns parțial este oferit de articolul 13 din Regulamentul Roma I. Capacitatea de a încheia tranzacții care implică cambii sau cecuri este reglementată de normele speciale prevăzute la articolul 79 din Legea privind cambiiile și la articolul 58 din Legea privind cecurile.

Există o normă specială privind capacitatea de a se constitui parte în justiție sau de a fi chemat în justiție în capitolul 11 articolul 3 din Codul de procedură judiciară (*rättegångsbalken*), care prevede că un străin care, în țara sa de origine, nu are capacitatea de a desfășura proceduri judiciare poate, cu toate acestea, să facă acest lucru în Suedia dacă are această capacitate în conformitate cu legislația suedeză.

Dreptul internațional privat suedez consideră **aspectele legate de nume** ca ținând de legea statutului personal. Aceasta înseamnă, de exemplu, că dobândirea de către un soț a numelui celuilalt soț nu este considerată a fi un aspect care intră sub incidența efectelor juridice ale căsătoriei în sfera personală. În conformitate cu articolul 50 din Legea privind numele personal (*namnlagen*, 1982:670), legea nu se aplică cetățenilor suedezi care au reședința obișnuită în Danemarca, Norvegia sau Finlanda; se poate concluziona *a contrario* că aceasta se aplică cetățenilor suedezi stabiliți în afara acestor state. Articolul 51 prevede că legea se aplică, de asemenea, cetățenilor străini care au reședința obișnuită în Suedia.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

Dreptul material suedez nu face distincție între **copiii legitimi și cei nelegitimi**, iar dreptul internațional privat suedez nu conține norme specifice privind conflictul de legi pentru a stabili dacă un copil trebuie să fie considerat ca fiind născut în interiorul sau în afara căsătoriei sau dacă un copil poate deveni legitim ulterior.

În ceea ce privește legea aplicabilă stabilirii **paternității**, există norme diferite pentru prezumția de paternitate și pentru stabilirea paternității de către o instanță judecătorească. Prezumția de paternitate este reglementată de articolul 2 din Legea privind aspectele internaționale legate de paternitate. Acesta prevede că un bărbat care este sau a fost căsătorit cu mama unui copil este considerat a fi tatăl copilului dacă acest lucru este consecința legii statului în care se afla reședința obișnuită a copilului la naștere sau, în cazul în care legea respectivă nu consideră pe nimeni ca fiind tatăl copilului, dacă acest lucru este consecința legii unui stat al cărui cetățean a devenit copilul la naștere. Cu toate acestea, dacă reședința obișnuită a copilului la naștere se află în Suedia, această chestiune va fi stabilită întotdeauna în conformitate cu legislația suedeză. În cazul în care paternitatea trebuie să fie stabilită în instanță, instanța va aplica legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită la momentul în care a fost pronunțată hotărârea în primă instanță.

În conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din Legea privind raporturile juridice internaționale cu privire la adopție, o instanță suedeză care examinează o cerere de **adopție** trebuie să aplice legislația suedeză. Articolul 2 alineatul (2) stipulează însă că, în cazul în care cererea se referă la un copil cu vârsta sub 18 ani, instanța trebuie să ia în considerare dacă solicitantul sau copilul are legătură cu un alt stat prin cetățenie, reședință obișnuită sau în alt mod și dacă acest lucru poate cauza dificultăți copilului în cazul în care adopția nu este recunoscută în țara respectivă.

În ceea ce privește efectele juridice ale adopției, atunci când un ordin de adopție străin este valabil în Suedia, copilului adoptat este considerat ca fiind copilul părintelui adoptiv în cadrul unei căsătorii încheiate în Suedia, în scopuri de custodie, tutelă și

întreținere. Cu toate acestea, în cazul unei succesiuni, legea prevede egalitatea de tratament între copiii adoptați și proprii copii ai părintelui adoptiv numai în cazul în care adopția a avut loc în Suedia. În cazul în care adopția a avut loc în străinătate, dreptul la moștenire al copilului adoptat va fi examinat în conformitate cu legea care reglementează în general dreptul de moștenire, și anume legea țării al cărei cetățean este acesta.

Chestiunea legii aplicabile în ceea ce privește **întreținerea copiilor** este reglementată de Protocolul de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere. Norma generală este că obligațiile de întreținere sunt reglementate de legea statului în care copilul își are reședința obișnuită. În cazul în care copilul nu poate să obțină întreținere de la partea care este obligată să furnizeze întreținere în temeiul respectivei legi, legea aplicabilă este legea țării în care se află instanța sesizată. În cazul în care copilul nu poate să obțină întreținere de la partea care este obligată să furnizeze întreținere în temeiul oricăreia dintre cele două legi și ambele părți sunt cetățeni ai aceluiași stat, legea aplicabilă este legea statului respectiv.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

În ceea ce privește **capacitatea de a încheia o căsătorie**, a se vedea punctul 3.3 de mai sus. Norma generală prevede că o căsătorie este considerată ca fiind valabilă în ceea ce privește forma dacă aceasta este valabilă în țara în care a fost încheiată (capitolul 1 articolul 7 din Legea privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie și tutelă).

Efectele juridice ale căsătoriei pot fi împărțite în două categorii principale, cele din sfera personală și cele legate de bunurile soților (a se vedea punctul 3.6 de mai jos). Principalul efect al căsătoriei în termeni personali este acela că soții au o obligație reciprocă de a se întreține reciproc. În dreptul internațional privat suedez, chestiunile legate de dreptul soților la moștenire, dobândirea numelui celuilalt soț sau datoria de a întreține copiii celuilalt soț nu sunt considerate ca fiind efecte juridice ale căsătoriei, iar legea aplicabilă este stabilită de normele privind conflictul de legi care reglementează succesiunea, numele personal etc.

Chestiunea legii aplicabile în ceea ce privește **întreținerea celuilalt soț** este reglementată de Protocolul de la Haga din 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere. Norma generală este că obligațiile de întreținere sunt reglementate de legea statului în care partea având obligația de a furniza întreținere își are reședința obișnuită. În cazul în care unul dintre soți se opune aplicării legii respective, iar legea unui alt stat prezintă o legătură mai strânsă cu căsătoria (în special, legea statului în care soții au avut ultima reședință comună obișnuită), trebuie aplicată legea respectivului stat.

În materie de **divorț**, capitolul 3 articolul 4 alineatul (1) din Legea privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie și tutelă prevede că instanțele suedeze trebuie să aplice legislația suedeză. Articolul 4 alineatul (2) prevede o excepție în cazul în care ambii soți sunt cetățeni străini și niciunul dintre ei nu a avut reședința obișnuită în Suedia pentru o perioadă de cel puțin un an.

Dreptul material suedez nu prevede instituția legală a **separării de drept** sau a **anulării căsătoriei** și nu există norme general aplicabile privind conflictul de legi care s-ar putea aplica în astfel de cazuri. În ceea ce privește țările nordice, articolul 9 din Ordonanța privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie, adopție și tutelă prevede că, în cazurile de separare de drept, instanța trebuie să aplice legea proprie.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Legea aplicabilă bunurilor persoanelor căsătorite este reglementată de Legea privind anumite aspecte internaționale referitoare la relațiile patrimoniale dintre soți sau concubini. Articolul 3 din lege permite persoanelor căsătorite sau cuplurilor care intenționează să se căsătorească să încheie un acord scris care prevede faptul că regimul lor matrimonial urmează să fie reglementat de legea unei țări în care unul dintre ei își are reședința obișnuită sau a cărei cetățenie o deține la momentul încheierii acordului.

În cazul în care soții nu au încheiat un acord valabil privind alegerea legii aplicabile, articolul 4 din lege prevede că legea aplicabilă este legea țării în care aceștia își stabilesc reședința obișnuită după căsătorie. În cazul în care ambii soți își stabilesc ulterior reședința obișnuită în altă țară și locuiesc acolo timp de cel puțin doi ani, se va aplica, în schimb, legea țării respective. Cu toate acestea, în cazul în care ambii soți au avut deja reședința obișnuită în statul respectiv în timpul căsătoriei sau dacă ambii sunt cetățeni ai statului în cauză, legea aceluși stat se va aplica din momentul în care aceștia își stabilesc reședința obișnuită acolo.

Articolul 5 din lege prevede că un acord privind alegerea legii aplicabile este valabil în cazul în care acesta este conform cu legea aplicabilă bunurilor soților la momentul în care are loc operațiunea. În cazul în care acordul privind alegerea legii aplicabile este încheiat înainte de căsătorie, acesta este valabil dacă este conform cu legea care devine aplicabilă atunci când soții se căsătoresc. Un acord privind alegerea legii aplicabile este valabil în ceea ce privește forma dacă respectă condițiile de formă ale legii statului în care acesta este încheiat sau în care soții își au reședința obișnuită.

În cazul țărilor nordice, există norme speciale prevăzute în Ordonanța privind anumite raporturi juridice internaționale cu privire la căsătorie, adopție și tutelă.

3.7 Testamente și succesiuni

Chestiunea conflictului de legi în ceea ce privește testamentele și succesiunile este reglementată de Regulamentul (UE) nr. 650 /2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor. Normele privind conflictul de legi prevăzute în regulamentul se aplică indiferent dacă legătura internațională este cu un stat membru sau cu oricare alt stat.

Cu toate acestea, în ceea ce privește valabilitatea formală a unui testament, sunt prevăzute dispoziții speciale în capitolul 2 articolul 3 din Legea privind succesiunea în situații internaționale [*Lagen (2015: 417) om arv i internationella situationer*], care încorporează în dreptul intern Convenția de la Haga din 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare. Un testament este considerat valabil în ceea ce privește forma dacă forma acestuia respectă legea locului în care testatorul l-a redactat sau, în caz contrar, legea locului în care testatorul își avea reședința obișnuită sau a locului a cărui cetățenie o deținea testatorul, fie la momentul în care a fost redactat testamentul, fie la momentul decesului. O dispoziție referitoare la bunurile imobile este valabilă în ceea ce privește forma dacă forma acesteia respectă legea locului în care este situat bunul imobil. Aceleași norme se aplică în ceea ce privește revocarea testamentelor. Revocarea este valabilă, de asemenea, dacă respectă oricare dintre legile conform cărora testamentul a fost considerat valabil în ceea ce privește forma.

3.8 Proprietatea reală

În domeniul legii proprietății, există norme scrise privind conflictul de legi numai pentru anumite cazuri privind navele și aeronavele, instrumentele financiare și bunurile culturale care au părăsit ilegal teritoriul, precum și pentru anumite situații reglementate de Convenția nordică privind insolvența și de Regulamentul privind insolvența.

Efectele legii proprietății în cazul unei achiziții de bunuri mobile sau imobile sau al unei ipoteci asupra unor astfel de bunuri, de exemplu, trebuie să fie stabilite în conformitate cu legea țării în care sunt situate bunurile la momentul achiziționării sau al ipotecării. Legea respectivă va stabili natura eventualelor drepturi de proprietate, modul în care începe și încetează un drept de proprietate, eventualele condiții formale care ar putea exista și drepturile pe care dreptul de proprietate le conferă împotriva terților.

În ceea ce privește drepturile de garanție străine, este stabilit în jurisprudență că, în cazul în care, atunci când apare dreptul de garanție, vânzătorul știe că bunul urmează să fie dus în Suedia, iar dreptul de garanție nu este valabil în Suedia, vânzătorul ar fi trebuit, în schimb, să obțină o garanție care îndeplinește cerințele prevăzute în legea suedeză. În plus, un drept de garanție străin nu produce efecte juridice în cazul în care a trecut o anumită perioadă de timp de când bunul a fost adus în Suedia. Se consideră că respectivul creditor străin a avut timp fie pentru a obține o nouă garanție, fie pentru a-și recupera datoria.

3.9 Insolvența

În cazul unei insolvențe în Suedia, se aplică legislația suedeză în ceea ce privește procedurile în sine și alte aspecte legate de insolvență, cum ar fi condițiile de inițiere a procedurilor.

În cazurile care implică o altă țară nordică, există norme speciale pentru stabilirea legii aplicabile care se bazează pe Convenția nordică din 1933 privind insolvența și care au fost încorporate în dreptul suedez prin acte legislative adoptate în 1981. Cu toate acestea, în ceea ce privește Finlanda, se aplică Regulamentul privind insolvența (a se vedea mai jos); de asemenea, în ceea ce privește Islanda, normele sunt cele prevăzute în legislația anterioară datând din 1934. Norma generală a Convenției nordice privind insolvența este aceea că o procedură de insolvență într-un stat contractant include bunurile aparținând debitorului care se află într-un alt stat contractant. Aspecte precum dreptul debitorului de a-și controla bunurile și ceea ce urmează să fie inclus în activele insolvenței sunt reglementate, în general, de legea țării în care are loc procedura de insolvență.

Regulamentul privind insolvența conține norme speciale în ceea ce privește aspectele care implică alte state membre ale UE.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 13/04/2018